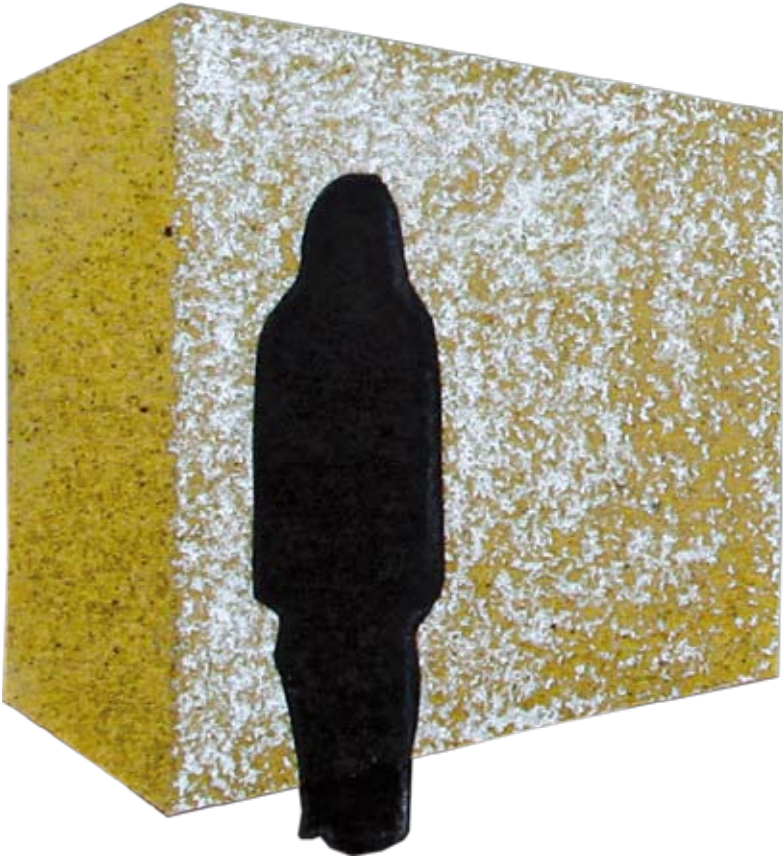

Vladimír Šrámek

MAGIE
DIVADELNÍHO
PROSTORU

Magie divadelního prostoru
Vladimír Šrámek
a
scénografie Státního divadla v Ostravě
1950–1990

Ostravské muzeum
Národní divadlo moravskoslezské

© Ostravské muzeum, 2012

idea projektu: Jiří Nekvasil

editor: Lenka Černíková

texty: Věra Ptáčková, Andrea Pánková, Miloslav Nekvasil

rejstříky: Marta Trnková, Andrea Pánková, Lenka Černíková

fotografie: František Krasl, Josef Hradil, Vilém Sochůrek, Vladimír Dvořák, Viera Gřondělová, Marcela Feretová, Andrea Pánková

grafická úprava: Klára Gracová

úprava fotografií: Viera Gřondělová, Klára Gracová, Andrea Pánková

technická spolupráce: Dita Eibenová, Jarmila Faferková

fotografie návrhů a maket:

Ostravské muzeum / foto Viera Gřondělová s. 56–59, 65–66, 70, 71, 74–75, 77, 79–82, 87, 91–92.

Slezské zemské muzeum / foto Marcela Feretová s. 8, 13–14, 17, 19, 22–25, 29–30, 32, 34–35, 45–46, 48, 50, 52, 55, 62–63, 72–73. foto / Andrea Pánková s. 26.

archivní fotografie:

Národní divadlo moravskoslezské / foto František Krasl s. 10–11, 18, 20, 28–31a, 43–44, 47, 50–52, 54–55, 58–61, 64, 65, 67–70, 74–75, 77, 82–83, 86a, 87 / foto Vladimír Dvořák s. 88–89 / foto Josef Hradil s. 90–93a, 94, 96–99.

Divadelní ústav / foto František Krasl s. 10–12, 21, 31b, 33, 36–42, 45, 53, 60, 73, 84–85, 86b / foto Vilém Sochůrek s. 46, 49, 75 / foto Josef Hradil s. 93b, 94–95.

tisk: Tiskárna Grafico s.r.o.

ISBN: 978-80-904316-4-5

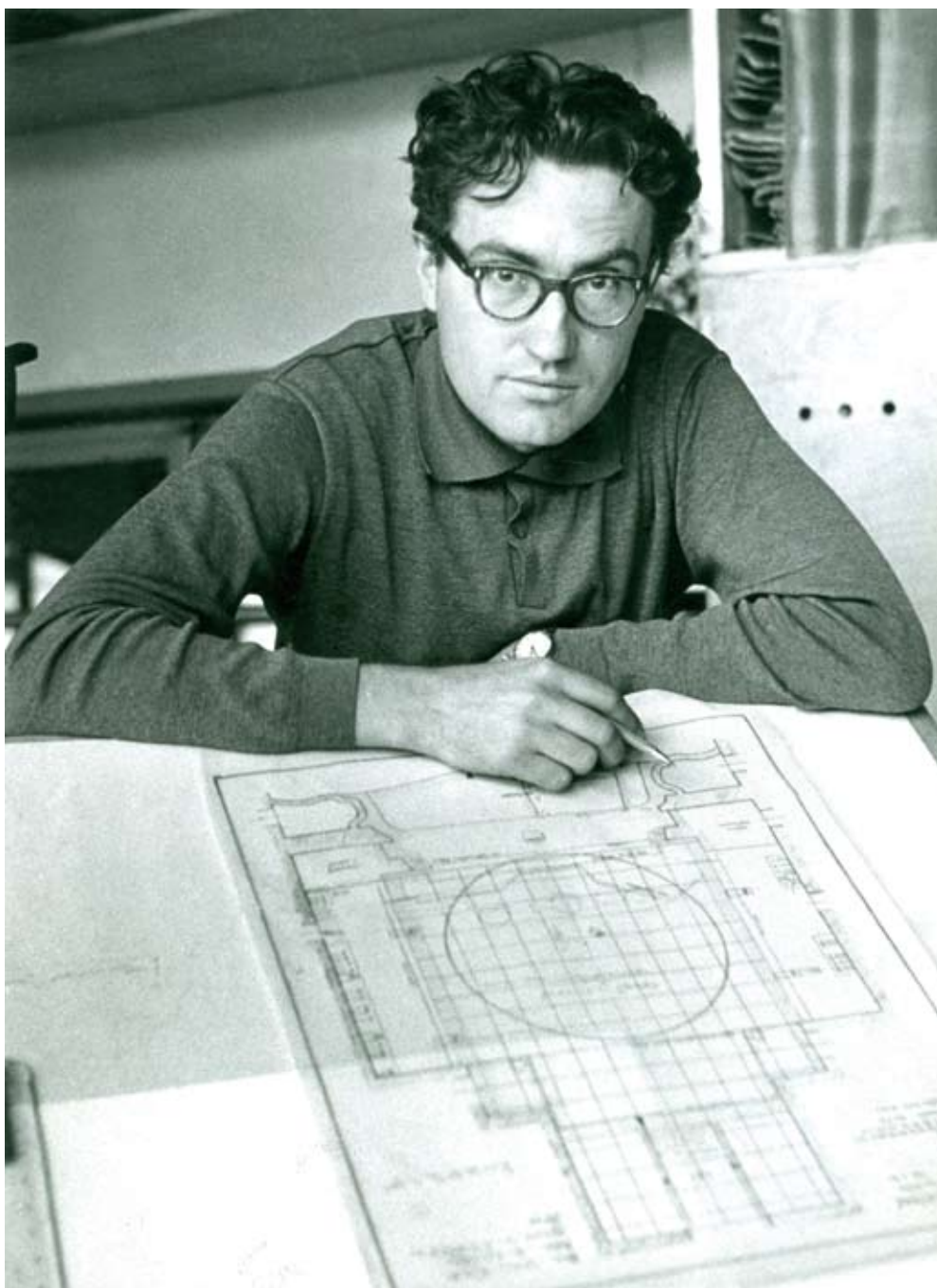
Projekt vznikl za finanční podpory statutárního města Ostravy.

Zvláštní poděkování Ondřeji a Vratislavu Šrámkovým.

Slezské
zemské
muzeum

OSTRAVA!!!

„Ostrava mě od začátku ‚chytla‘ svěřostí problémů, jasností kontur. Výtvarně je to velice dramatické město, rudé nebe, vysoké pece, struska... Zní to možná banálně, ale pro výtvarníka je to skutečně působivé. Je to město, které žije plným životem a lidé v něm jsou přímí a nezákladní.“

„Jeviště nesmí být upovídáné. Má jen dokreslovat autorovu myšlenku a atmosféru. Čím je náročnější text, tím by scéna měla být jednodušší.“

Vladimír Šrámek

Vladimír Šrámek (1927–2012)

Scénograf Vladimír Šrámek se narodil v Praze v rodině s divadelní tradicí. Otec Vladimír pracoval v Národním divadle s Karlem Hilarem a v Divadle na Vinohradech, kde strávil přibližně 12 let. Vladimír Šrámek vyrůstal v pražské Ořešence. Po maturitě na Reformním reálném gymnáziu v Dejvicích v roce 1946 se rozhodl studovat na tehdy nově otevřené katedře scénografie na Akademii múzických umění u prof. Františka Trösterera v Praze.

Už během akademických studií spolupracoval se Státním divadlem v Ostravě na výtvarném řešení několika scén. Mezi první práce patří hry *Zrcadlo* (1949), *Žižka* (1949), *Jánošík* (1950) a první samostatnou scénou byla hra *Slavík a přehrada* (1950). V roce 1950 odešel Vladimír Šrámek se skupinou DISK do ostravského divadla do stálého angažmá. Výprava k nscenaci opery Leoše Janáčka *Výlety pana Broučka* (1959) v režii Ilji Hylase nesla již známky vyvrátělého uměleckého projevu autora a byla pozoruhodnou realizací nejen technickým provedením, ale také ucelenou výtvarnou koncepcí.

Zlomové období v tvorbě Vladimíra Šrámka znamenal nástup Radima Kovala na pozici kmenového režiséra Státního divadla v Ostravě v roce 1960. Jejich spolupráce se stala pro oba klíčovou a díla z období 60. let patří bezesporu k vrcholům tvorby tohoto jevištního výtvarníka. Mezi nejvýznamnější patří výtvarné zpracování inscenace *Richard III.* (1962), která čítá na 27 obrazů. Dalšími známými tituly se staly *Námluvy Pelopovy* (1961), *Médea* (1965), *Smrt Ivana Hrozného* (1967), *Falkenštějn* (1968), *Smutek sluší Elektře* (1976).

Vladimír Šrámek pocitově vždy tíhl více k opernímu žánru, neboť ten mu snad nejlépe umožňoval výtvarně vyjádřit velké gesto sugestivně vyplývající z hudebního motivu. S režisérem Miloslavem Nekvasilem vytvořili scénu k *Figarově svatbě* (1968), se kterou divadlo hostovalo také v Itálii a ve Španělsku. Následovaly působivé výpravy jako *Nabucco* (1968), *Rienzi* (1982), *Simone Boccanegra* (1985), *Ifigenie na Tauridě* (1987).

V baletní tvorbě mohl naplno rozvinout svůj cit pro stylizaci ve spolupráci například s významným estonským choreografem Alexandrem Lembergem při výpravě baletu *Peer Gynt* (1973), který se stal zásadním dílem v baletním žánru, a to jak v choreografickém výkladu, tak ve výtvarném provedení.

Iního prostoru

Další jejich zajímavé umělecké ztvárnění byla inscenace *Notre Dame de Paris* (1981). Často také spolupracoval s choreografem Albertem Janíčkem, např. na Janáčkově baletu *Rákos Rákoczy* (1978).

V roce 1990 Vladimír Šrámek svou oficiální kariéru ukončil, ale pohostinsky udržoval s divadlem pracovní kontakty i nadále. Návrhům pro Národní divadlo moravskoslezské v Ostravě se věnoval přes 40 let a vytvořil zde více než 250 výprav. Mimoto se podílel na koncepcích inscenací také v dalších českých divadlech (Opava, Český Těšín, Olomouc, Šumperk, Brno, Praha, Ústí nad Labem, Liberec, Pardubice, Plzeň, České Budějovice), za hranicemi pak v Německu, Polsku, Estonsku, Bělorusku. Účastnil se řady kolektivních výstav scénografie doma i v zahraničí, na Pražském Quadriennale scénografie (1967, 1971, 1975, 1979, 1983, 1978, 1991), měl vlastní monografickou výstavu v Divadle na Vinohradech v Praze v roce 1974 a retrospektivní výstavu scénografie v Domě kultury Vítkovice v Ostravě v roce 1985. Vedl scénografickou komisi Svazu českých dramatických umělců, stal se jedním ze zakladatelů a organizátorů pravidelných výstav českých scénografů v Domě umění v Opavě (národní přehlídka české scénografie).

Vladimír Šrámek patřil k nejvýznamnějším scénografům ostravské jevištní tvorby. Vytvořil stovky návrhů k divadelním inscenacím všech dramatických žánrů. Přinesl s sebou do Ostravy scénografii na profesionální úrovni – byl zde prvním školeným scénografem. Ve své tvorbě navázal na svého učitele Františka Trösterera, přičemž jeho umění rozvinul dále svým vlastním originálním projevem. Ačkoli pracoval i mimo zdejší divadlo, jeho tvorba zůstává navždy spjata s Ostravou.

Andrea Pánková

Vladimír Šrámek v kontextu české scénografie

Budeme-li přemýšlet o ostravské scénografii, víc než jednotlivá jména nám vyvstanou souvislosti. Úvaha o jejích dějinách. Od založení ostravského divadla roku 1919 se tu objevují výrazné osobnosti ve všech oborech divadelní práce: režiséři, herci, dirigenti, zpěváci. A jevištní výtvarníci, o nichž bude řeč. Osobnosti, které jak z hlediska naplnění formálních daností jednotlivých etap, tak z pohledu tvůrčích přínosů, tvořily historii oboru nejen tohoto regionu, ale podstatně přispěly i k vývojovému pohybu disciplíny.

Ve sborníku *Nové české divadlo 1928–29* (Praha 1929, s. 111) Vojtěch Martínek píše o nadšené vizi ostravského divadla, které „za deset let svého samostatného popřevratového života“ se už od ustavení v roce 1919 usilovalo stát ústavem uměleckým. „Na počátku, v mocném a mladistvém rozmachu mělo dobytelské záměry a smělé sny, /.../ chtělo přinášet to, čím se vzněcovalo divadelní obecnstvo pražské nebo brněnské a přece se pokoušet o samostatná řešení /.../ usilovalo o ostravské zabarvení repertoáru“.

V prvním desetiletí minulého století se pozdně barokní manýra, která ovládala do té doby scénografii všech evropských divadel, začíná lámat. Jevištní výtvarníci – tehdy zvaní dekoratěři – si začínají uvědomovat pohyb moderního umění a jeho možnosti. Ostravské divadlo se chce poměřovat nejen s Prahou, ale sledovat vývoj v Evropě. Takto se v roce 1929 – deset let od vzniku české scény po první světové válce – vyděluje z domácí produkce i z týmu hostů Vladimír Kristin, malíř a grafik, který moderní tvar a barvu uplatnil především v inscenaci hry Ernsta Tollera *Sokové stroje* (evropská premiéra, 1929). Úspěch či zájem vzdělaného publika nejen ostravského o tuto „rozbitou inscenaci“, která se podle kritiky ne ve všem povedla, se týkal především její výtvarné složky, jak opět dokládá zejména Vojtěch Martínek.

První čtvrtina dvacátého století znamená pro výtvarný projev dramatický rehabilitaci, o níž se minulým stoletím ani nesnilo. Mladá disciplína se rodila v Evropě v renesanci a v baroku; šlechtická barokní divadla jí položila výtvarný, metodický i prostorový základ tak pevný, že se z něho scénografie dodnes těžce vymaňuje, byť se pokoušela a pokouší hledat stále nové prostory, texty, světy. Ani výbuch avantgardy a její průběžné experimentování, pokusy a objevy, které obkroužily jako stále se rozšiřující kruhy na vodě celou Evropu, nevytlačil na okraj zájmu fakt, v němž se scénografická historie odehrávala a dosud většinou odehrává – v baroku ustaveném kánonu divadelní budovy. A tak začíná už na přelomu devatenáctého a dvacátého století urputný zápas o vyřešení názorové propasti mezi současným vybavením jeviště a historickou architekturou divadel. Mezi novou estetikou a starým rámováním.

Tento zápas byl i jednou ze zásadních vývojových inspirací: napětí mezi těmito světy se odráželo už od prvních českých nových scénografických pokusů o to dramatičtěji, že nástup české moderní scénografie dvacátého století byl vytvářen architekty. Jan Kropáček, Vlastislav Hofman, Bedřich Feuerstein se podepsali nejen pod soudobou českou architekturu (navíc pod její exkluzivní kubistické využití), stali se ve dvacátých letech zakladateli moderního českého scénografického tvaru – a prostoru. „Konstruktivní

Iního prostoru

prostor" Vlastislava Hofmana pokračuje ve třicátých letech představou „dramatického prostoru“ Františka Tröstra a režiséra Jiřího Frejky, kteří s ním pracovali už vědomě jako s výtvarně dramatickou kvalitou, přesahující portál i rampu s odvážným záměrem propojit co nejvíc diváky s děním na jevišti. Jejich dílem vrcholila nejen česká scénografie první poloviny dvacátého století, Tröster vnesl do evropské scénografie, do té doby pod vlivem abstraktně spekulativních postupů avantgardy, znovu romantické gesto. Propojil rozum, imaginaci i iluzi. Na mezinárodních výstavách užitého umění, kam byla až do šedesátých let minulého století scénografie zařazována (zlomem se stal rok 1967, první PQ – Pražské Quadriennale), vyhrávaly české přínosy. V roce 1937 obdržel zlatou medaili na Triennale di Milano za výtvarné řešení čs. expozice a cenu Grand Prix na mezinárodní výstavě umění a techniky v Paříži za scénografické práce František Tröster, který je rovněž nositelem zlaté medaile pro nejlepšího zahraničního scénografa na Biennale v Sao Paulo 1959. Na tomtéž milánském Triennale v roce 1937 obdržel zlatou medaili za scénografii Jan Sládek, ostravský rodák (1906 Kunčice u Ostravy – 1982 Praha) a formovatel moderního scénografického názoru v ostravském divadle. Patří tedy oba do studie o Vladimíru Šrámkovi jako jeho významní předchůdci, jako první přímí ručitelé kvality ostravského divadla. Autoři, na které bezprostředně v praxi navazoval.

Válka a v těsném sledu po ní přicházející nešťastné období socialistického realismu vytvořily pauzu, po níž se pak – v silně změněných podmínkách psychosociálních i uměleckých – začalo divadlo a s ním i scénografie přizpůsobovat nové skutečnosti. Ve školním roce 1945–1946 vznikla v Praze Akademie múzických umění (AMU); v roce 1946 zde Tröster založil scénografickou katedru a byl jmenován jejím profesorem, od roku 1948 jí šéfoval. Poprvé má scénografie vlastní vysokoškolské učiliště s možností rozvíjet obor i jeho specifčnost. Založení katedry je tak i rokem zlomu: scénografie se odtrhává od klasických výtvarných disciplín a jejich škol a manifestuje svou příslušnost k divadelnímu dílu, k inscenaci, k zákonům dramatického umění. Stává se tak i oficiálně výtvarně dramatickou disciplínou a František Tröster garantem kontinuity.

Jánošík / Jiří Mahen
režie: Luboš Pistorius, 1950

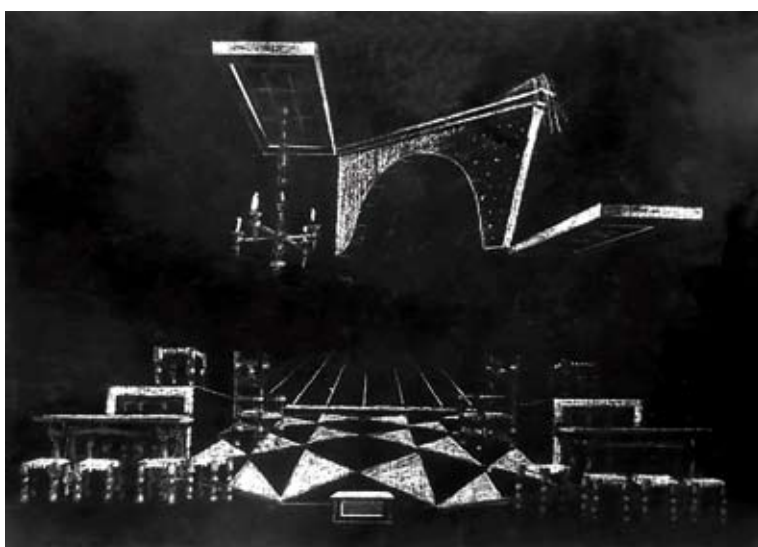
Vladimír Šrámek je jedním z Tröstrových prvních žáků. Je členem generace, která začínala znova jak po té už zmíněné historické pauze, tak na nové škole. Na této generaci bylo zpracovat tyto skutečnosti, dát vzniklé realitě umělecký tvar. Šrámek sám se s praxí setkává už v roce 1949: to začíná spolupracovat se Státním divadlem v Ostravě. Pro režiséra Antonína Kurše debutuje zde ještě trochu těžkopádnými výpravami k historickému dramatu F. Rachlíka *Žižka (Hodina předjitřní)* a v roce 1950 *Jánošíkem* v režii Luboše Pistoria.

Po ukončení studia v témže roce odchází se skupinou DISK do Státního divadla v Ostravě do stálého angažmá, v roce 1960 se zde stává šéfem výpravy. Tím vším patří mezi scénografy, kterým bylo souzeno začít „od počátku“, smést nejen balast „socialistického realismu“, ale i tíhu složitých scénických konstrukcí minulosti. Přelomovou změnu situace a snahu po vlastní objevné cestě nejlépe argumentuje fakt, že nikdo z žáků Tröstrových se nevydal tak docela po stopách učitele. A také proto vnímáme Šrámka nejen jako podílníka „zlatých šedesátých“, ale jako jejich spolutvůrce.

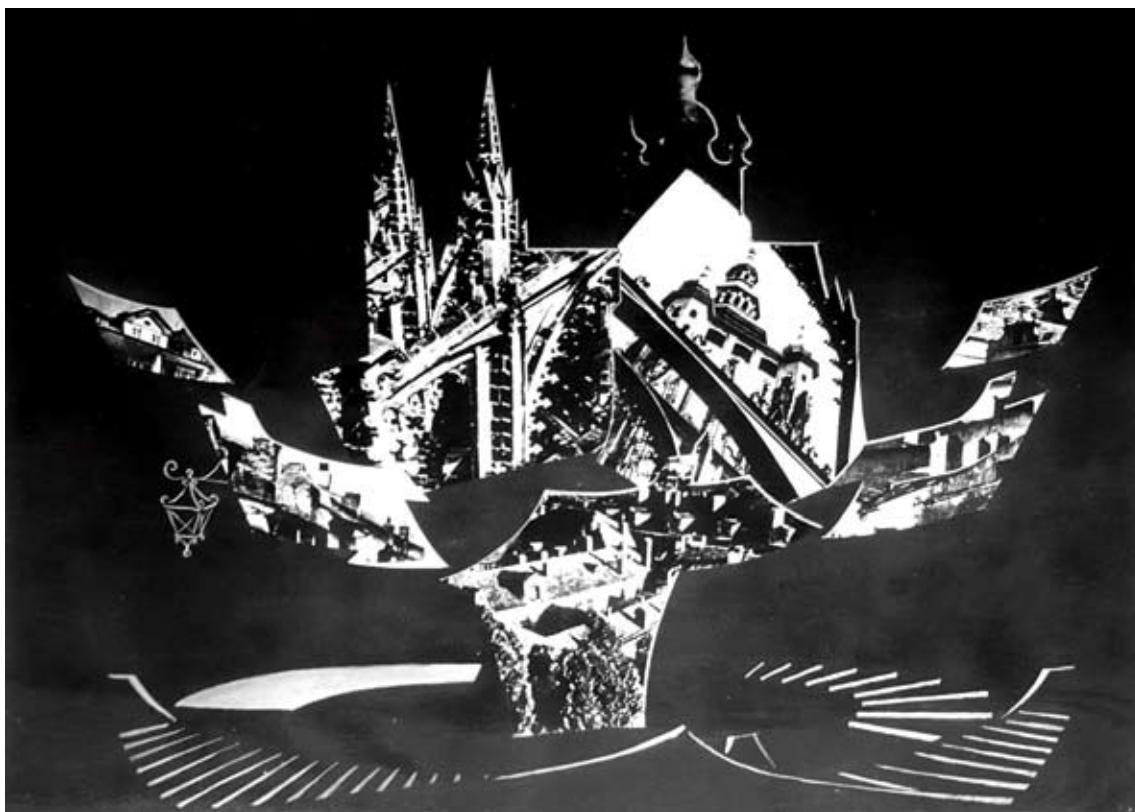
Popisnost socialistického realismu zanechala na Šrámkových raných pracích stopy: zahlcení detaily, popření prostoru, těžký rukopis na návrhu i v realizaci. Trvalo však jenom pár sezón, než se objevily první vlaštovky vlastního postoje, názoru: scénografie, v nichž se propojují Tröstrova škola s pokusy o vlastní zpracování, vlastní tvarosloví. Tady také nacházíme společné znaky, spojující celou generaci.

A tak po téměř čtvrtstoleté pauze nastává čas nových programů: vyklidit jeviště a stavět znova od jevištní podlahy. Generace se formuje. Srovnáme-li nastupující jména, najdeme okamžitě podobnosti: dramatický prostor, budovaný Tröstrem a režisérem Frejkou jako syntéza scénické architektury a jejího nehmotného obalu, celek, vysílající intenzivní dramatickou atmosféru z celého objemu jeviště, padá dramaticky na jevištní podlahu, která začíná být základní jistotou jevištního prostoru. Takto ji pojednávají na přelomu padesátých a šedesátých let Šrámkovi souputníci: Miloš Tomek v Shakespearovu *Juliu Caesarovi* (1960, režie E. Sokolovský), Vladimír Nývlt v Dostojevského *Bílých nocích* (1956, režie E. F. Burian), Oldřich Šimáček v Shakespearově *Vetě za vetu* (1957, režie J. Horan).

Zkročení zlé ženy / Vissarion Jakovlevič Šebalin
režie: Vladislav Hamšík, 1959

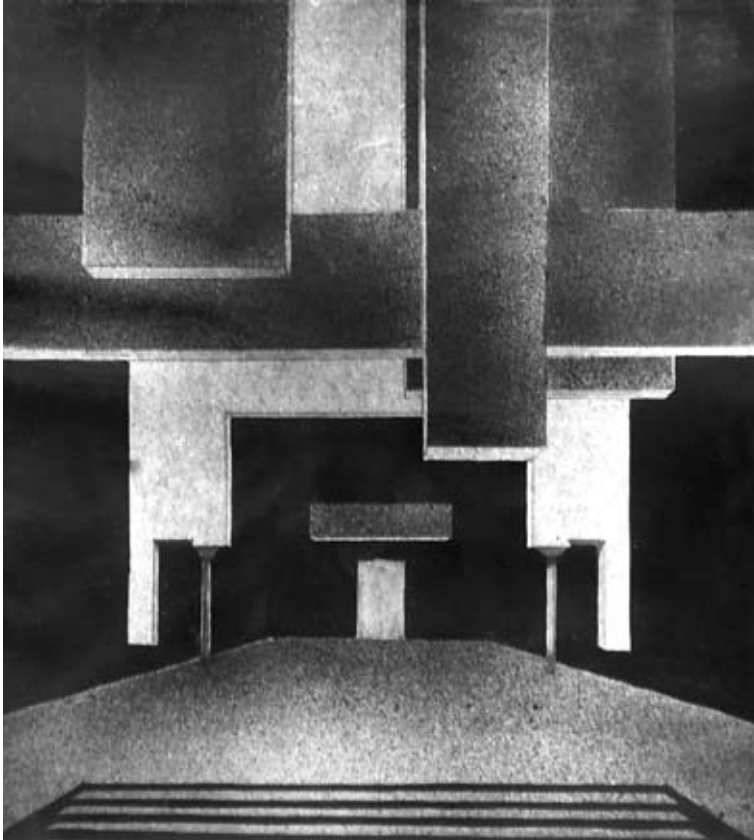

Výlety pana Broučka / Leoš Janáček
režie: Ilja Hylas, 1959

Poválečné pokusy o výtvarnou analýzu divadelního díla, o vypořádání se s Tröstrovým odkazem, vzaly na sebe podobu víru, který rozmetal dosud pevnou konstrukci scény do prostoru. Hmotný objekt v prostoru nahradil volně plující detail. Šrámkův scénický názor se začíná vyhraňovat. Také on v opozici k uplynulému oktrojovanému „socialistickému realismu“ s jeho žánrovou popisnou metodou uplatňuje „*pars pro toto*“. Zkratku, abstraktní tvar. Římsu místo kompletní architektury, části místo celku. Oproti robustnímu rukopisu dvacátých let, proti jeho monumentalitě a plasticitě tu stojí grafické vidění: objem nahradila plocha, plochu linie. Takový je základ Šebalinovy opery *Zkrocení zlé ženy*, kterou navrhl Vladimír Šrámek v roce 1959 (režie V. Hudeček): volně plující zlomky architektury (římsy) v černé krabici jeviště. Podobný obraz nabídl i u Šebalinova hudebního zpracování téhož titulu (1959, režie V. Hamšík): fragmenty architektury visí nad podlahou, jejíž dlaždice ještě zdůrazňují grafický ráz prostředí.

Janáčkovy Výlety pana Broučka (1959, režie Ilja Hylas) těží z principu koláže, vytvářené zavěšenými segmenty architektury. Stylizace jevištního prostoru dosahuje na přelomu padesátých a šedesátých let u Šrámka záhy prvního vrcholu – jako by energie, zadržovaná uměle politickou šikanou, se náhle spontánně uvolnila a nutila umělce až k hravé svévoli. Šrafování, ať už světelné nebo reliéfní, jenom ještě zvýrazňovalo jeho opojení novými výtvarnými možnostmi scénografie.

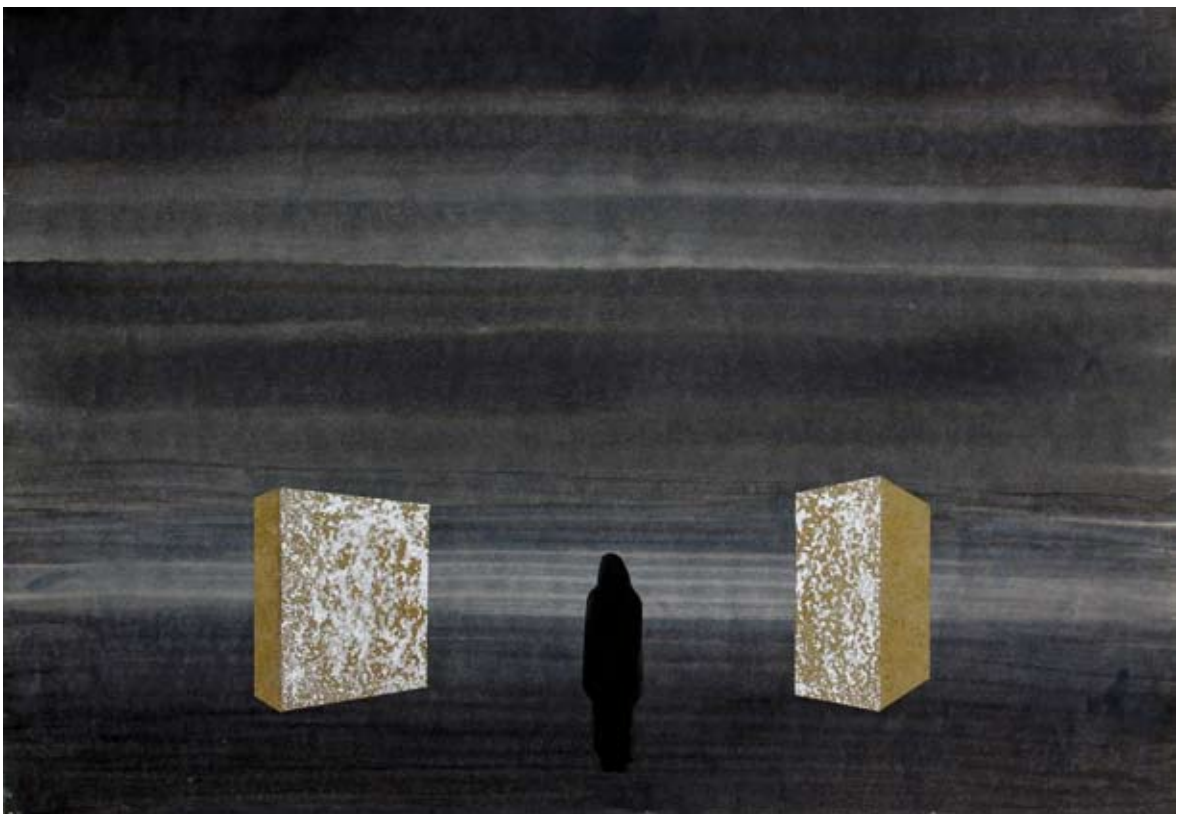

Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

Ne ovšem všude: byly tituly, které dekorativnost, ať už v dobrém nebo kritickém významu, prostě odmítaly. V roce 1960 začal Šrámek pracovat s režisérem Radimem Kovalem (1924–1985, 1959–1973 umělecký šéf činohry), s nímž podepsal řadu zásadních dramatických titulů, s nímž se zásadně podílel i na dramaturgii divadla. V této spolupráci začíná nová etapa Šrámkovy tvorby. V roce 1962 inscenovali spolu Shakespearova Richarda III. Hravou tříšť vystřídal masivní konstrukce. Konstrukce, nikoli tedy návrat k trojrozměrné plnosti scénografických útvarů. Scéna z obdélných panelů navázala na slavnou scénografii Josefa Svobody k Hamletovi z roku 1959. Jako tamta i Šrámkova scéna k Richardovu dramatu byla schopná sledovat plynule dramatické situace takřka s filmovou pohotovostí proměnami panelových seskupení, protínajících scénu vertikálně i horizontálně. Stoupały, klesaly, vysunovaly se a mizely a především průběžně upravovaly scénický prostor.

Scénografie navazovala vědomě na Svobodovo úsilí těchto let: na úspornost detailu versus prázdný prostor, na práci se světlem. Tři roky nato inscenovali Koval se Šrámkem Euripidovu *Medeu*; kostýmy navrhla Ludmila Purkyňová (spolu s Ladislavem Vychodilem zakladatelka scénografické katedry na bratislavské VŠMU, zmiňuji kostýmy výjimečně vzhledem k mimořádnému uměleckému významu autorky). Náznak a konstrukci tu vystřídal symbol: dva balvany na pusté pláni jeviště, velký tvar a prázdnota prostoru pro obraz vášně stejně primitivní jako nezvratné.

Šrámek se stává úzkým Kovalovým spolupracovníkem, jeho srozumění s režisérovy požadavky se prohlubuje, scénografické prostředky stále více souzní s požadavky inscenace. Výtvarná disciplína se viditelně proměňuje ve výtvarně dramatickou. Spolu – až do Kovalovy tragické smrti 1985 – podepsali jednu z výrazných epoch českého divadla druhé poloviny dvacátého století. Poslední spoluprací byl v roce 1981 *Skleněný zvěřinec* Tennessee Williamse. Mohlo by se zdát, že se scénografův rukopis změnil, ale není tomu tak. Požadavkům psychologického dramatu nemohla vyhovovat zdůrazněná abstrakce, tu musela vystřídat realita, nebo alespoň její zlomky. Realismus měšťanského interiéru tedy narušuje stín zábradlí a především prospekt: zadní stěna pokoje je prosvětlena velkou obrazovkou, na které září bílé kalichy květin. Symbol? Čeho asi? Míhl se mi paměť obraz scénografie Miroslava Kouřila ke slavné inscenaci E. F. Buriana v D34, k Wedekindovu *Procitnutí jara*. Obraz mládí a jeho tragického zmaření tady i tam?

Medea / Euripides
režie: Radim Koval, 1965

Námluvy Pelopovy / Jaroslav Vrchlický
režie: Miloš Horanský, 1961

V těch dvaceti letech, která byla dopřána dvojici Koval-Šrámek, hledám těžko světového dramatika, jehož by nevedli na ostravské jeviště. Namátkou: Leonovův *Zlatý kočár* (1956), nepříliš významná hra, jejíž pražské uvedení v režii Alfréda Radoka se však zapsalo do zlatého kulturního fondu českého divadla, abstraktní scénografie k Vrchlického *Námluvám Pelopovým* (1961), Gorkého *Jegor Buljčev* (1961), složitá konstrukce k Shakespearovu *Juliu Caesarovi* (1964), Shawova *Sv. Jana* (1965), kde vytvořil Šrámek prostor především světlem: scénu a její vzornost vytvářely světelné sloupy. Opět se nám připomene tvorba Josefa Svobody, která v tomto a následujícím desetiletí měla na Vladimíra Šrámka zřejmý vliv. Podobně bohatý byl i operní repertoár Státního divadla v Ostravě – klasický i exkluzivní, kde snad nejčastěji pracoval s Miloslavem Nekvasilem – v roce 1966 například uvedli *Maryšu* E. F. Buriana.

Sama šíře titulů nám ozřejmuje specifčnost scénografie: autor netvoří svobodně, téma mu nabízí text, interpretaci režisér. Text – drama, které vždycky vyžaduje jedinečný přístup bez ohledu na dobové požadavky či dokonce na „módu“. A s ohledem na dobové požadavky a možná i módu prosazuje svůj pohled i režisér. Vladimír Šrámek ve své zralé i pozdní tvorbě používal všech nástrojů, které si osvojil a především vybral. Jeho rukopis zůstává zakotven mezi spartánskou střídmostí a hýřivou dekorativností, mezi abstrakcí a potřebou realistického tvaru – což je tvrzení, které dokládá tvorba většiny osobností jeho generace, závislé na obecných výtvarných kvalitách víc než tvorba dnešní. Ponechal si lásku jak ke grafickému ornamentu, tak k plastickému objektu. Jeho scénografie k *Caesarovi* (1994) dokazuje i poctu historii, především dílu Adolphe Appii, jednoho z průkopníků moderního scénografického tvaru. Navíc analytika, jehož analýza prvků divadelního díla: herec–prostor–světlo–barva pomáhala celé Šrámkově generaci hledat cestu dál, cestu, kterou v podstatě nadlouho zkomplikovala velkorysá syntéza Tröstrova.

Procházka dílem i životem Vladimíra Šrámka je tak trochu víc než jen výstavou tvůrce, který věnoval svůj život městu: je možná i víc než jen doklad o první poválečné generaci. Je to vzhled do fungování oboru, zpráva o scénografii, jedna z jejích rehabilitací, pokud je ten výraz přiměřený. Pořád jsem se nezbavila docela obav, že po několika desetiletích slávy a vzestupu se obor znovu noří do stínu. Že se v Česku křehká rovnováha mezi dramatickým a výtvarným pólem opět porušuje, tentokrát směrem k odmítání výtvarnosti v klasickém smyslu.

Tomuto osudu ušel Vladimír Šrámek: on i jeho generace navazovali na minulost, i když ji pochopitelně i popírali. Skepse je minula. Zanechali po sobě to nejlepší, co mohli: návrh, kresbu, kus výtvarné kultury své doby. Navíc makety, které konečně začínáme chápat jako artefakt, nikoli jenom jako pracovní pomůcku. Fotografie realizací, které, v druhé půlce 20. století, už samy měly úroveň uměleckého díla. Videozáznamy. Není tedy obava, že by pomíjivost inscenací ukrátila život scénografii víc než jiným složkám divadelního díla. Ale přesto si myslím staromódně: tak jako nad reprodukcemi obrazů, grafik, architektur vysoko pocitově stojí originály, protože prostředkují bezprostřední kontakt, tak já si z toho, co po demiiře zůstalo, považuji stále víc originálních jevištních a kostýmních návrhů. Umění kresby. Řemesla. Stávají se vzácným zbožím.

Věra Ptáčková

Žižka (Hodina předjitřní) / František Rachlík
režie: Antonín Kurš, 1949

Jánošík / Jiří Mahen
režie: Luboš Pistorius, 1950

Dívka s bílými vlasy / Ho-Čing-či a Ting-i
režie: Luboš Pistorius, 1951

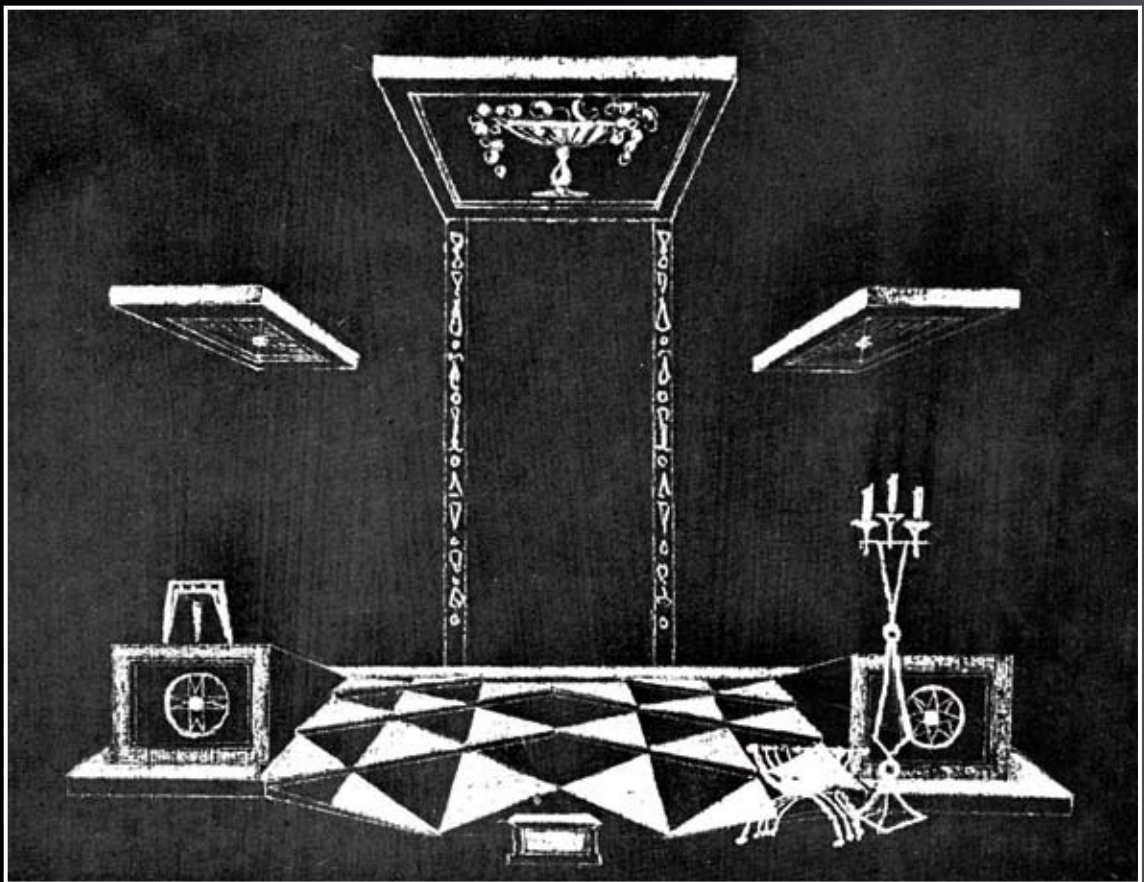
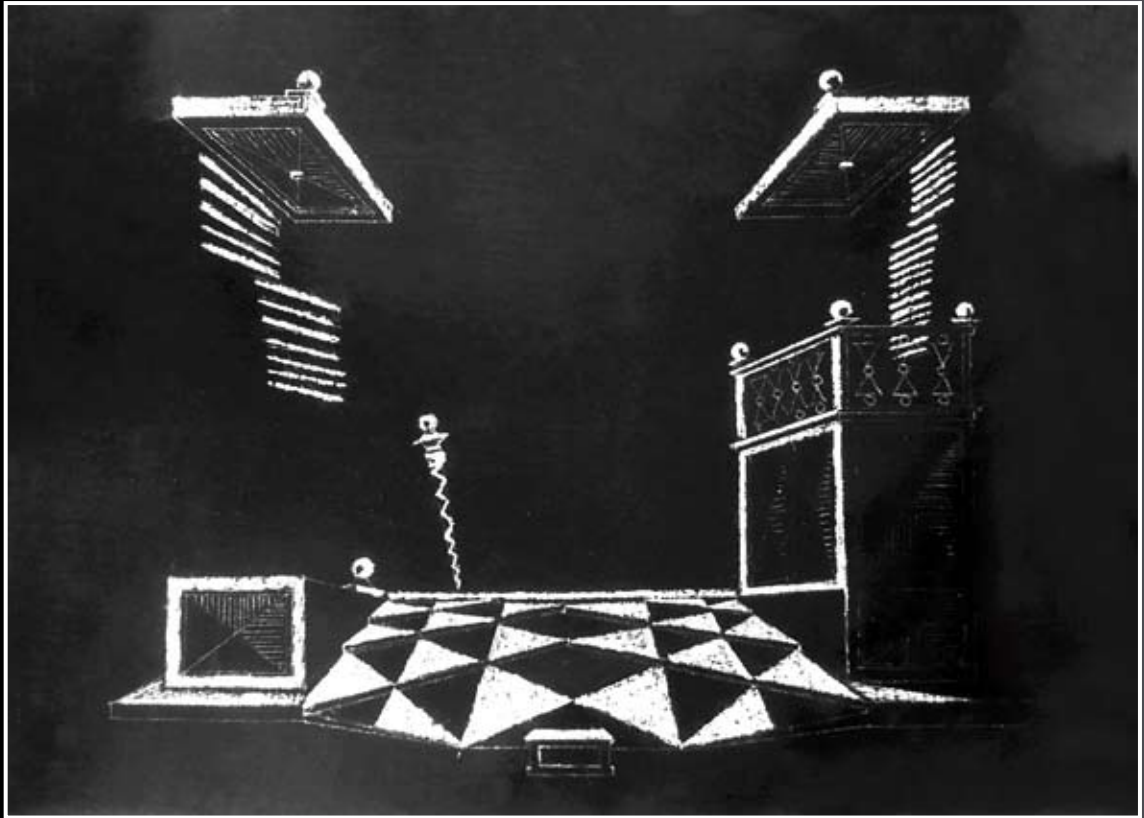
Lazebník sevillský / Gioacchino Rossini
režie: Ilja Hylas, 1958

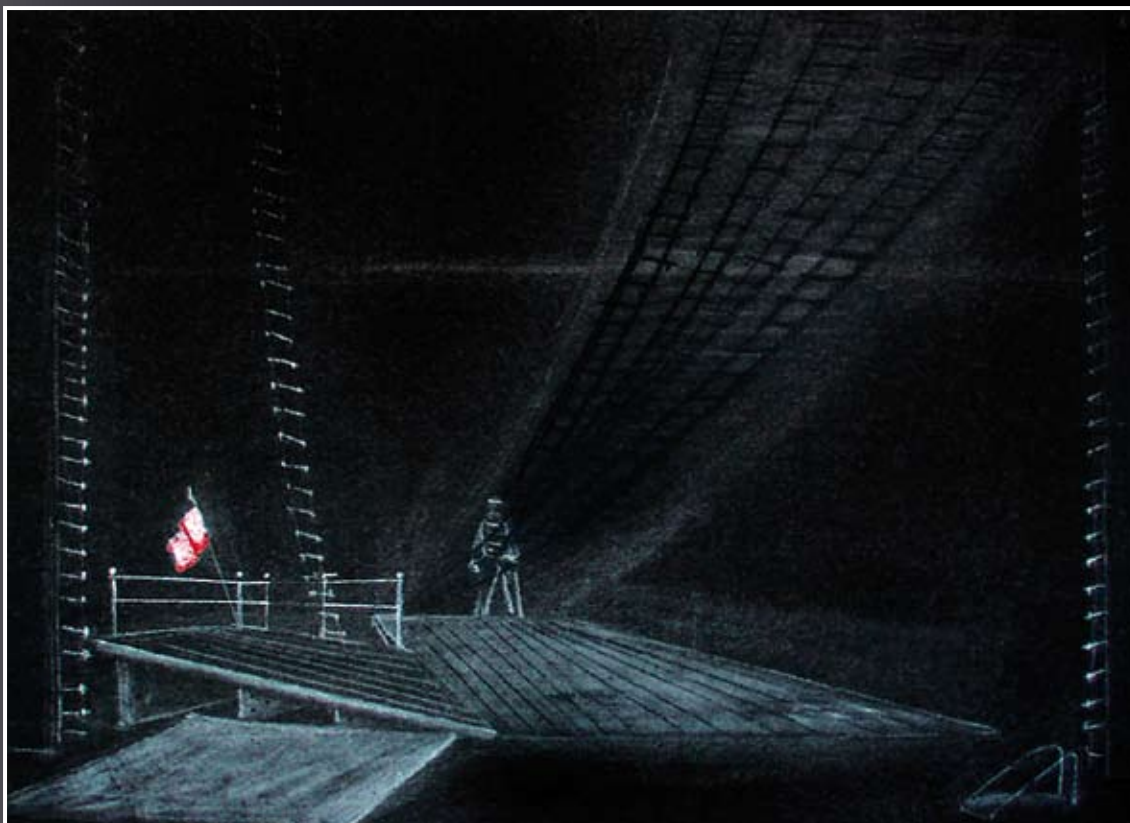

Vaskův příběh / Georges Schehadé
režie: Miloš Hynšt, 1958

Zkrocení zlé ženy / Vissarion Jakovlevič Šebalin
režie: Vladislav Hamšík, 1959

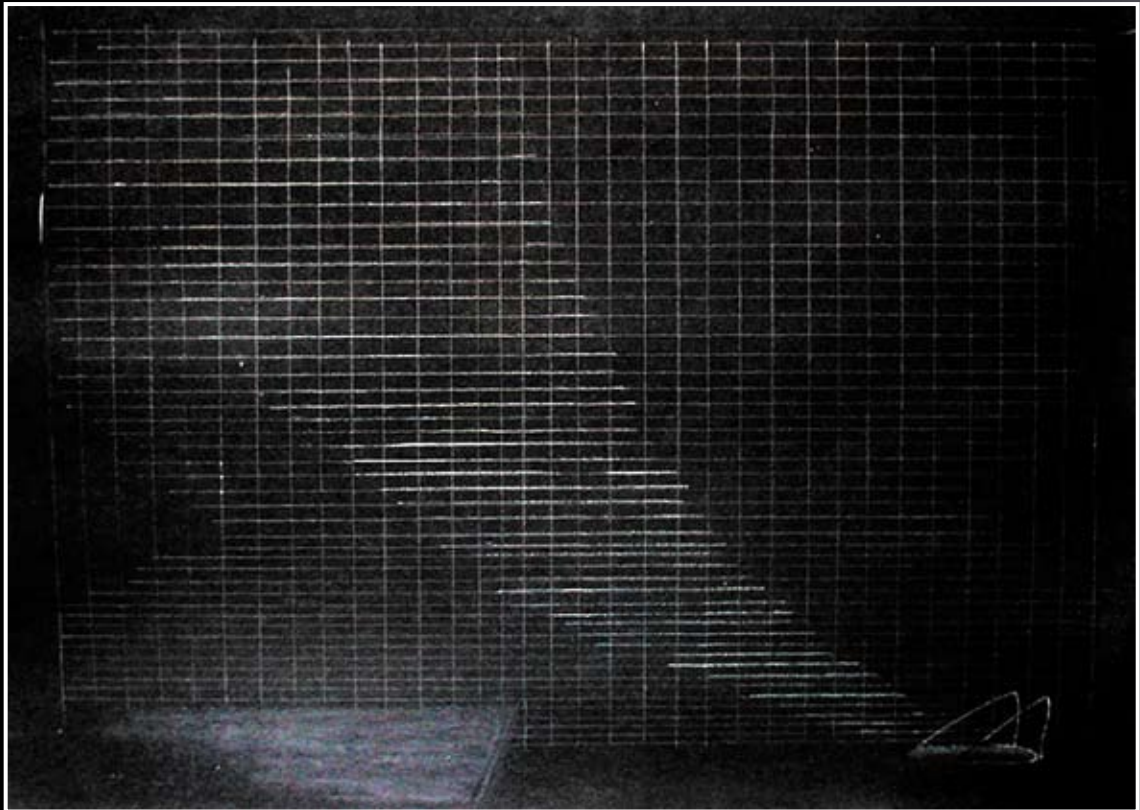
Optimistická tragédie / Vsevolod Vitaljevič Višněvskij
režie: Radim Koval, 1960

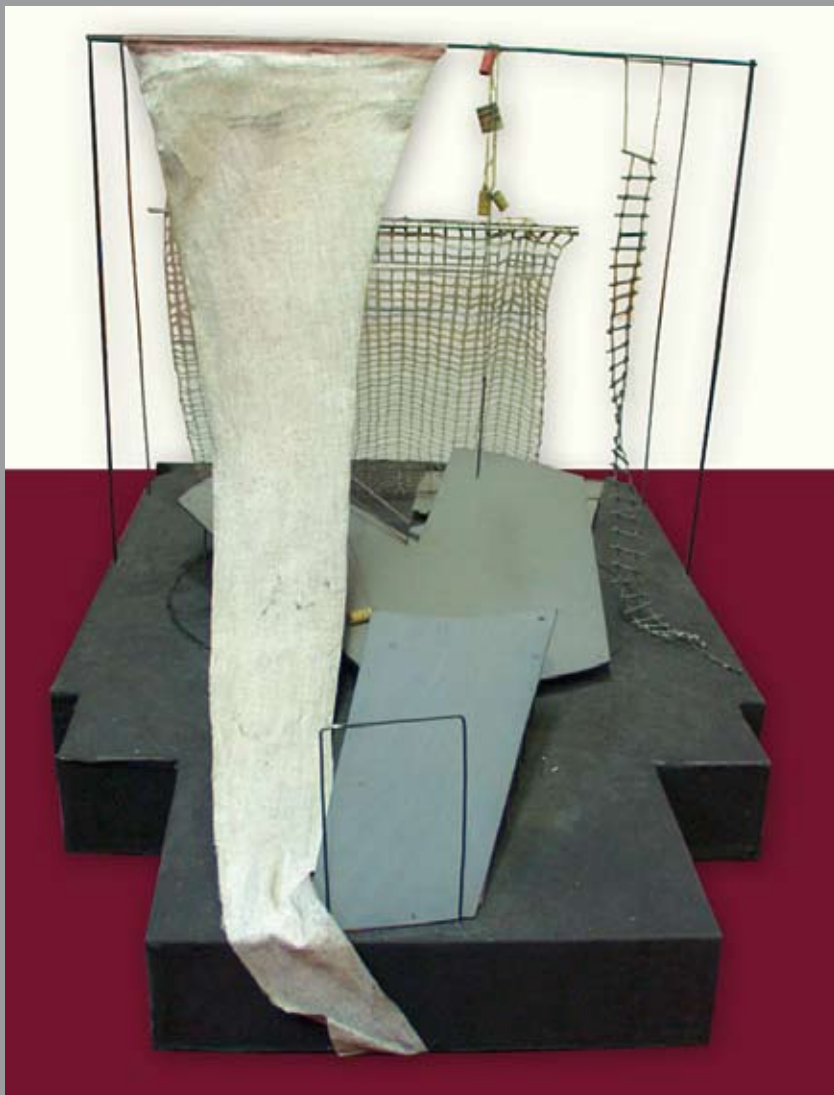
Optimistická tragédie / Vsevolod Vitaljevič Višněvskij
režie: Radim Koval, 1960

Optimistická tragédie / Vsevolod Vitaljevič Višněvskij
režie: Radim Koval, 1960

Optimistická tragédie / Vsevolod Vitaljevič Višněvskij
režie: Radim Koval, 1960

Optimistická tragédie / Vsevolod Vitaljevič Višněvskij
režie: Radim Koval, 1960

Miloslav Nekvasil

Společná hledání – režisér a výtvarník

Vladimír Šrámek, výtvarník bývalého Státního divadla v Ostravě, patřil k progresivním posluchačům Akademie múzických umění oboru scénografie. Byl žákem Josefa Trösterera, předního představitele avantgardního českého scénického umění, jehož význam pro české umění je zcela zásadní. Stačí prohlížet fotografie a Trösterovy návrhy scén, jak jsou zachyceny v různých publikacích. Byl i vynikajícím učitelem. Jeho žáky byla celá generace mladých výtvarníků, která se prudce umělecky uplatňovala po šestileté válečné přestávce. Patřil k nim i Vladimír Šrámek. V padesátých letech byl ostravským divadelním výtvarníkem oblíbený pedagog Jan Obšil, Vladimír Šrámek přichází jako druhý výtvarník, praxí doplňuje své teoretické vzdělání. Poznává problémy výrobců dekorací. Svou povahou je spíše plachý, takže se vnějšimu pozorovateli může zdát, že jeho svět splývá se vším, čím žijí řemeslníci a stavitelé dekorací. To jen zakrývá jeho široké architektonické vzdělání, jeho muzikalitu, hudební cit a vnímání, jeho chápání daného prostoru jeviště a záměr vzbudit v divákovi iluzi velké scény.

První naší spoluprací byla inscenace Pucciniho opery *Tosca*. Premiéra byla stanovena hned po premiéře Trojanovy opery *Kolotoč*, které bylo samozřejmě věnováno studijní maximum. Vždyť se jednalo o československou premiéru současného autora, určenou dětem, účinkovali zde dětští sólisté, sbor a samozřejmě celý operní aparát. Hlavním důvodem rychlého nastudování nové opery byl požadavek vedení divadla pro sobotní a nedělní představení mimo předplatné. Tehdy se totiž hrálo v sobotu a v neděli odpoledne i večer, většinou oblíbená díla, o která mělo obecnostvo zájem. Technický personál musel příslušnou dekoraci snadno postavit nebo složit, takže se i repertoár tomuto požadavku podřizoval.

Tosca / Giacomo Puccini
režie: Miloslav Nekvasil, 1960

Opera *Tosca* vyžaduje tři zpěváky náročných pěveckých partů, ostatní role jsou menší, pouze muži, sbor zpívá na jevišti jen v závěru prvního jednání, ve druhém pak za scénou. Obvykle bylo nastudováno během sezóny pět oper, každé byl stanoven finanční rozpočet, naše *Tosca* však už byla šestou premiérou, tedy navíc. Finance byly omezeny, i s tím se muselo počítat. Naštěstí stáli v čele ostravské opery dirigent Bohumil Gregor a režisér Ilja Hylas. Oba patřili k nejbližším spolupracovníkům Václava Kašíka a Josefa Svobody, představitelům poválečné operní avantgardy, jak se s ní diváci setkávali ve Velké opeře 5. května v Praze. A ti našim snahám rozuměli. Všechno jsme chtěli vyjádřit výtvarnou zkratkou: lomený půdorys simuloval barokní jeviště. Prostudovali jsme dějiny krátkého trvání Římské republiky, půdorys jsme sevřeli mřížovím. Drsnou plochu stěn skvěle nahradily papírové formy na vajíčka, různě nasvíceny dovedly vytvořit náladu, jakou jsme potřebovali pro atmosféru chrámu, paláce Farnese i Andělského hradu. Tou představou jsme byli tak zaujati, že se nám pro náš záměr podařilo získat i tři protagonisty. Snažili jsme se o nejnítěrnější výraz, zbavený jakéhokoliv vnějšího projevu. Vždyť zkratkovitostí nemusí být strohost, silueta může mít velkou výrazovou sílu. Nakonec si inscenace získala své diváky a během let své divadelní existence byla dvakrát obnovena. Naše společné debaty na začátku každé inscenace byly pro mne nejkrásnější. Ono hledání smyslu, o čem chceme hrát, bylo někdy dost obtížné, ale vždycky inspirující. Snažit se zapomenout na inscenační tradici! Někdy bylo málo fotografického materiálu nebo kreseb, ale dalo se z nich vyčíst něco z atmosféry doby. Nakonec i ta naše *Tosca* vyjadřovala něco z uvolněné doby šedesátých let, jak jsme je prožívali.

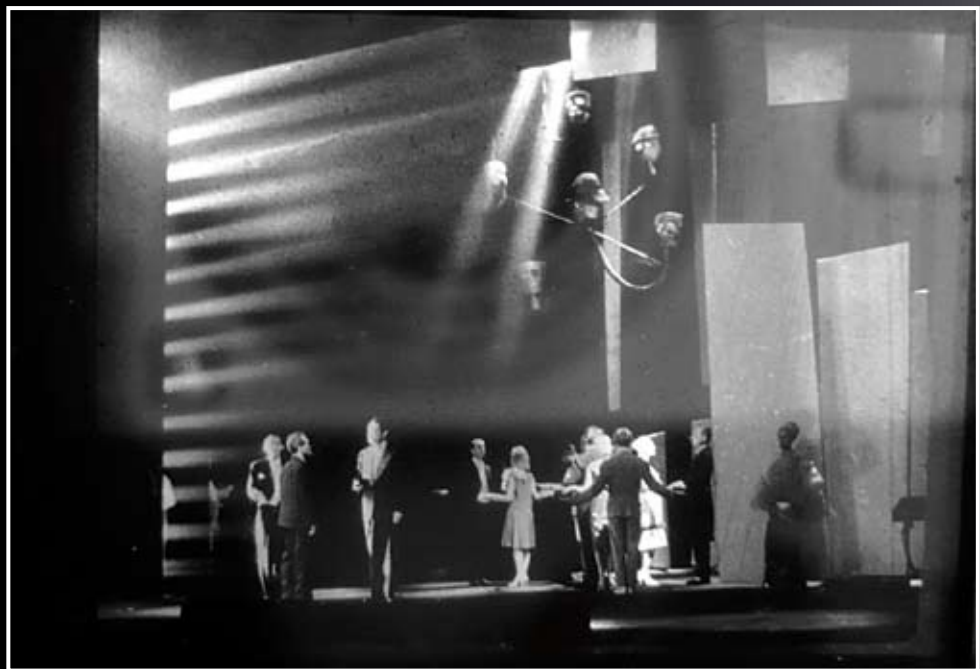
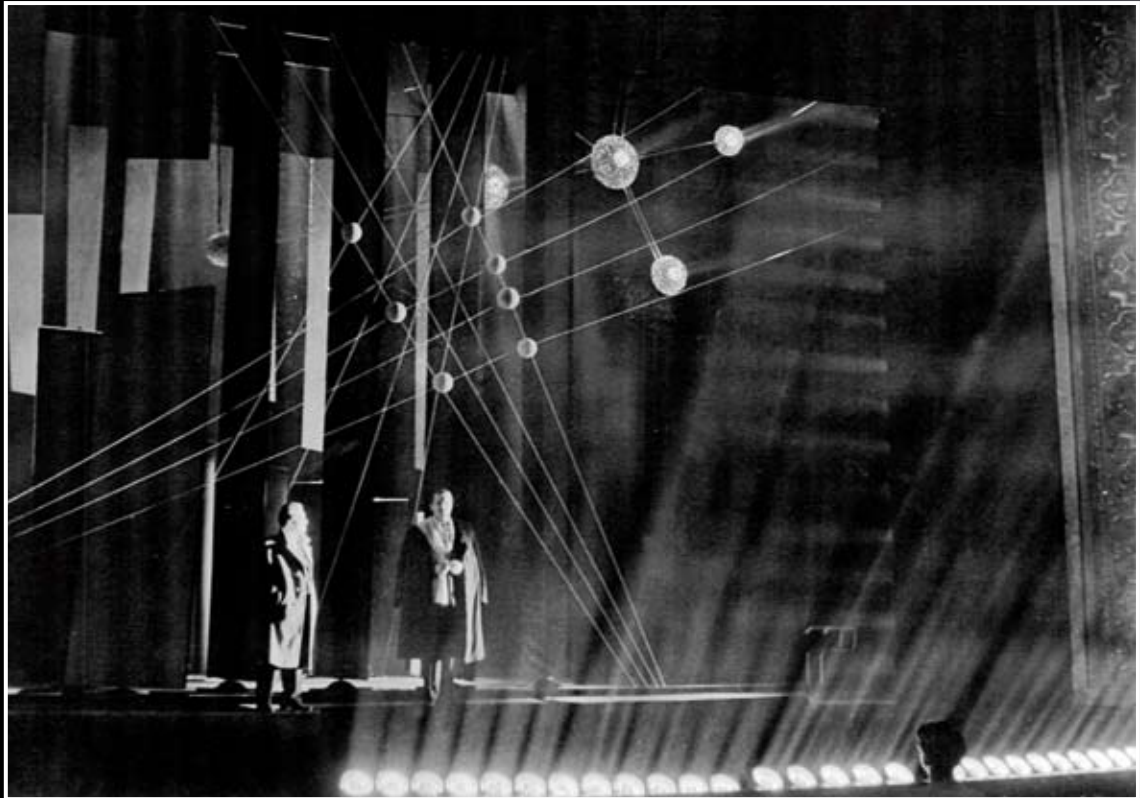

Námluvy Pelopovy / Jaroslav Vrchlický
režie: Miloš Horanský, 1961

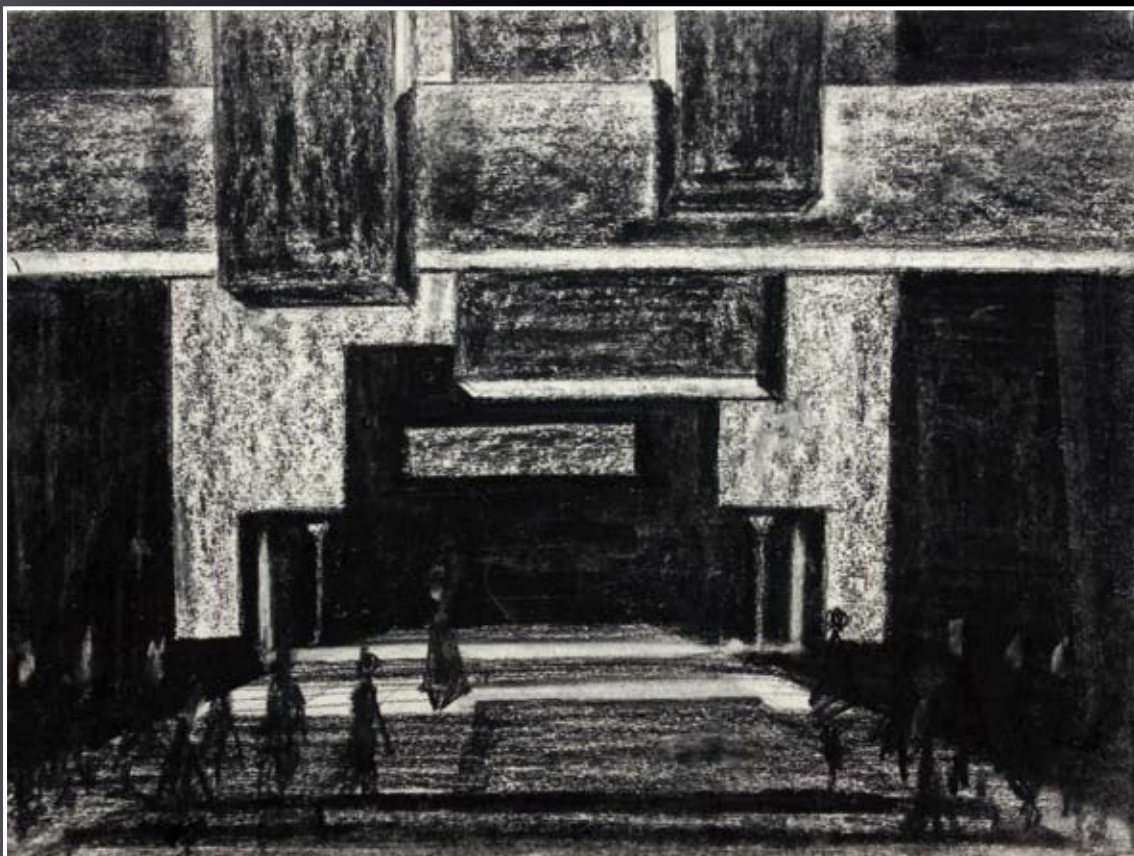

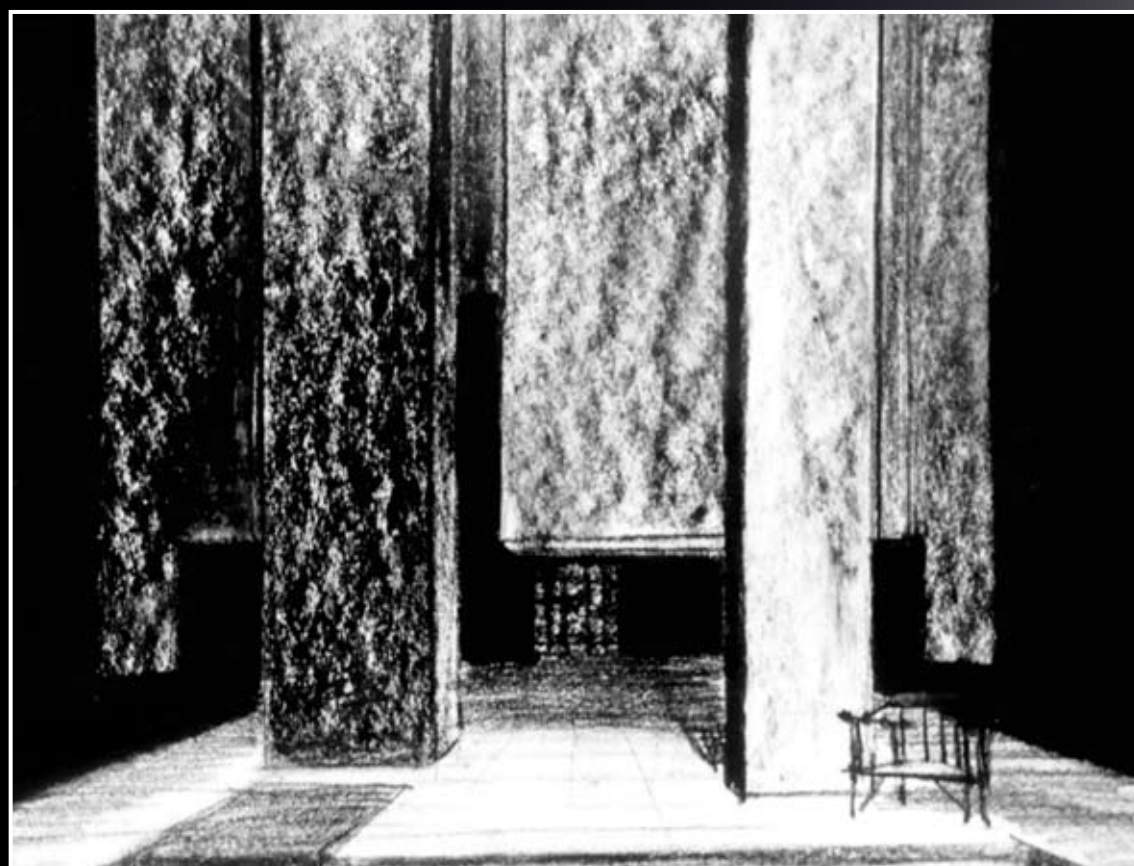
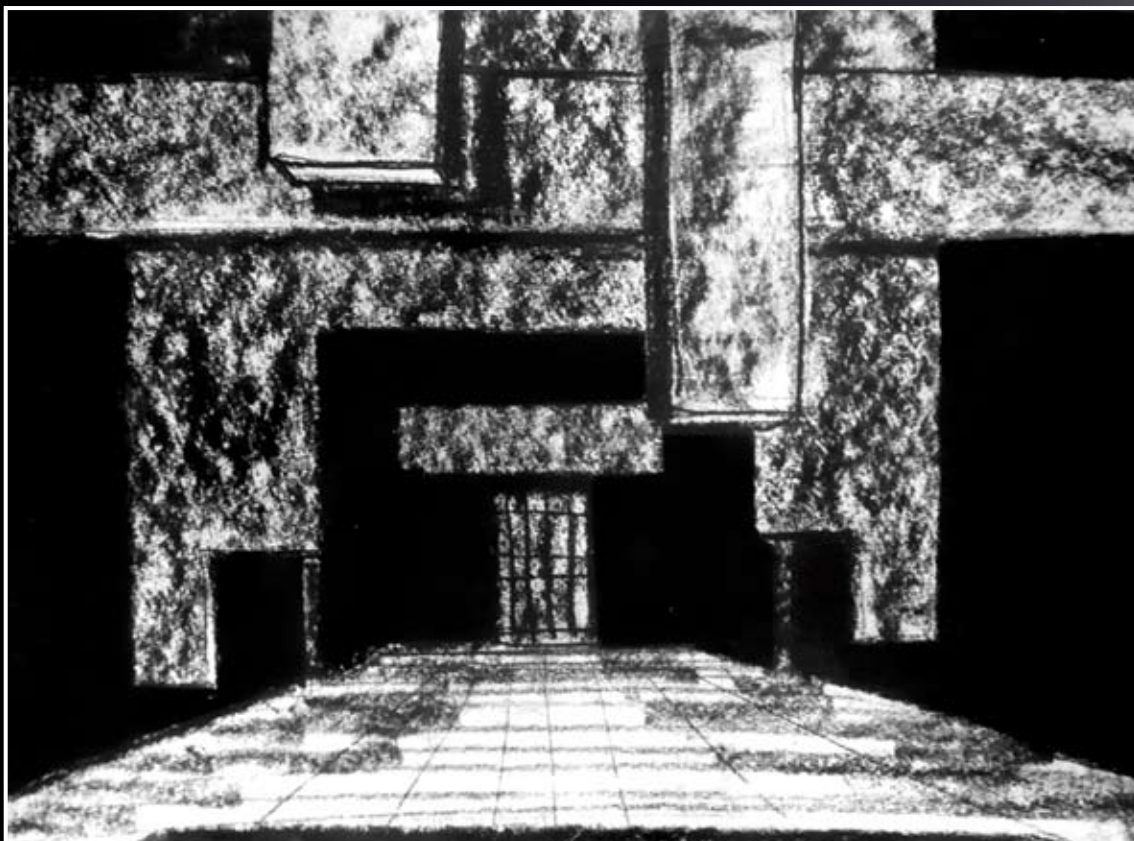
Námluvy Pelopovy / Jaroslav Vrchlický
režie: Miloš Horanský, 1961

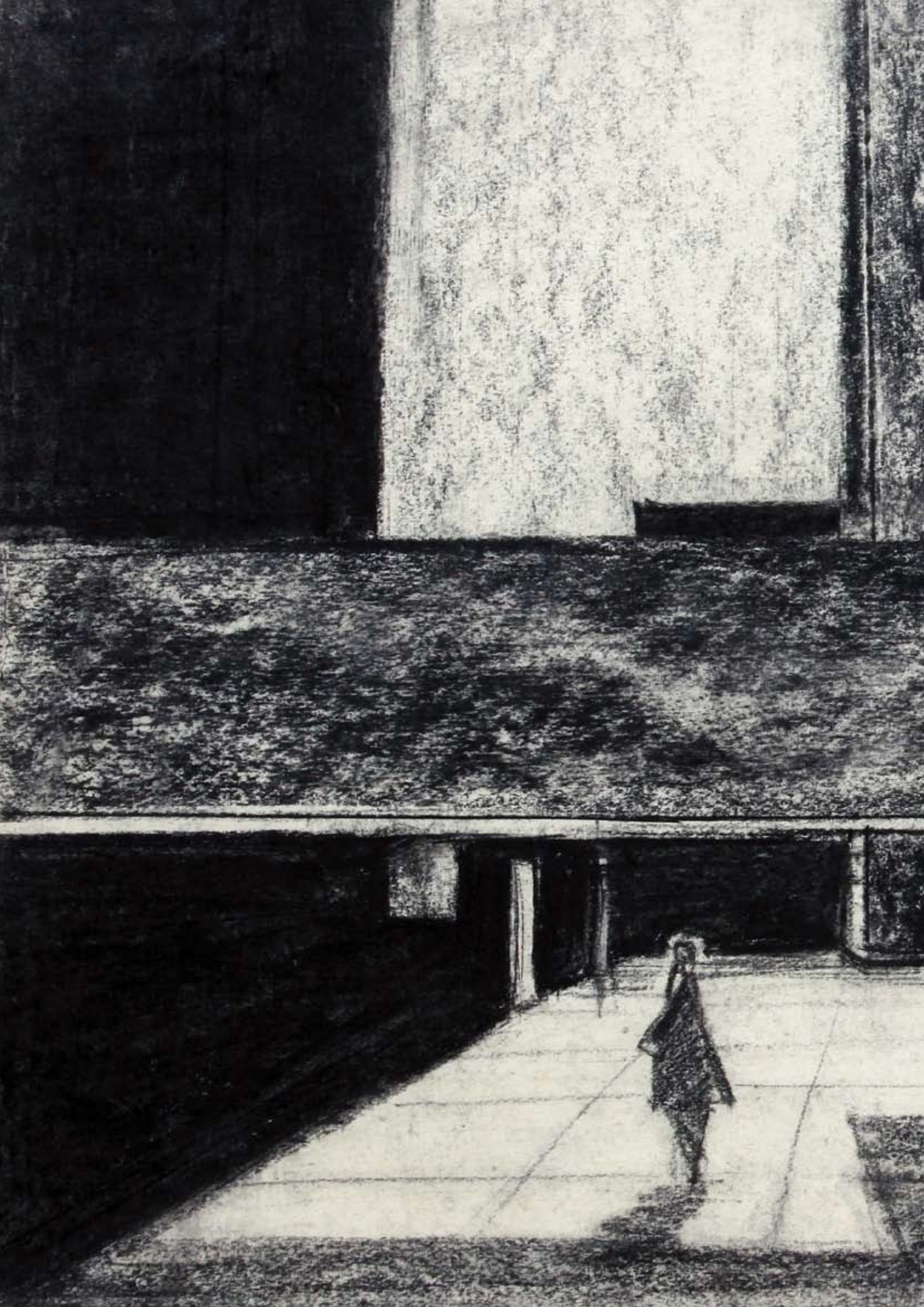
Krakatit / Václav Kašík
režie: Ilja Hylas, 1961

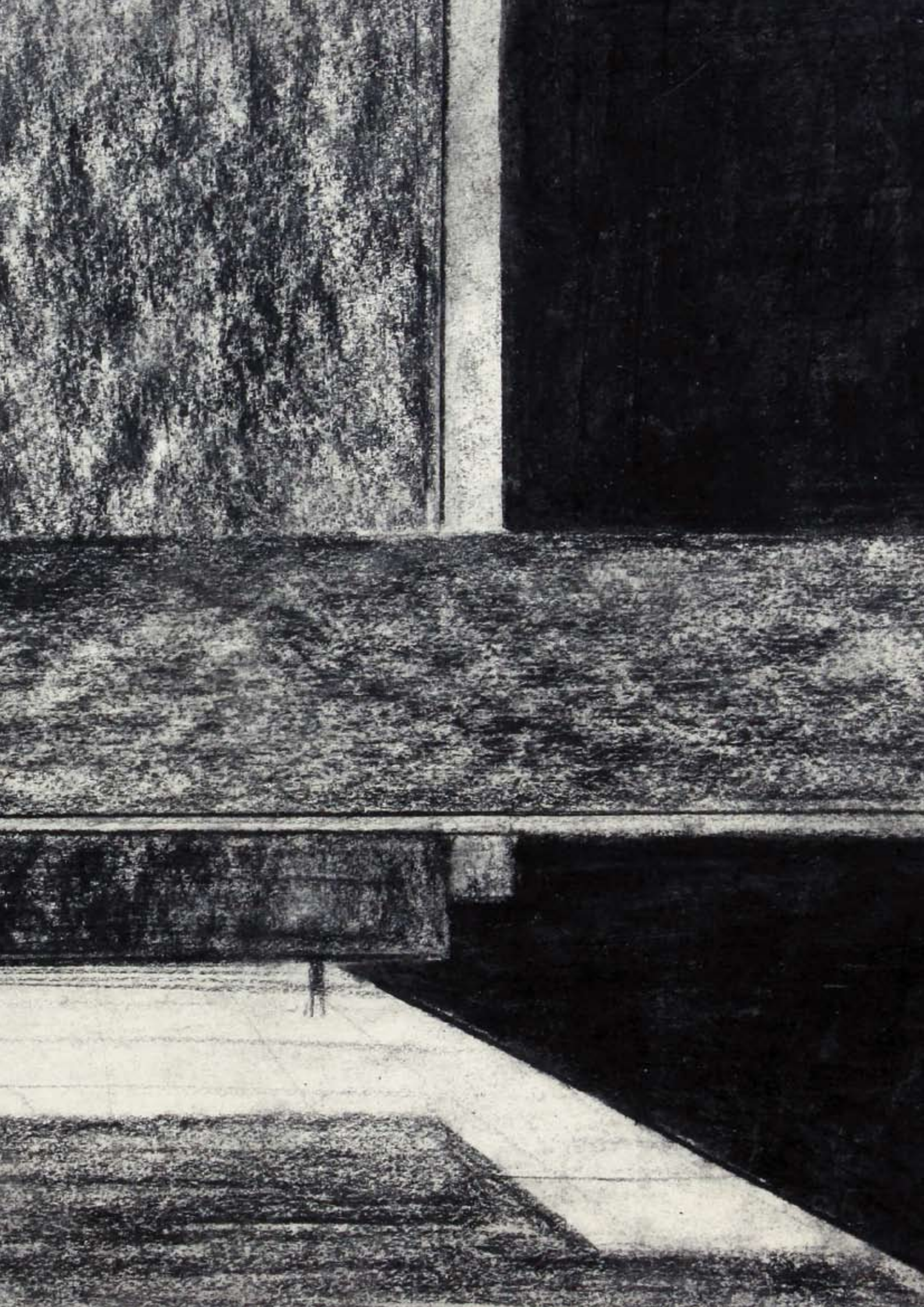

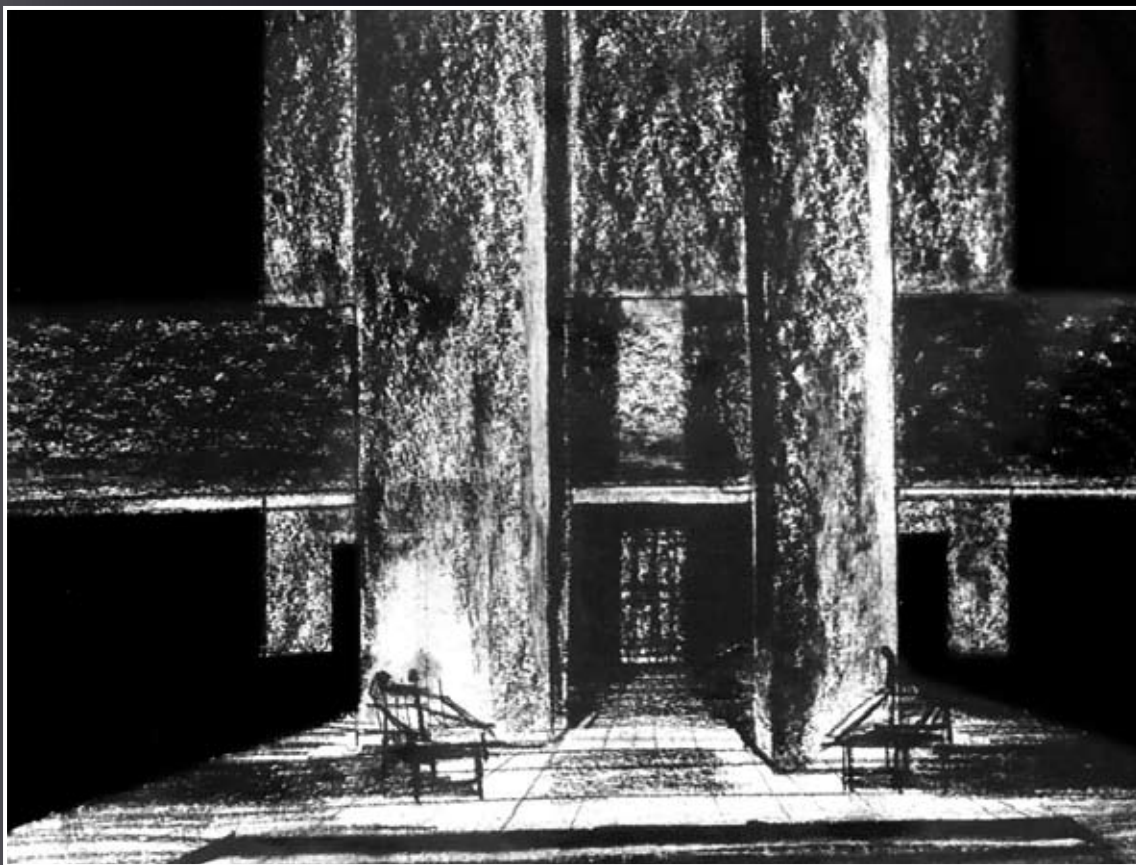
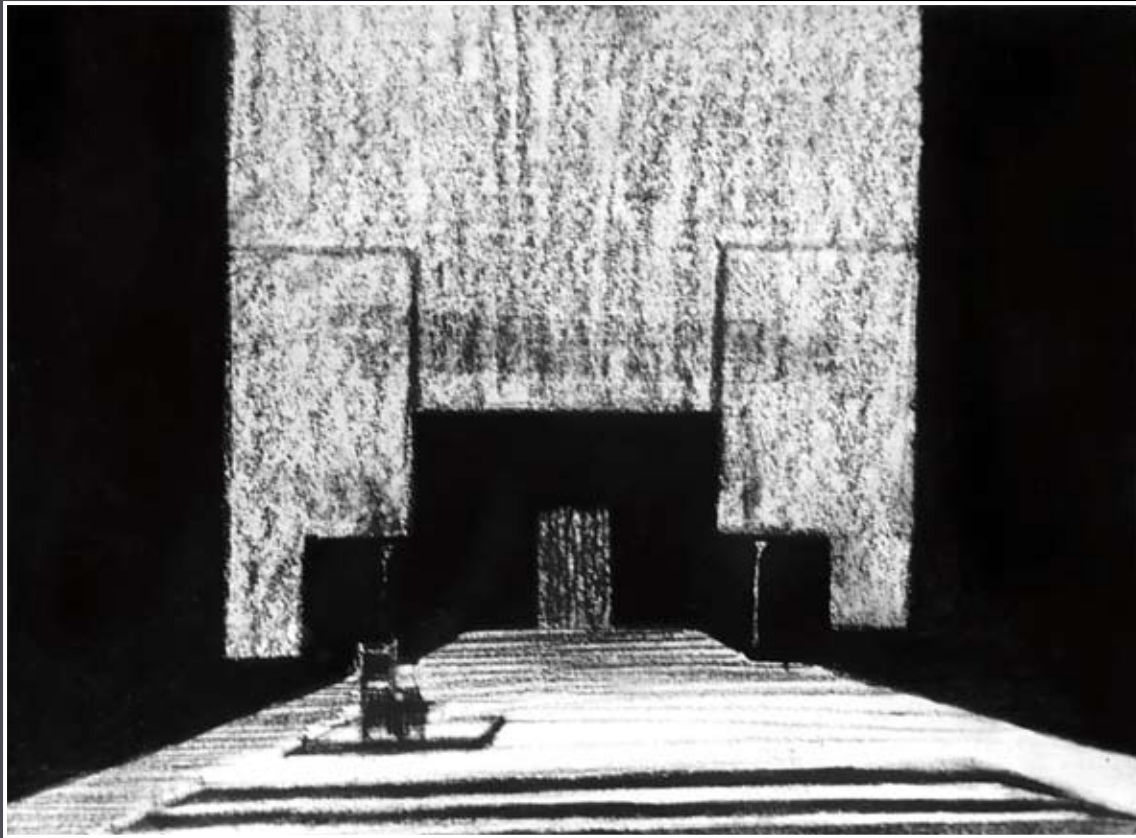
Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

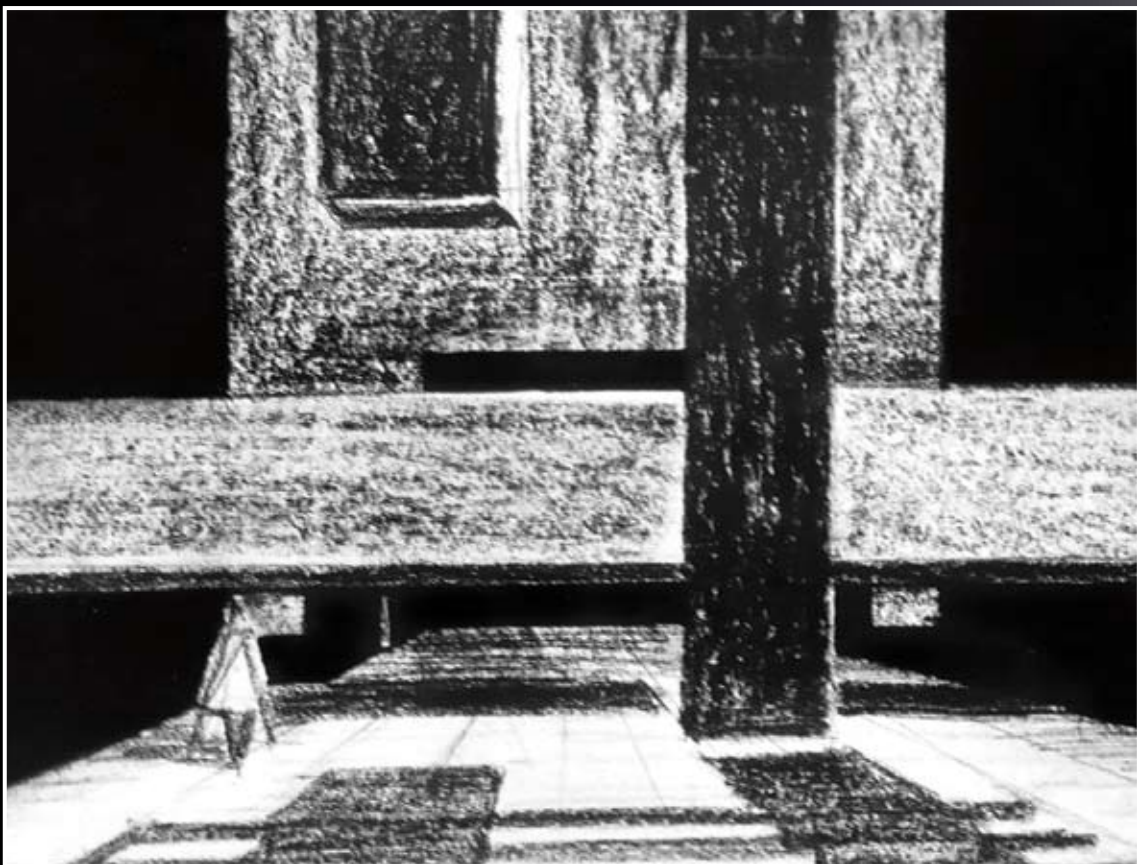
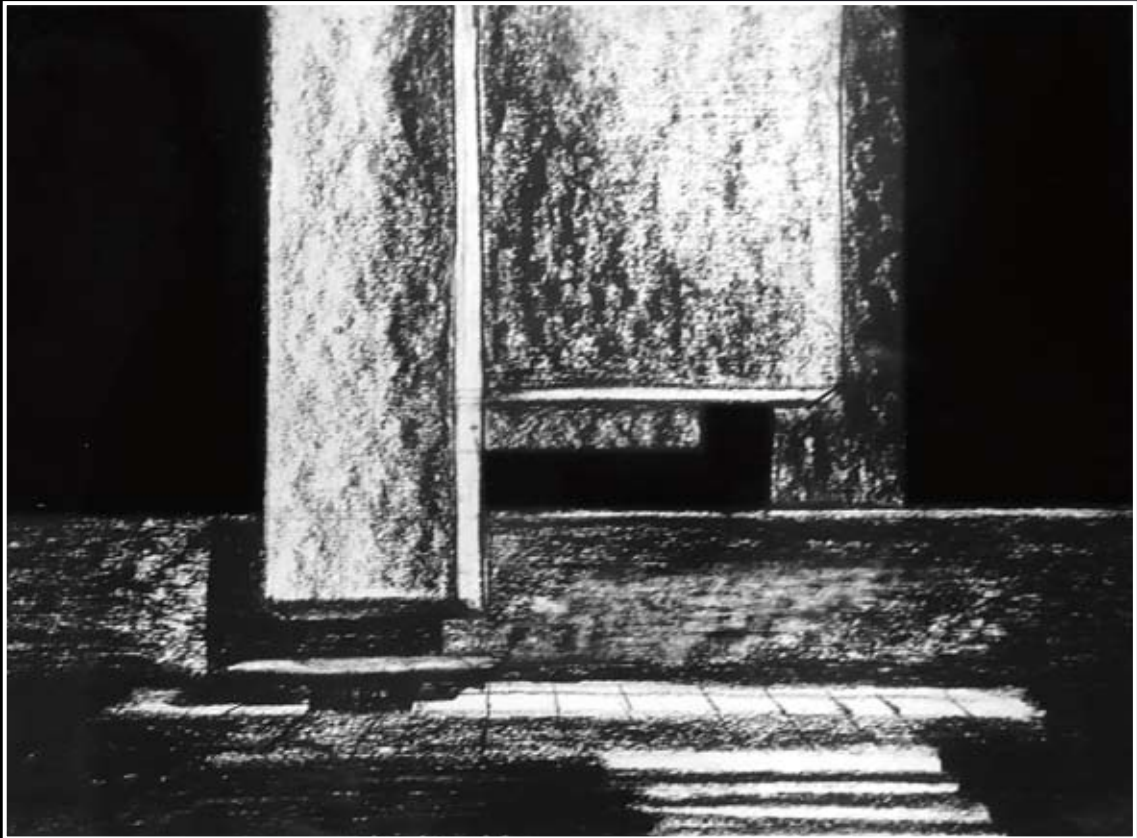
Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

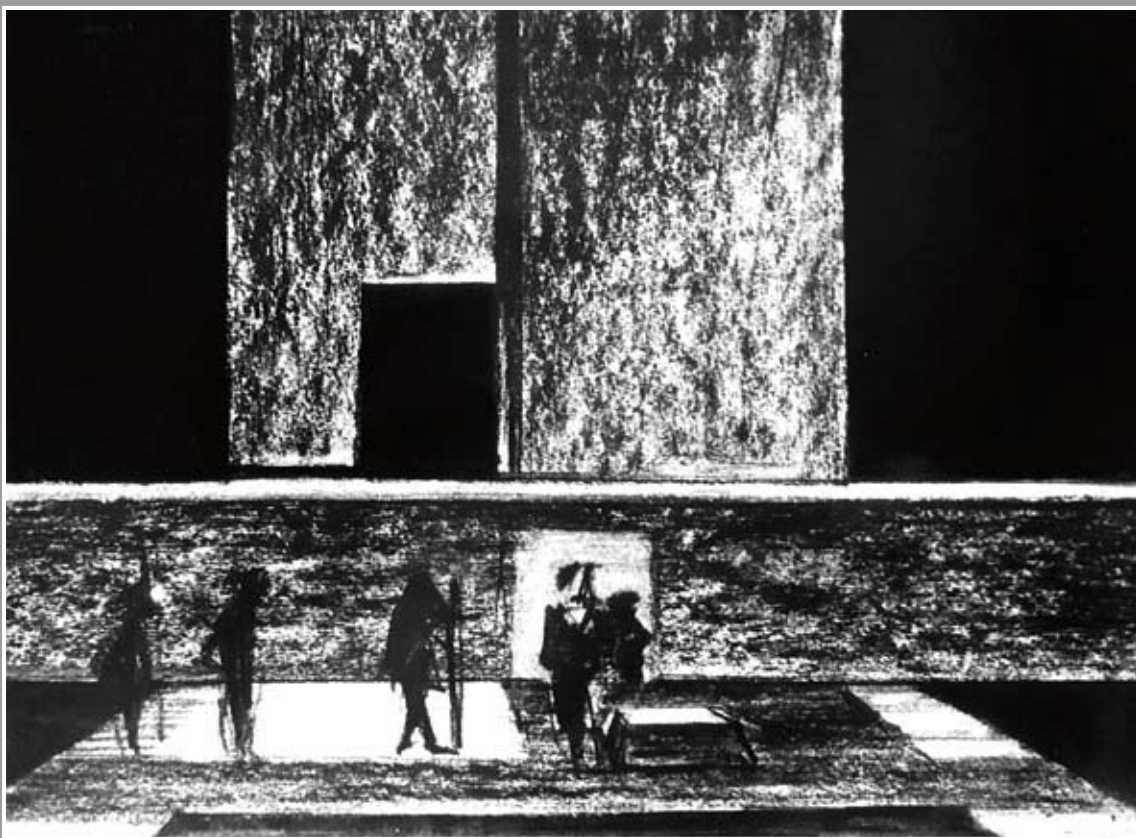
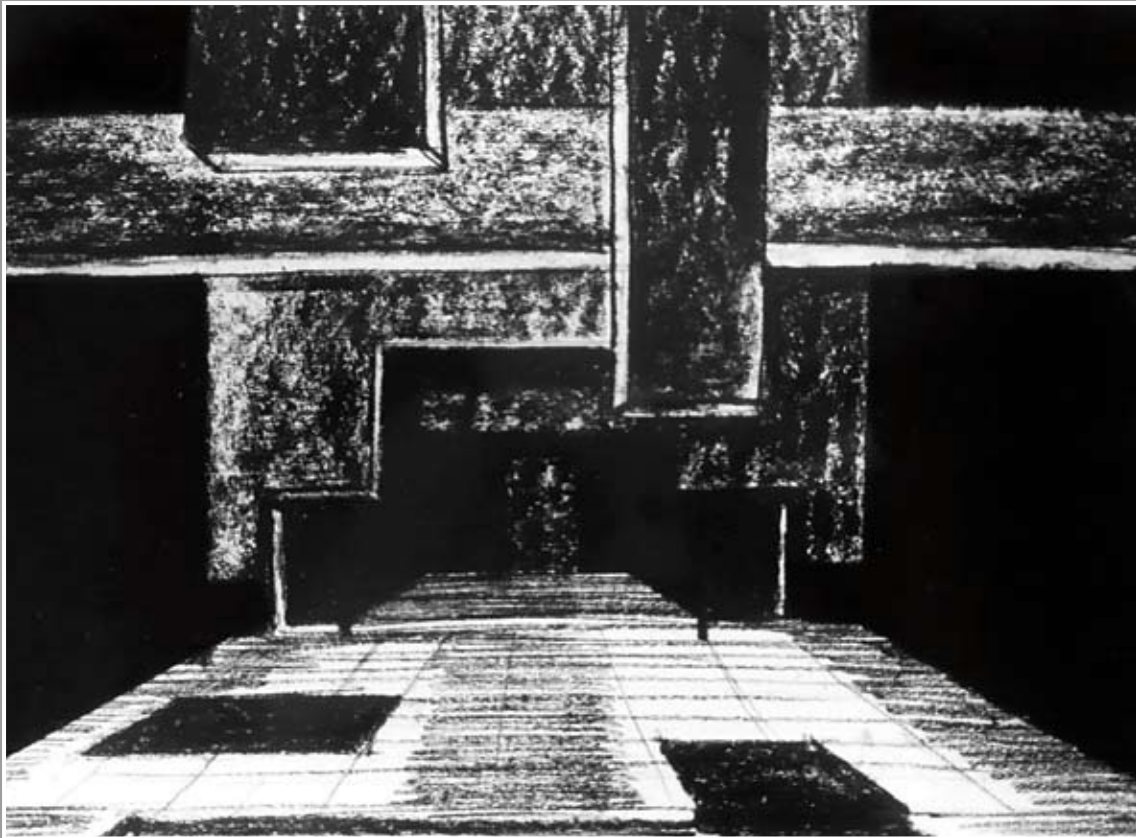

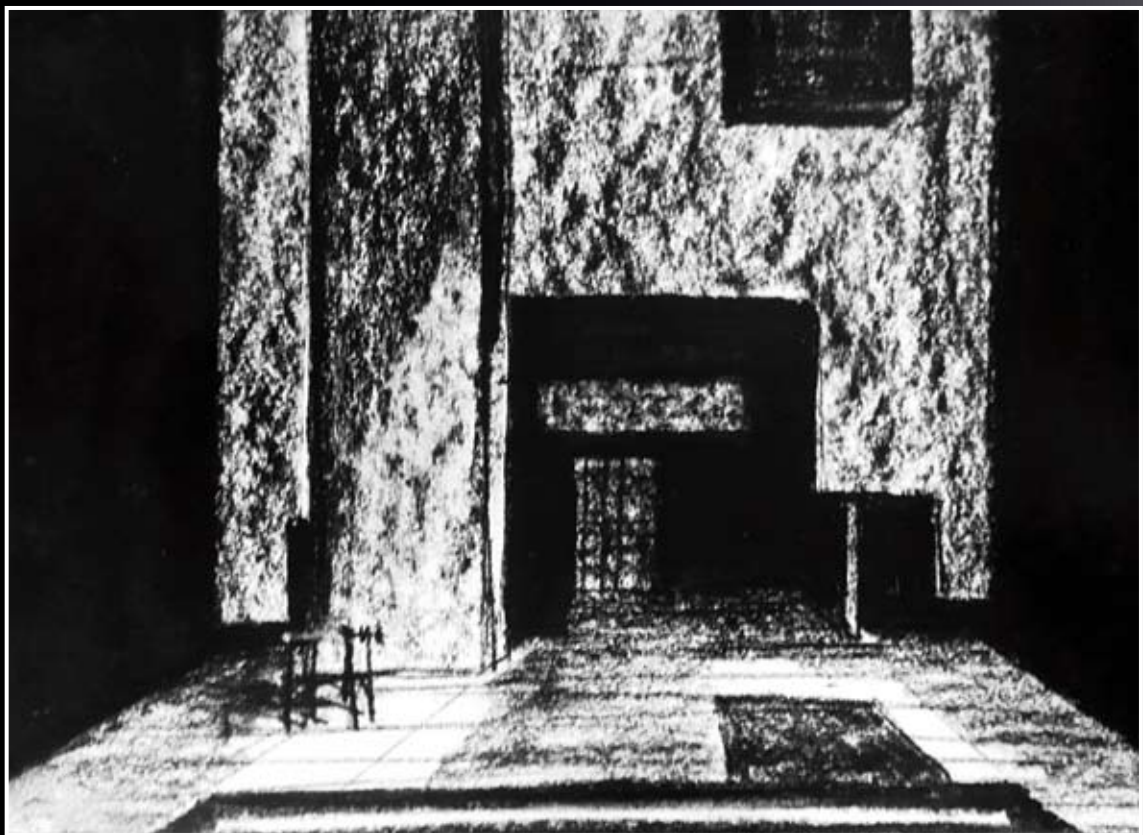
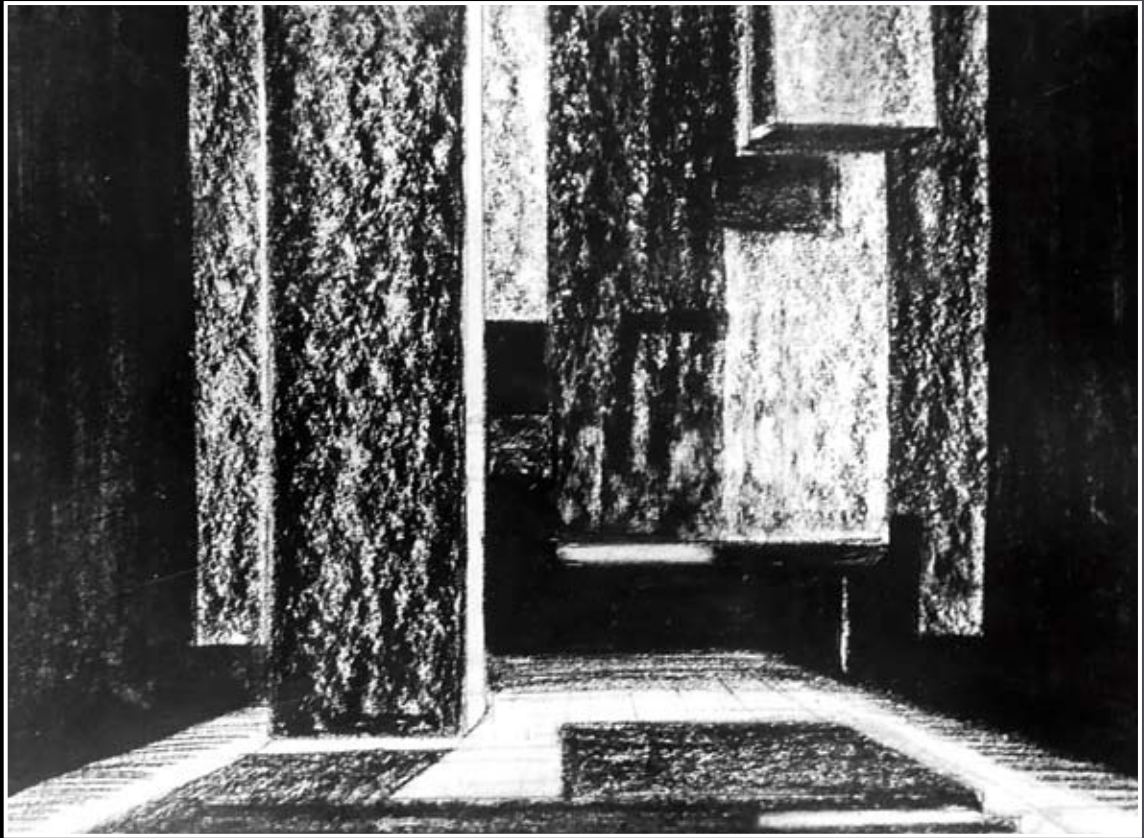
Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

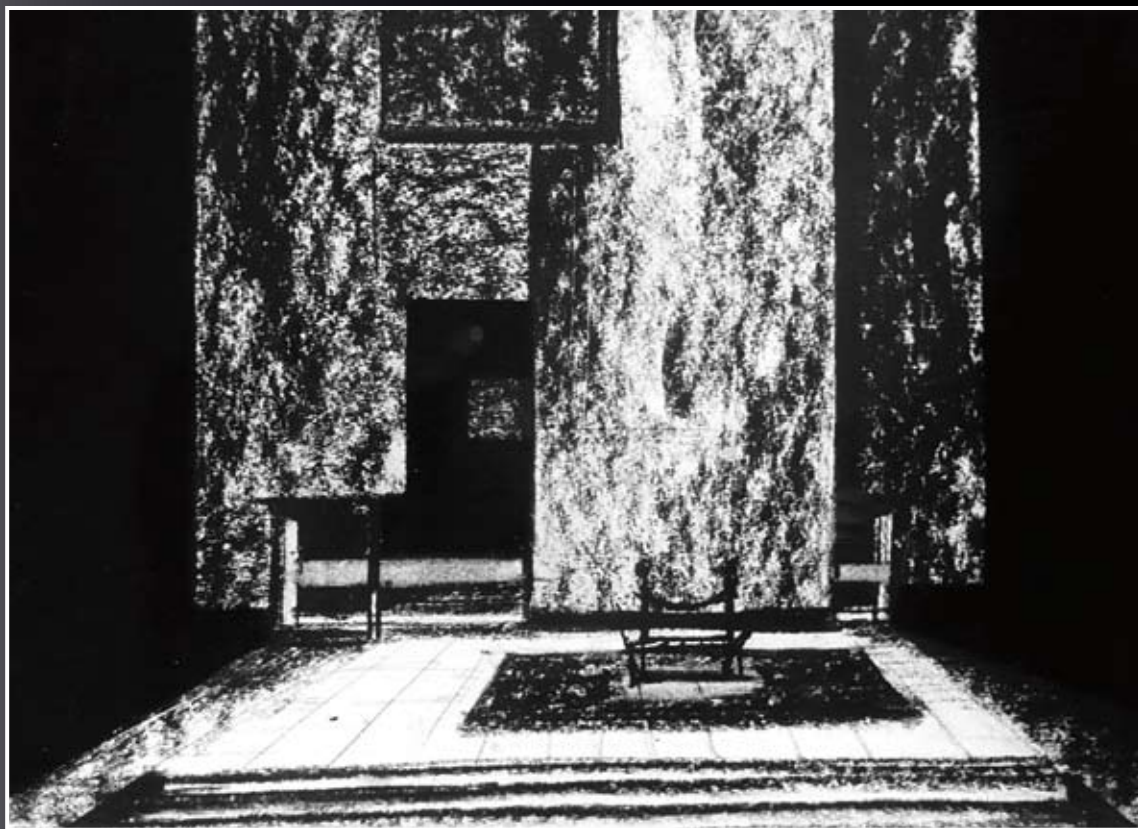
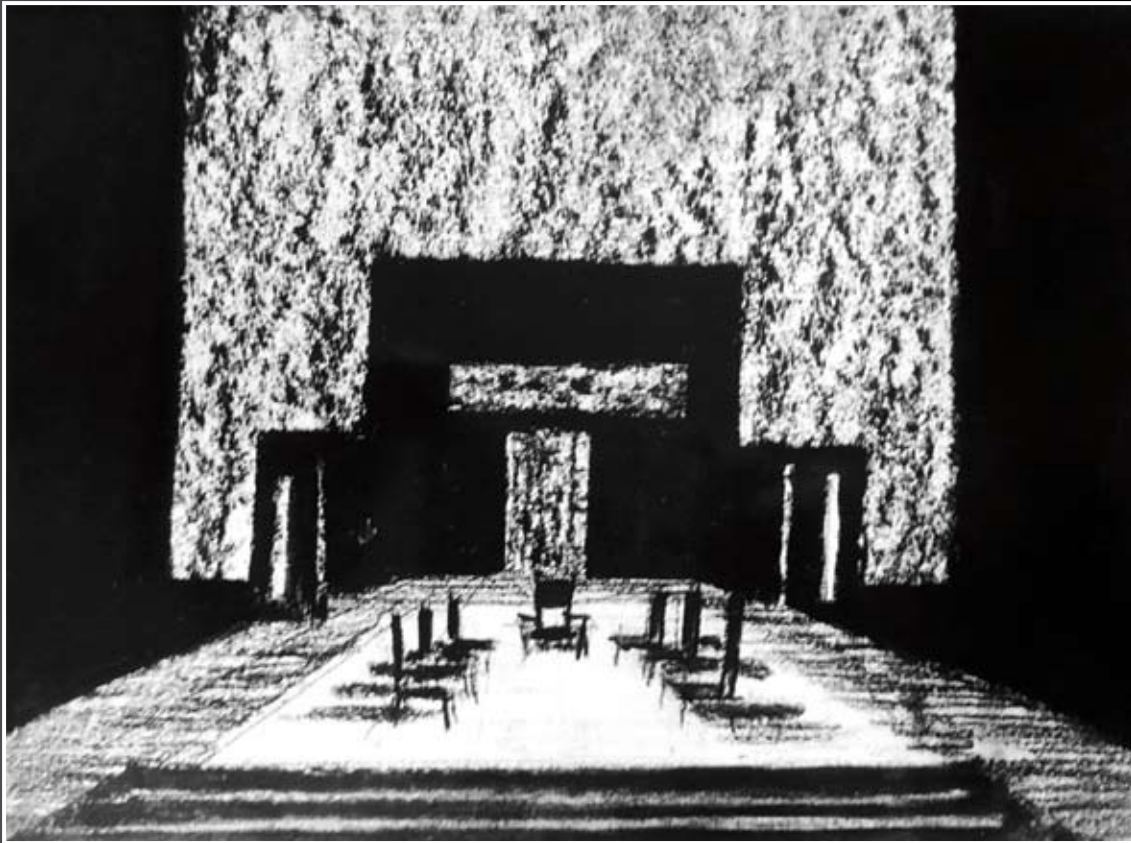
Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

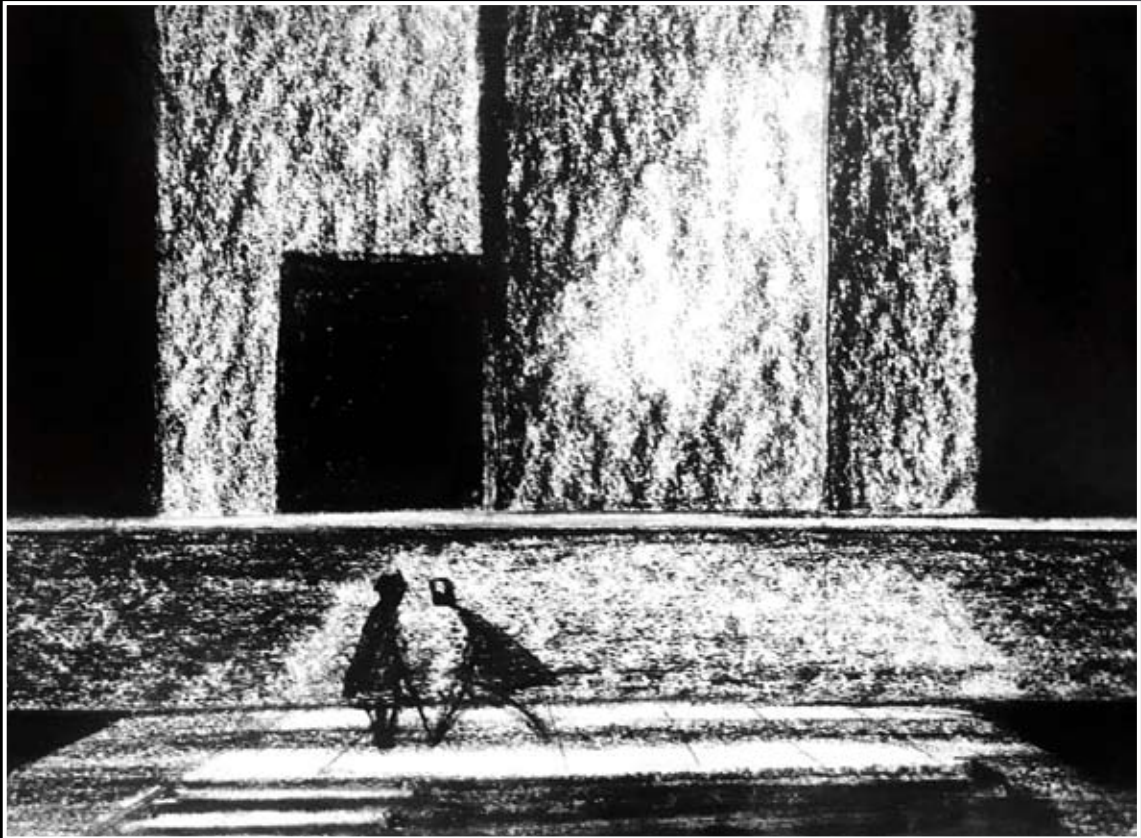
Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

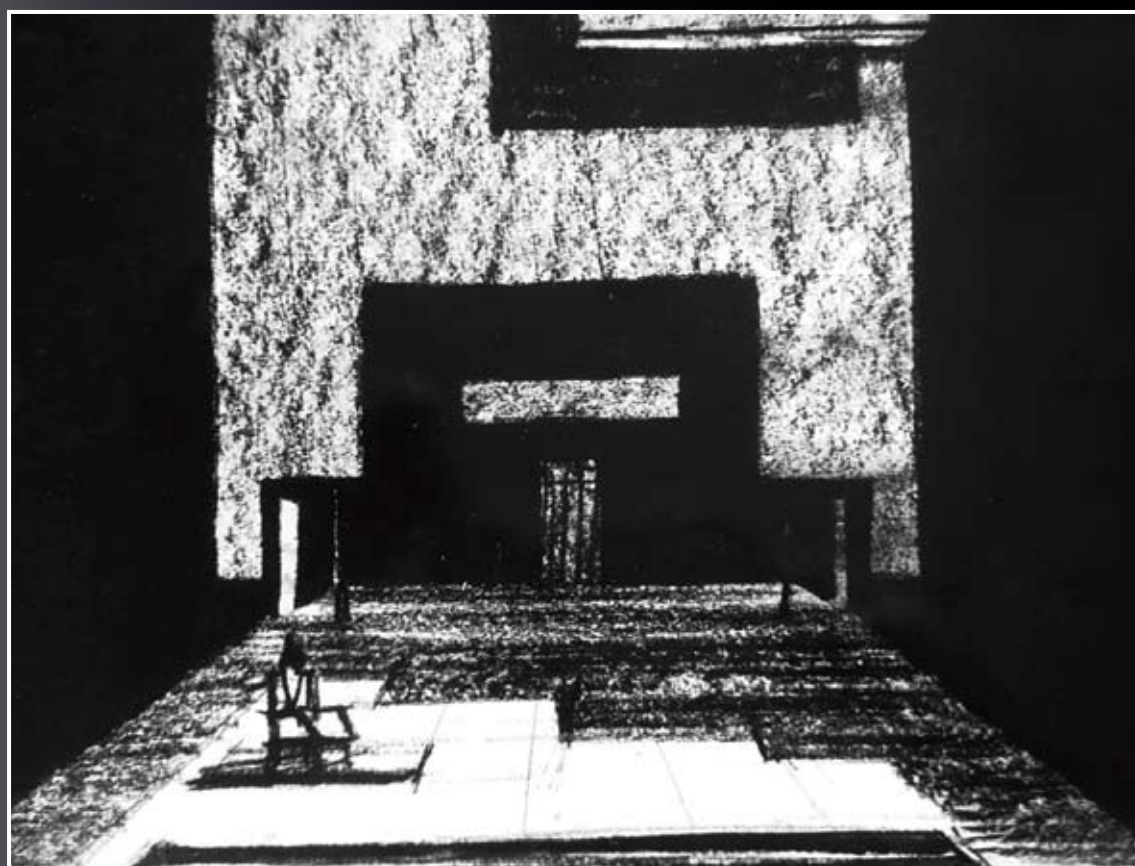
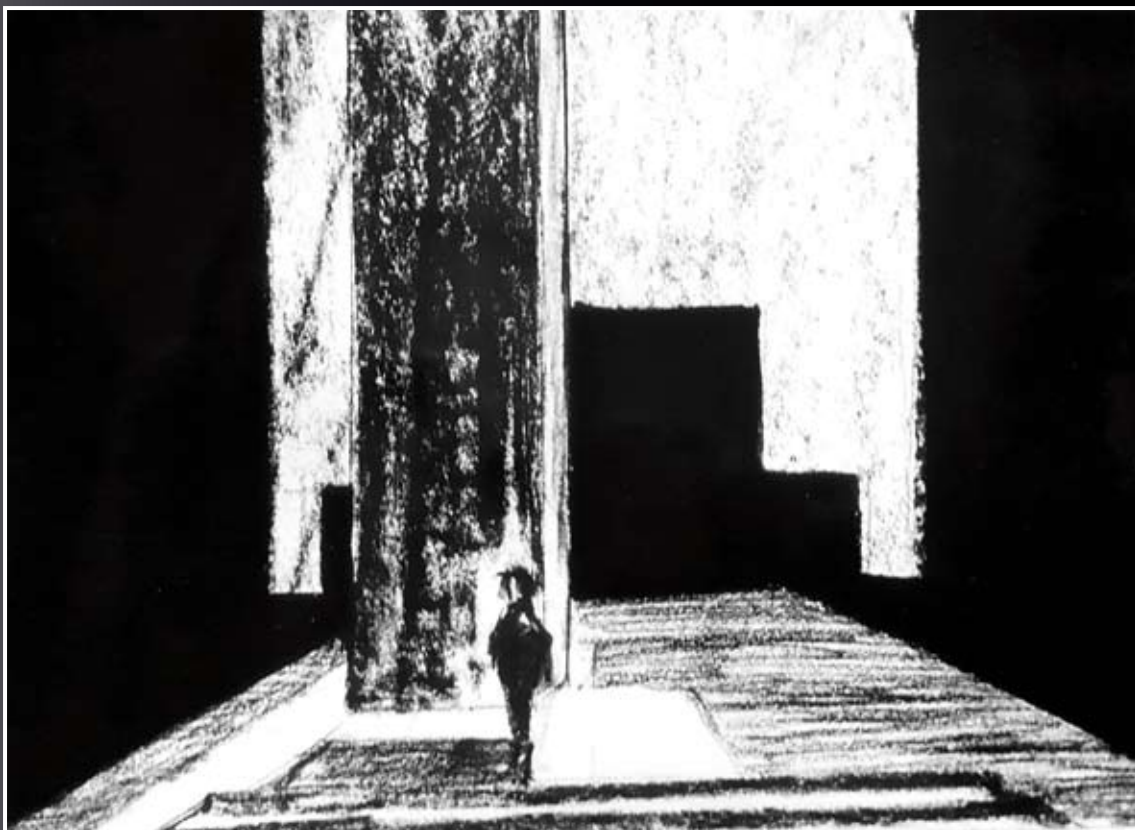
Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

Richard III. / William Shakespeare
režie: Radim Koval, 1962

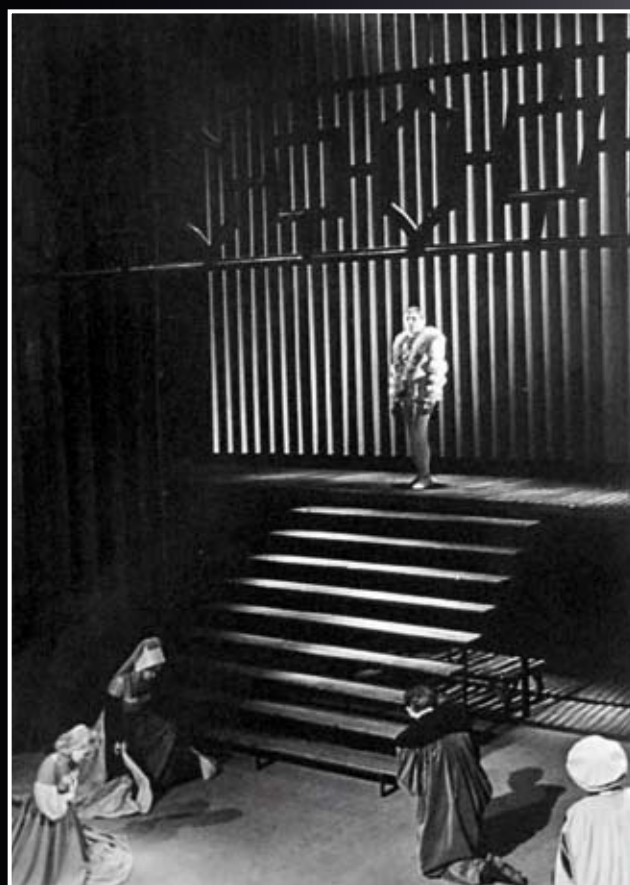
Když tančí růže / Karel Kupka
režie: Ilja Hylas, 1962

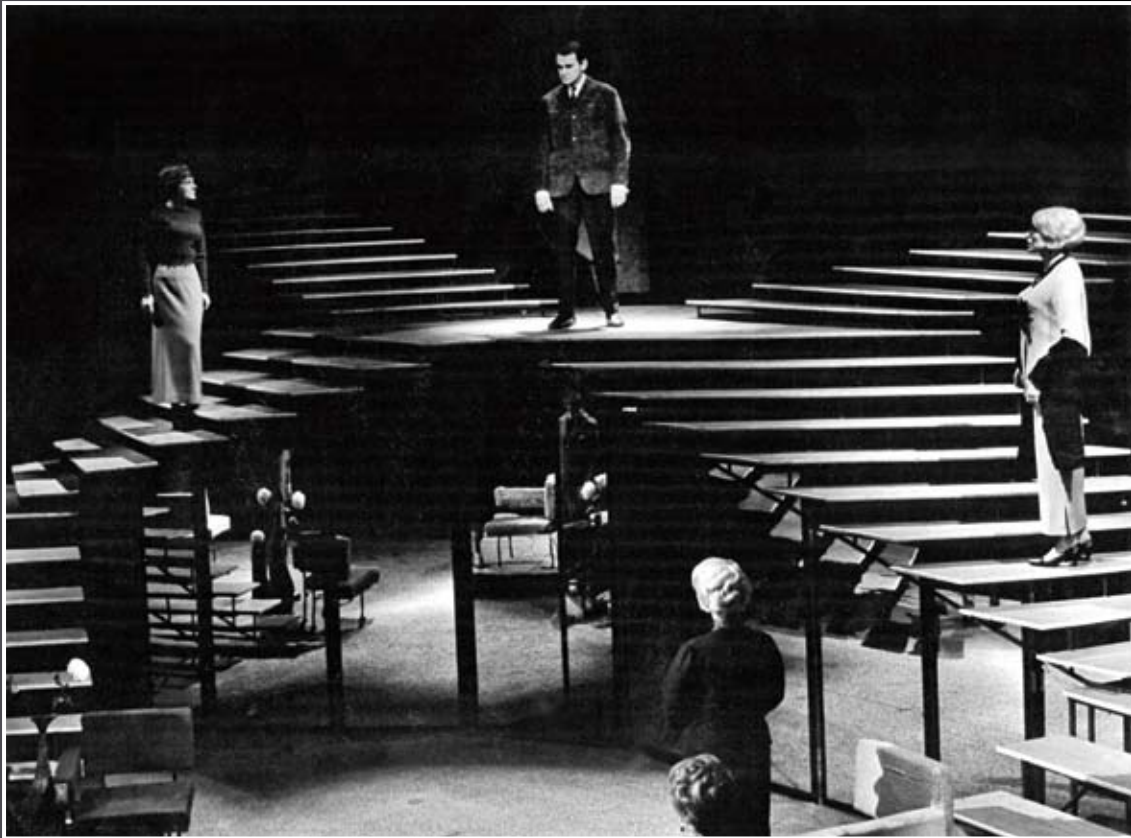

Figarova svatba / Wolfgang Amadeus Mozart
režie: Miloslav Nekvasil, 1962

Člověk pro všechny časy / Robert Bolt
režie: Radim Koval, 1963

Rodinné shromáždění / Thomas Stearns Eliot
režie: Radim Koval, 1963

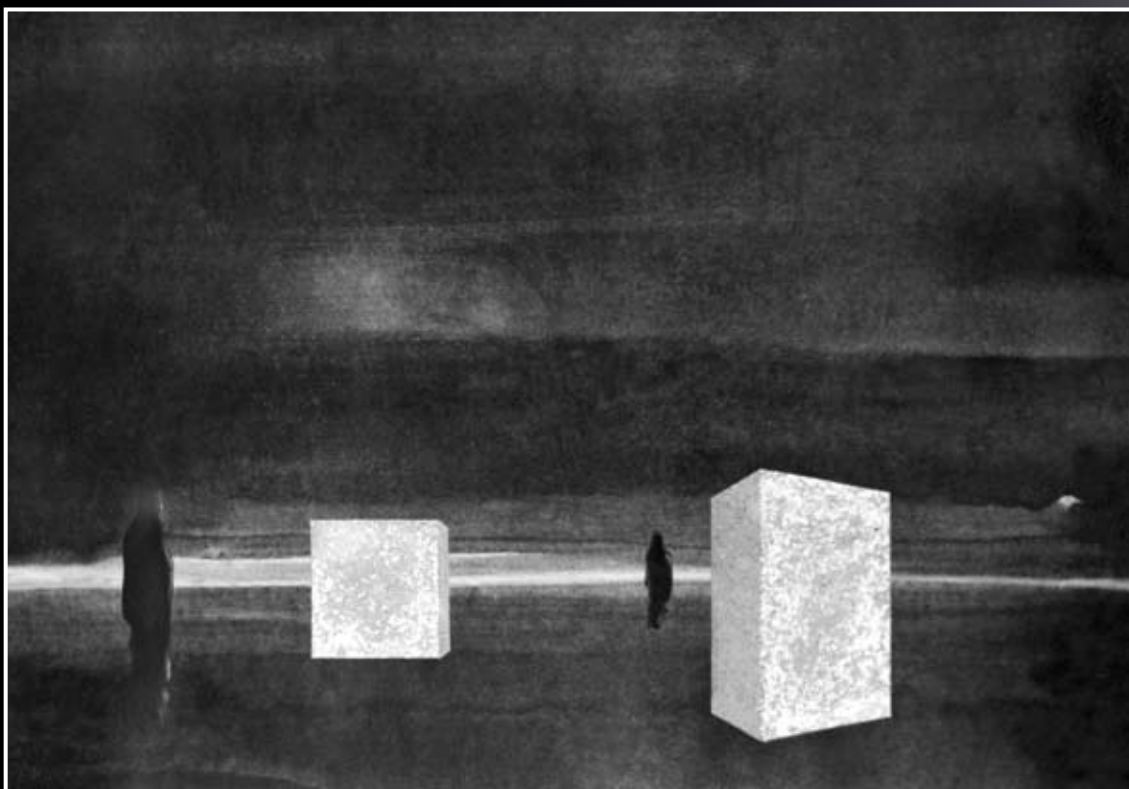
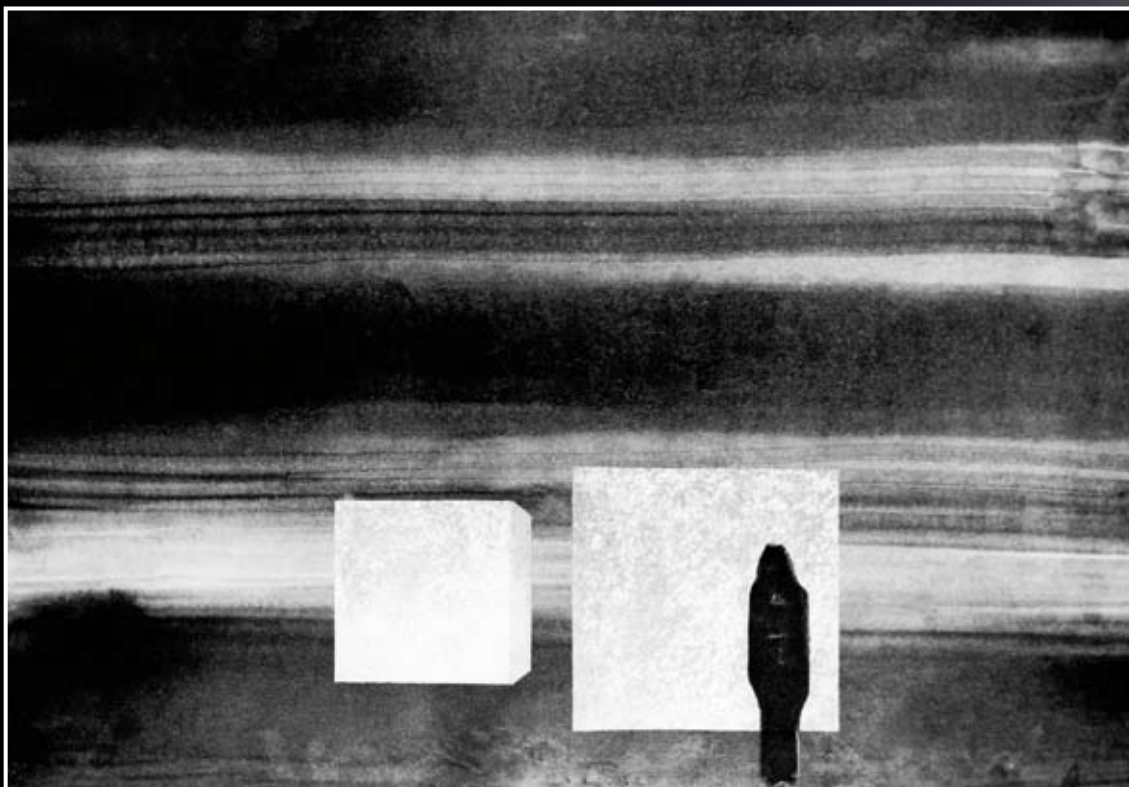
Po pádu / Arthur Miller
režie: Radim Koval, 1964

Velká paruka / Peter Karvaš
režie: Jozef Pálka, 1964

Medea / Euripides
režie: Radim Koval, 1965

Medea / Euripides
režie: Radim Koval, 1965

Medea / Euripides
režie: Radim Koval, 1965

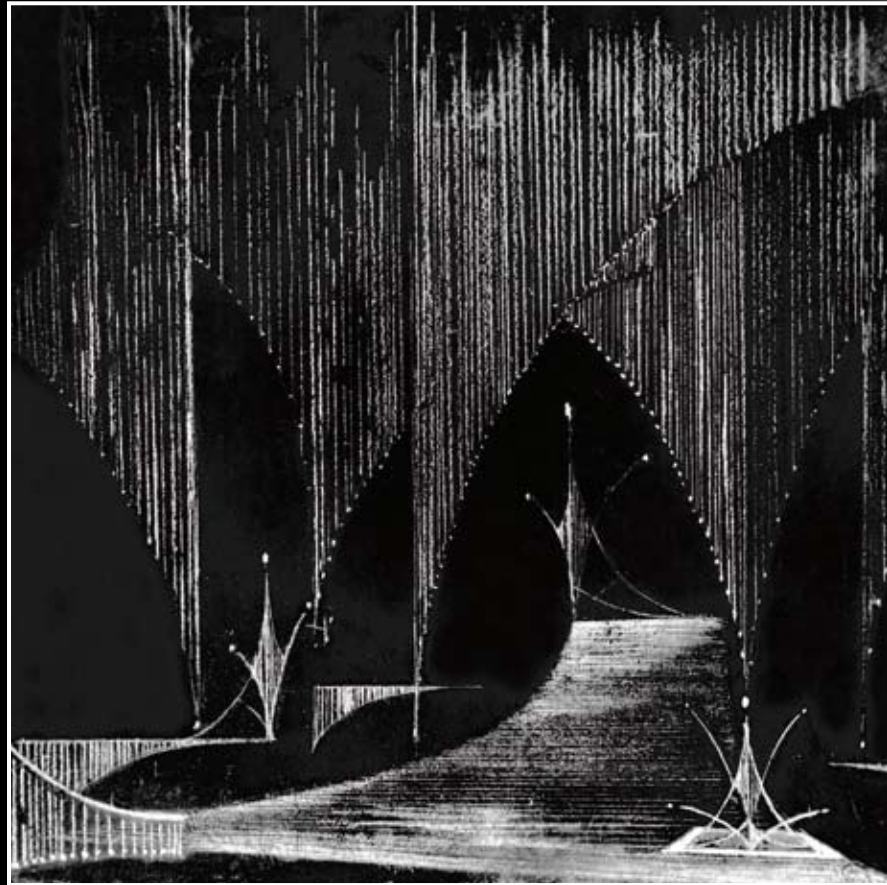
Svatá Jana / George Bernard Shaw
režie: Radim Koval, 1965

Marie Octobre / Jacques Robert, Julien Duvivier a Henri Jeanson
režie: Radim Koval, 1965

Kočka na rozpálené plechové střeše / Tennessee Williams
režie: Radim Koval, 1965

Rusalka / Antonín Dvořák
režie: Miloslav Nekvasil, 1965

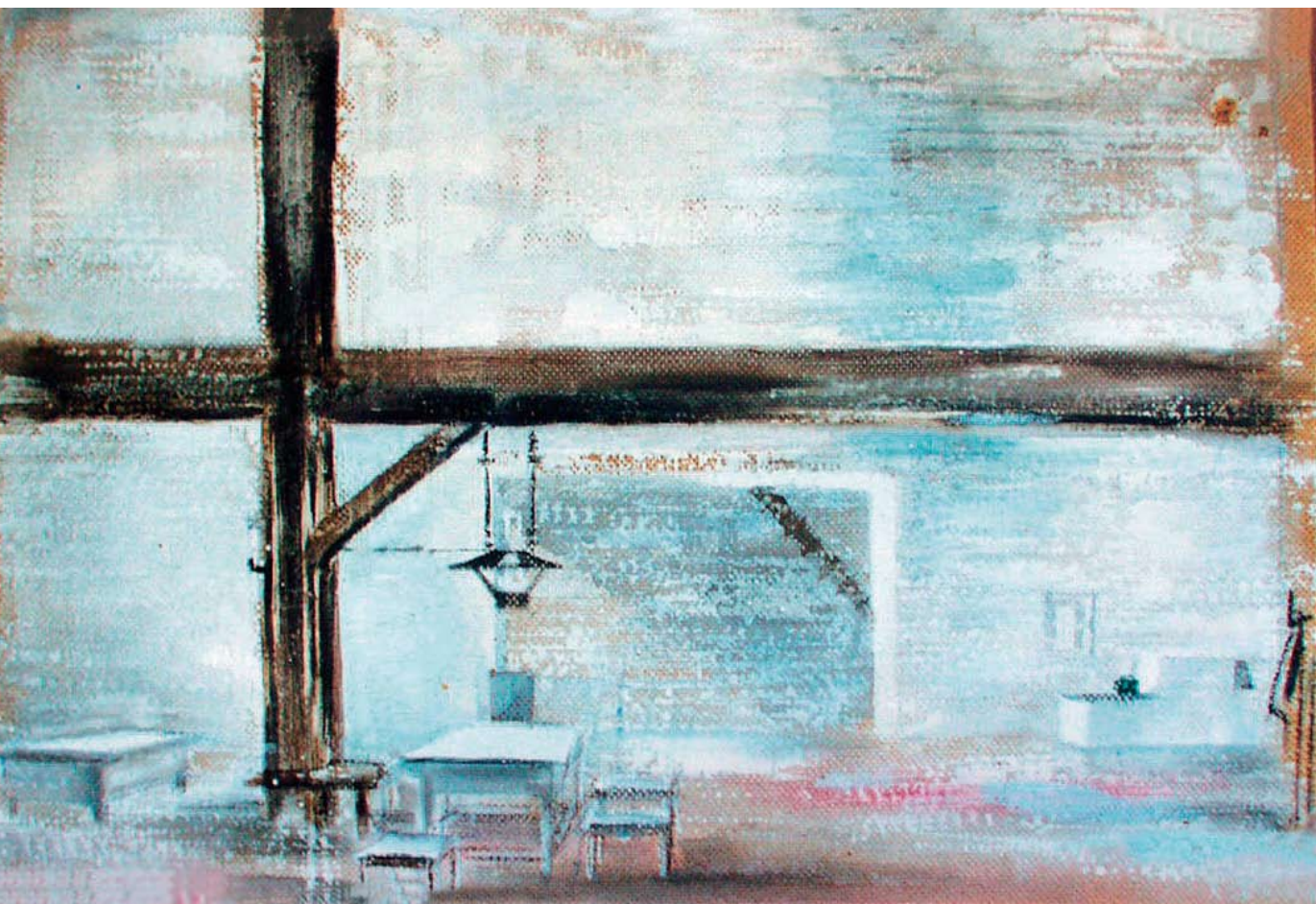

Rusalka / Antonín Dvořák
režie: Miloslav Nekvasil, 1965

V polovině šedesátých let nám byla svěřena Dvořákova *Rusalka*. V Praze se hrála slavná inscenace Kašlíkova a Svobodova, široký okruh zájmu si získalo i filmové zpracování *Rusalky*, rovněž režisérem Kašlíkem. V Ostravě byla úspěšná inscenace režiséra Bohumila Hrdličky a výtvarníka Josefa Svobody (1950), pak se hrála lyrická inscenace dirigenta Bohumila Gregora, režiséra Ilji Hylase a výtvarníka Jiřího Dvořáka (1960). Všechny uvedené inscenace byly velmi oblíbené. Při různých rozhovorech jsme si vzpomněli, že náš dojem z *Rusalky* spojuje výkon národního umělce Viléma Zítka v roli Vodníka – vyjádření hudebního úseku „*prokletí žvlů jsi propadla*“. A ty „*živly*“ jsme chtěli nějakým způsobem zachytit. Nemůžeme přece volit kašírku, ale materiál – plech, dřevo a pak provazy. Pohled na scénu jsme zjemnili závojem. Inscenace měla premiéru v roce 1965 a ještě v devadesátých letech byla na programu ostravského divadla.

Dlouhá cesta dnem do noci / Eugene O'Neill
režie: Radim Koval, 1966

Maryša / Emil František Burian
režie: Miloslav Nekvasil, 1966

Čekal nás nesmírně krásný a závažný úkol: *Maryša* – opera E. F. Buriana. Oba jsme byli ctiteli jeho předválečného avantgardního divadelnického díla. Znal jsem příběh pouze z literatury, ale zažil jsem některé Burianovy poválečné inscenace inspirované lidovým divadlem. Opera *Maryša* se rovněž hrála v té době v Národním divadle. Realizace tohoto skvělého díla bylo pro nás snad nekrásnějším úkolem. Považovali jsme *Maryšu* za nejvýznamnější českou pojanáčkovskou operu. Jak tedy nejlépe v roce 1965 Burianovu operu provést? Vesnické zkušenosti jsme neměli, byli jsme oba Pražáci. Vesnickou tvrdost, lpění na majetku snad vystihne velká stavba bílé sýpky, v níž ztvrdly city vzájemných vztahů. Náš záměr pochopila plně kostýmní výtvarnice Bedřiška Ustohalová (spolupracovali jsme s ní také při Figarově svatbě). Navíc pocházela z Maryšina kraje, dílo jí bylo velice blízké. Volila pro kostýmy základní barvu černou, a ta zdůraznila základní myšlenku, takže scéna i kostýmy se staly naprosto jednotným výtvarným celkem.

Maryša / Emil František Burian
režie: Miloslav Nekvasil, 1966

Maryša / Emil František Burian
režie: Miloslav Nekvasil, 1966

Čtyři páni hrubiáni / Ermanno Wolf-Ferrari
režie: Vladislav Hamšík, 1966

Španělská hodinka / Maurice Ravel
režie: Miloslav Nekvasil, 1966

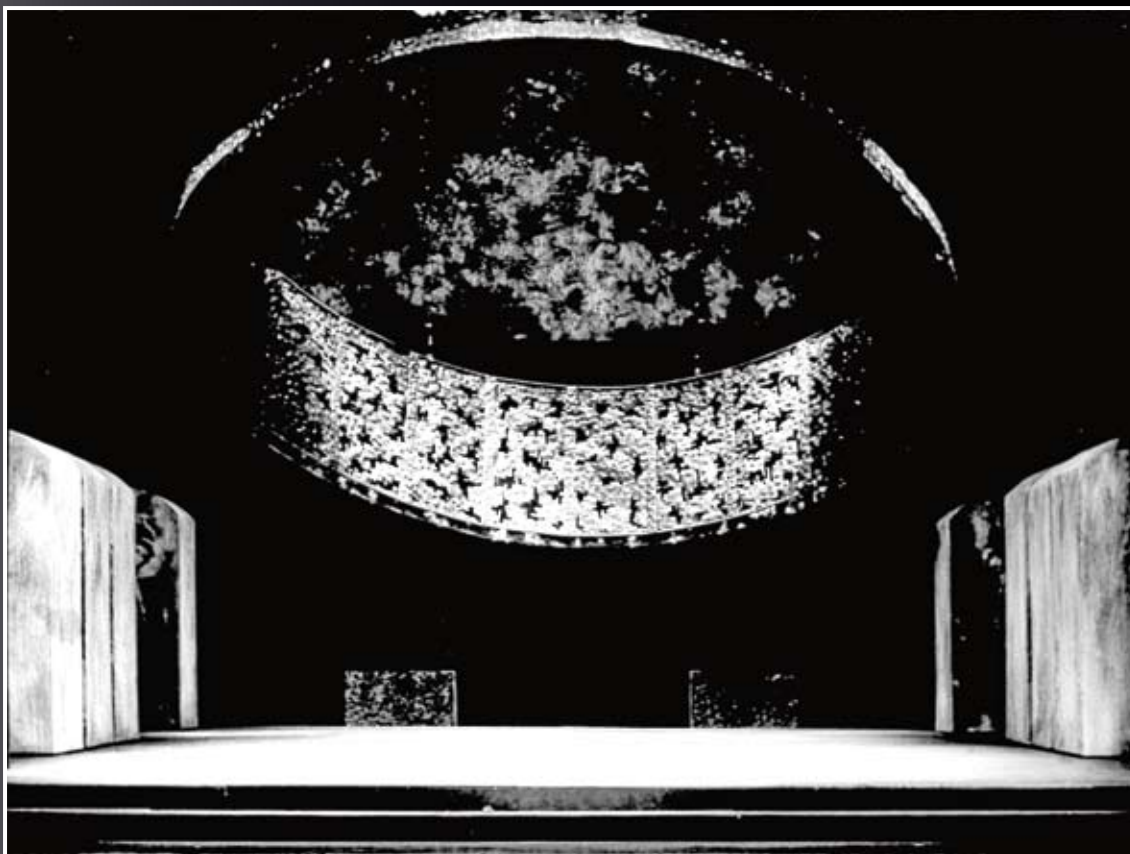
Paraboly / Bohuslav Martinů
choreografie: Emerich Gabzdyl, 1966

Úklady a láska / Friedrich Schiller
režie: Radim Koval, 1967

Úklady a láska / Friedrich Schiller
režie: Radim Koval, 1967

Smrt Ivana Hrozného / Alexej Konstantinovič Tolstoj
režie: Radim Koval, 1967

Příhody lišky Bystroušky / Leoš Janáček
režie: Miloslav Nekvasil, 1967

V druhé polovině šedesátých let nás čekal opět krásný úkol: Janáčkovy *Příběhy lišky Bystroušky*. Vše obklopující příroda. Les. Jednou viděný očima lidí, jednou zvířátek. Tedy jednou stromy, jednou trávou. Portály se mění ve stromy a pružné gumy, obklopující scénu, jsou v nasvícení jednou kmeny stromů, jednou trávou. Na točnici je postavena točitá cesta a na zadním jevišti veliký reflektor vyvolá účinnější pocit slunce nežli jakýkoliv jiný výtvarný prostředek. Hloubka jeviště má svou poesii a skýtá mnoho možností pro cestu, po níž jdou lidé i zvířata „za slunečnicemi“ až k smrti, v níž je „les divukrásný“...

Příhody lišky Bystroušky / Leoš Janáček
režie: Miloslav Nekvasil, 1967

Příhody lišky Bystroušky / Leoš Janáček
režie: Miloslav Nekvasil, 1967

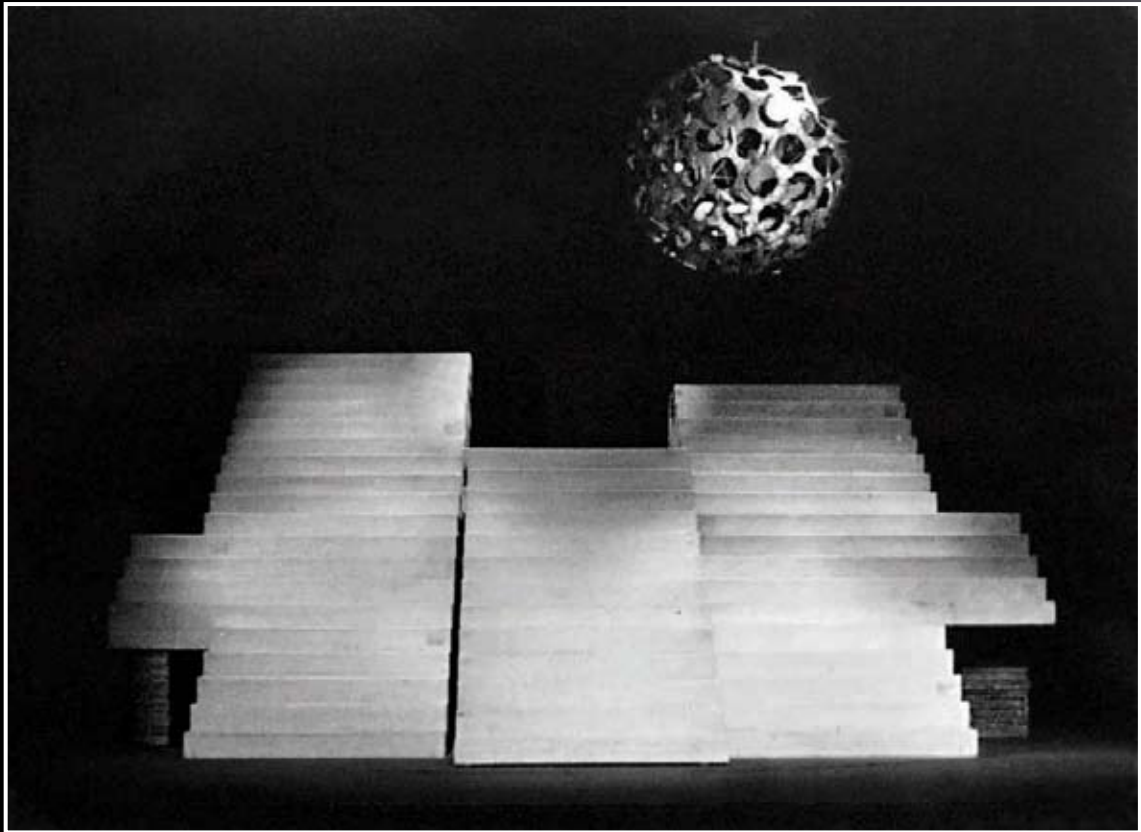

Falkenštejn / Jaroslav Hilbert
režie: Radim Koval, 1968

Nabucco / Giuseppe Verdi
režie: Miloslav Nekvasil, 1968

Koncem šedesátých let žijeme politickými změnami. Pro nás to však znamená nový úkol: Verdiho *Nabucco*. Inspirací je maličký, bezvýznamný stát mezi dvěma světovládnými velmocemi – Judea mezi Babylónem a Egyptem. Vladimír Šrámek úkol vyřešil mohutnou stavbou na točně, jakoby se chtěla dotknout hvězd, otočením schodiště zase vyvolala poušť. Lidé hemžící se ve stínu mohutné stavby. Architektura byla v této inscenaci dominující, všechno ostatní se jí podřizovalo. Chápající spolupracovnicí byla opět Bedřiška Ustohalová, podařilo se jí vytvořit barevný kontrast světa „dobyté země“ (poušť) a „hvězdné říše“. V kostýmech a rekvizitách jsme se vzdali všech detailů. Vlastně jedinou rekvizitou byla náhrdelníková pečeť – tehdejší znak vládce.

Nabucco / Giuseppe Verdi
režie: Miloslav Nekvasil, 1968

Karlštejn / Vítězslav Novák
režie: Miloslav Nekvasil, 1968

Figarova svatba / Wolfgang Amadeus Mozart
režie: Miloslav Nekvasil, 1968

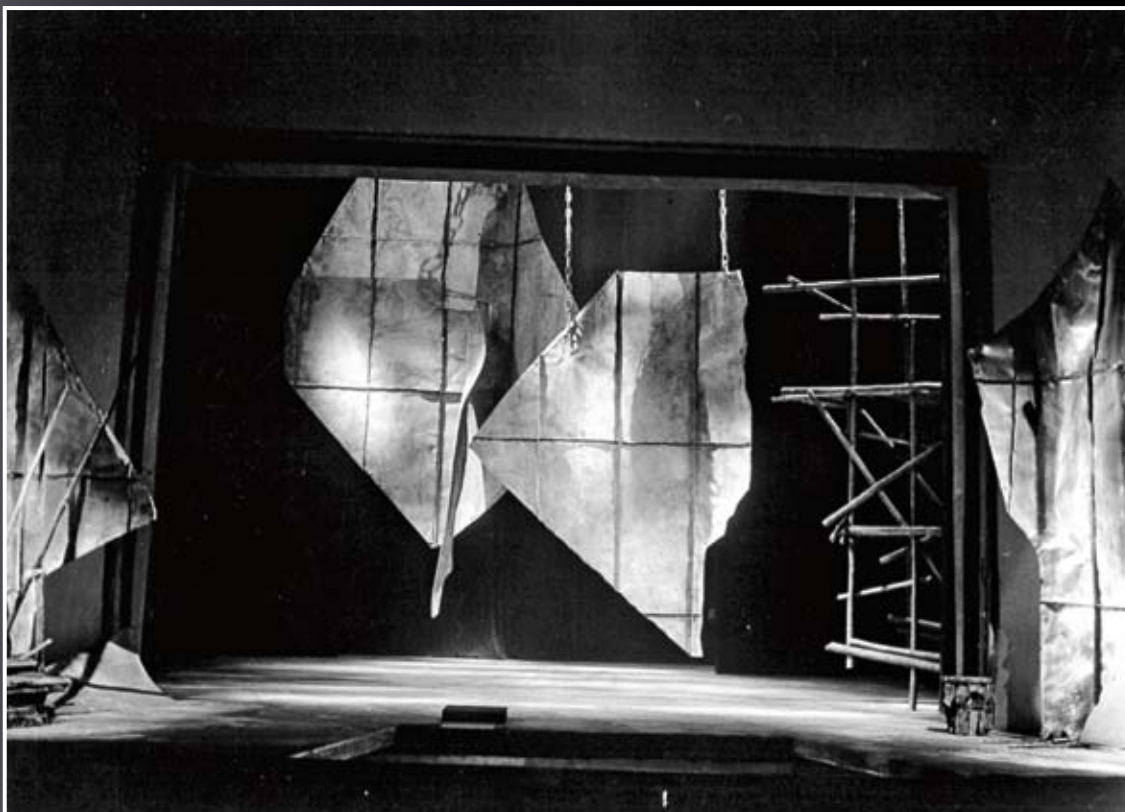
Figarova svatba / Wolfgang Amadeus Mozart
režie: Miloslav Nekvasil, 1968

V šedesátém osmém roce jsme připravovali inscenaci Mozartovy *Figarovy svatby*. Doba zrající k revoluci, vystižená výtečným dramatikem Beaumarchaisem, ale i libretistou da Contem, posvěcená geniální hudbou Mozartovou. To byla silná inspirace. Pokusili jsme se ji vyjádřit scénou. Jasně barevný horizont vytyčil prostor, čtyři točnice proměňovaly šrafovanou šachovnici, nad níž se pohybovaly části šachových figurek a vytvářely působivý obraz, neustále proměnlivý. K nákladné koncepci jsme se vrátili po deseti letech, kdy jsme chystali *Figarovu svatbu* pro zájezd do Itálie. V té době naším základním materiálem bylo sklo. Tak jsme chtěli reprezentovat i nejnámější československý výrobní materiál.

Višňový sad / Anton Pavlovič Čechov
režie: Radim Koval, 1969

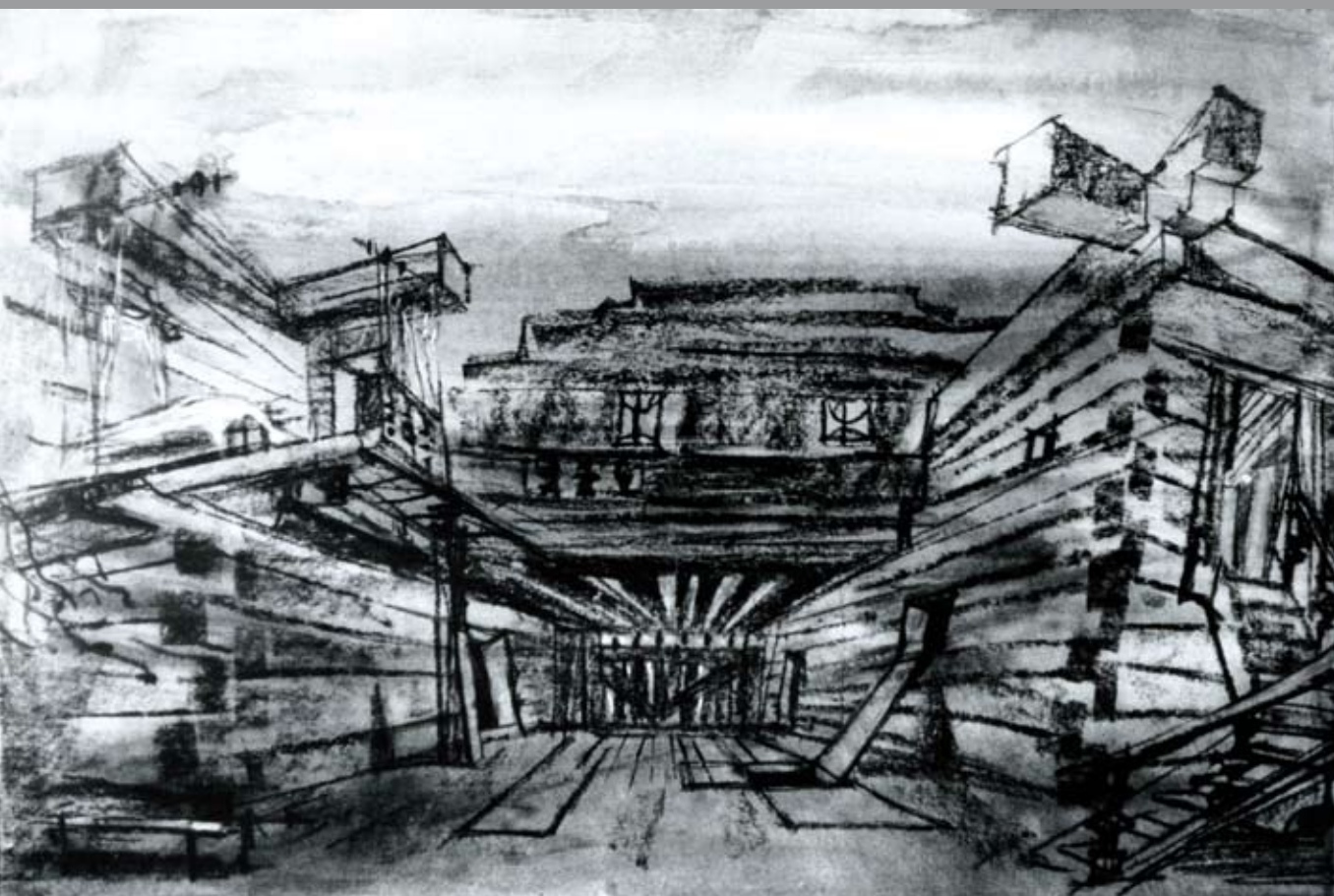
Matka Kuráž a její děti / Bertolt Brecht
režie: Radim Koval, 1971

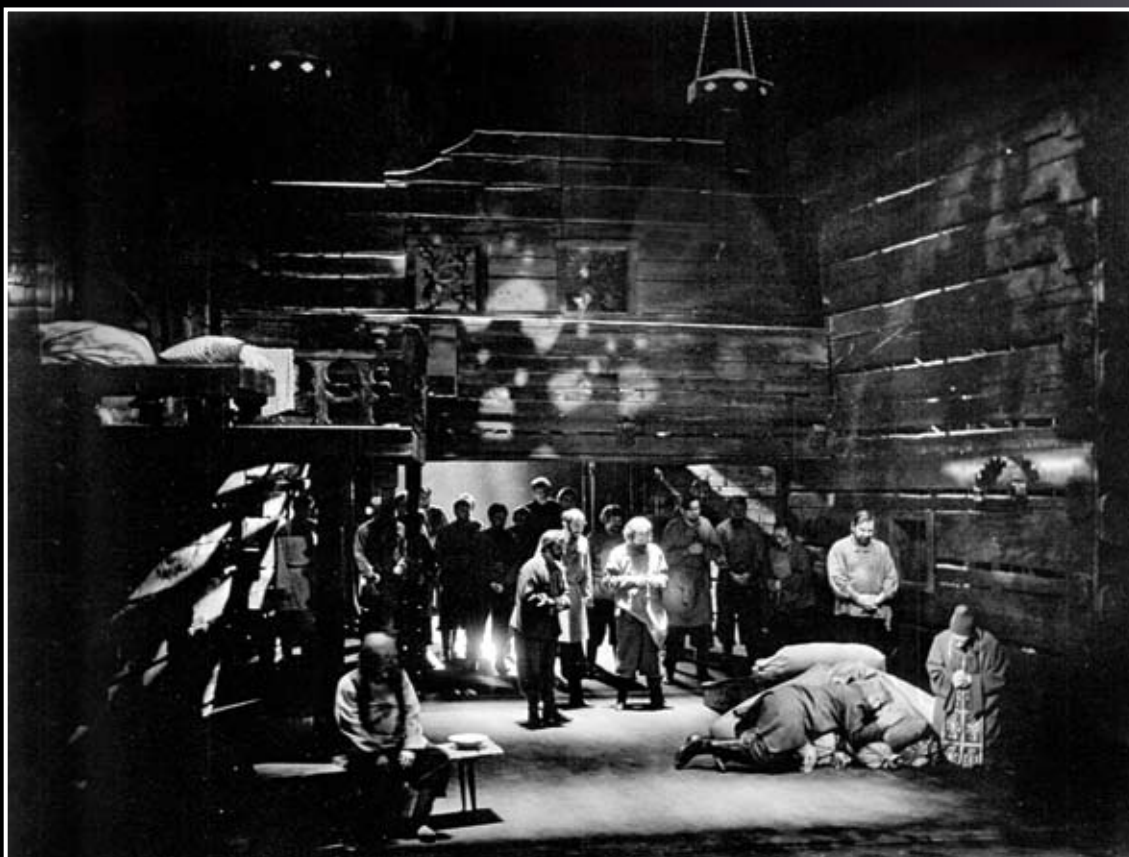
Prodaná nevěsta / Bedřich Smetana
režie: Miloslav Nekvasil, 1971

Fidelio / Ludwig van Beethoven
režie: Ilja Hylas, 1971

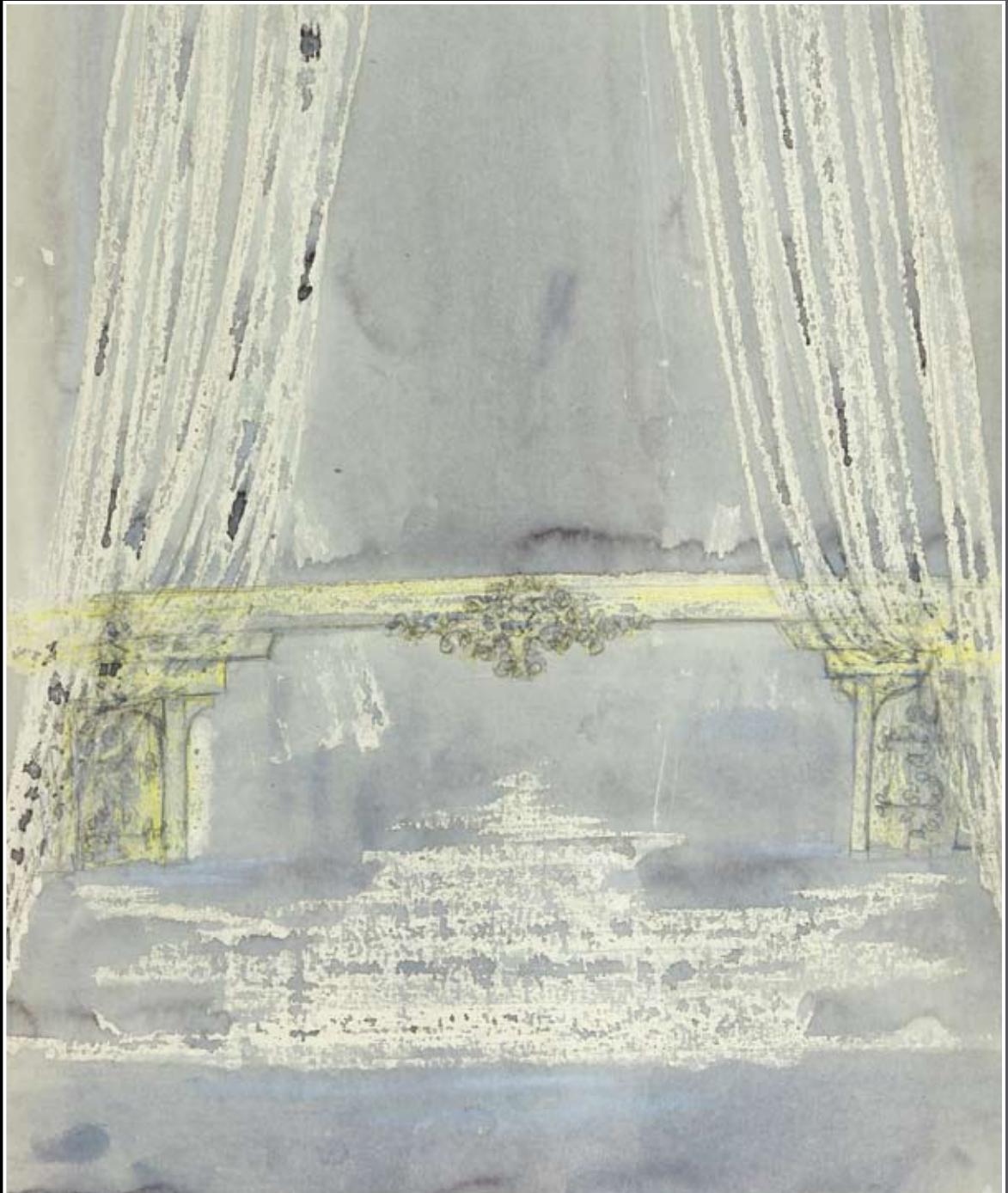
Kateřina Izmajlova / Dmitrij Ťostakovič
reŤie: Ilja Hylas, 1971

Kateřina Izmajlova / Dmitrij Őostakoviĉ
reēie: Ilja Hylas, 1971

Coppélia / Léo Delibes
choreografie: Albert Janíček, 1973

Peer Gynt / Edvard Hagerup Grieg
choreografie: Alexandr Lemberg j. h., 1973

Peer Gynt / Edvard Hagerup Grieg
choreografie: Alexandr Lemberg j. h., 1973

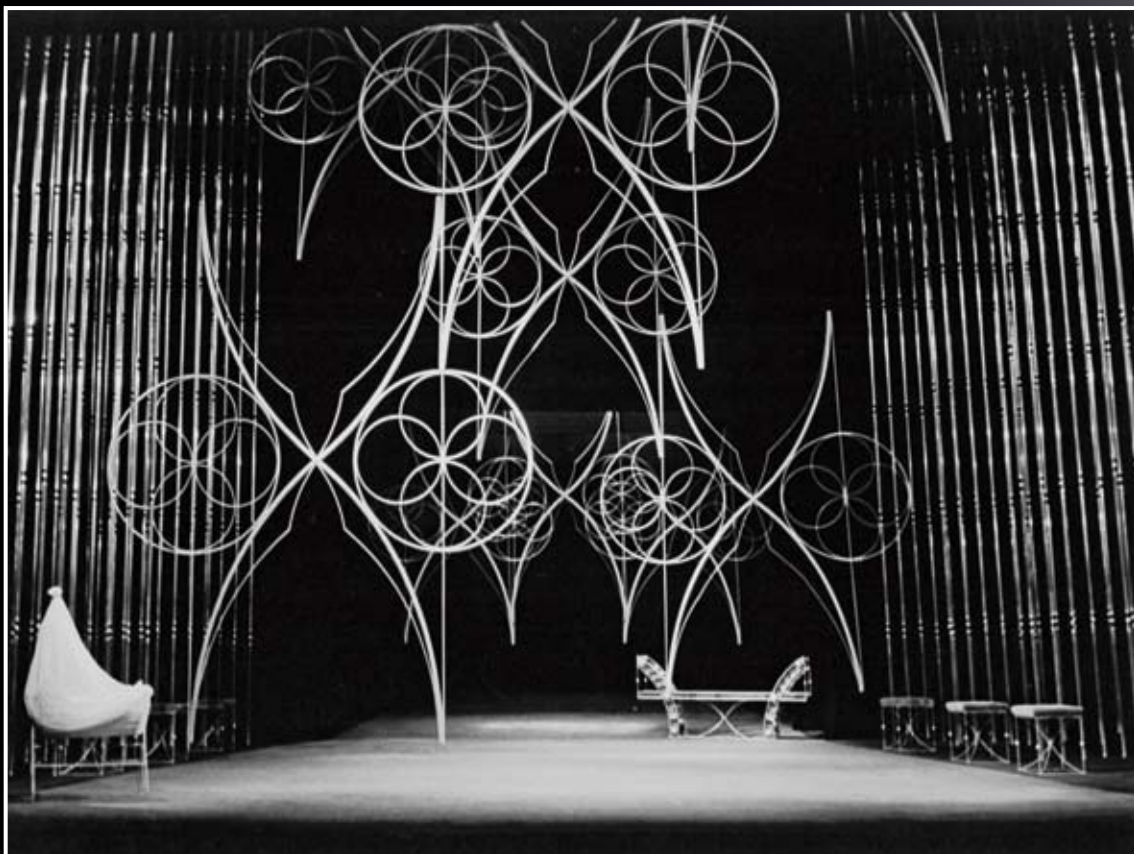

Peer Gynt / Edvard Hagerup Grieg
choreografie: Alexandr Lemberg j. h., 1973

Madame Butterfly / Giacomo Puccini
režie: Miloslav Nekvasil, 1974

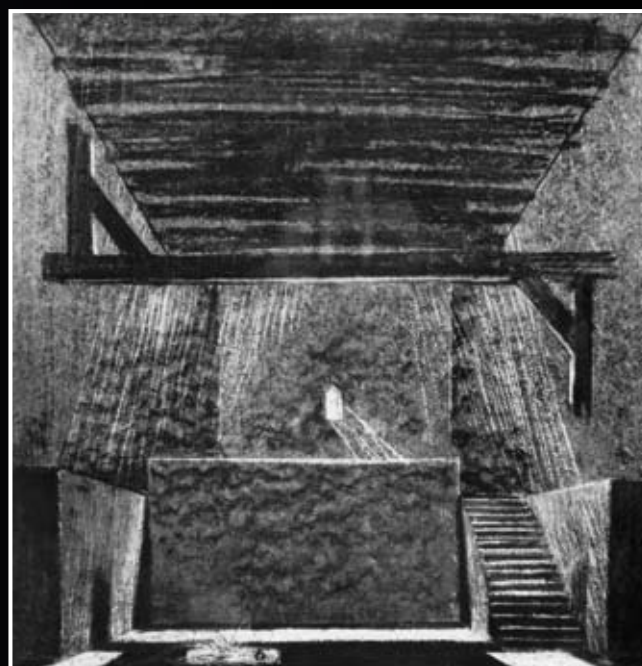
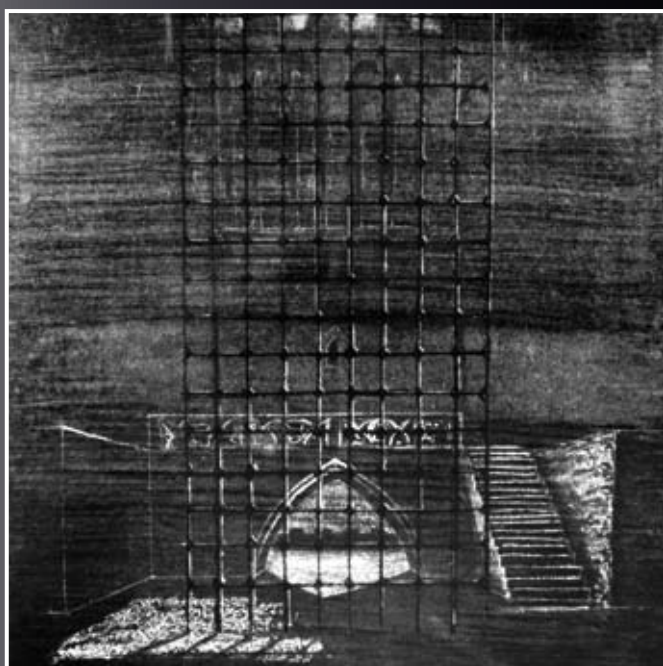
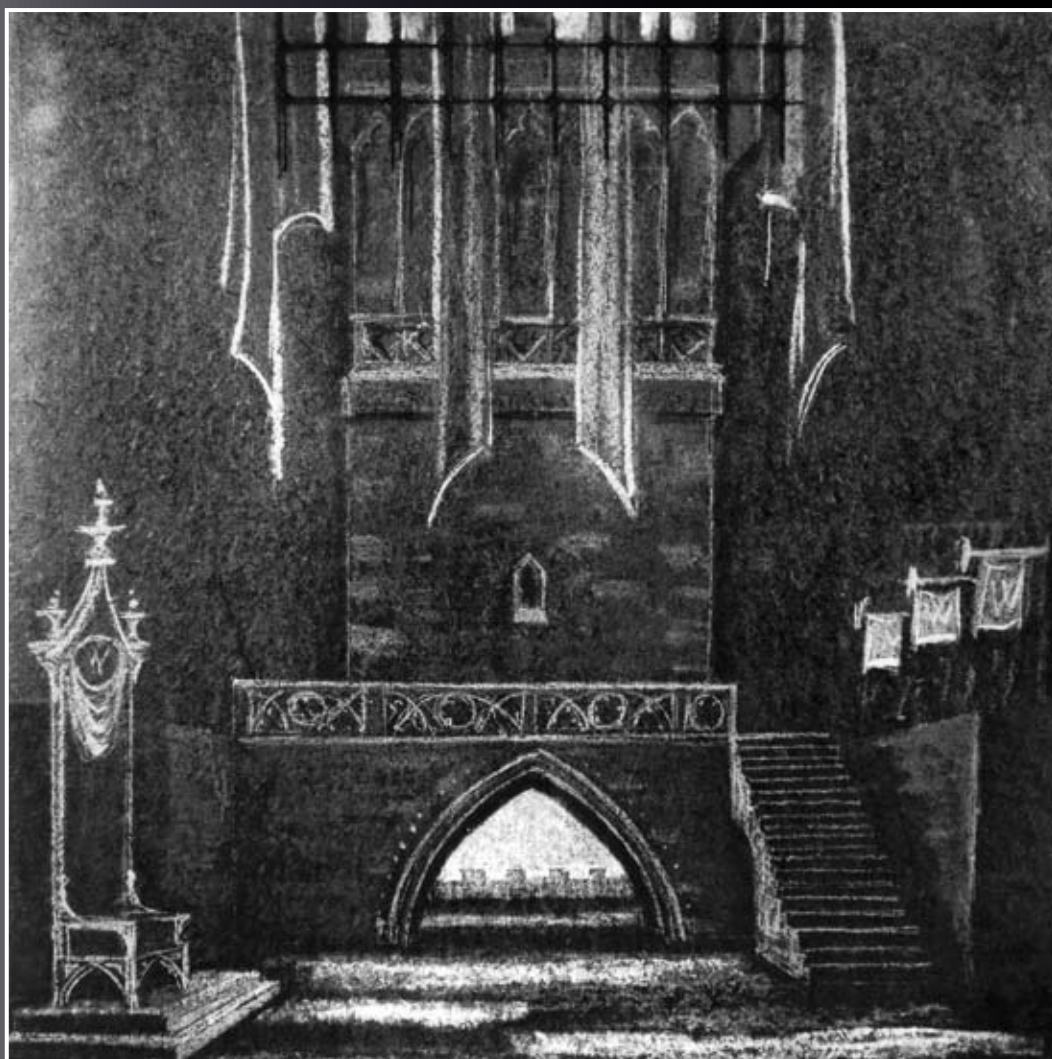
V sedmdesátých letech spolupracujeme s Vladimírem Šrámkem již méně často. Pucciniho *Madame Butterfly* jsme viděli jako životní tragédii milující ženy. Proti inscenační tradici jsme zavrhlí malý domek jako z karet, jak se o něm zpívá. Naopak „*náš domek*“ zabral celé jeviště, miniaturní rekvizity se staly výrazným symbolem. Takto jsme chtěli zdůraznit závažnost celého problému.

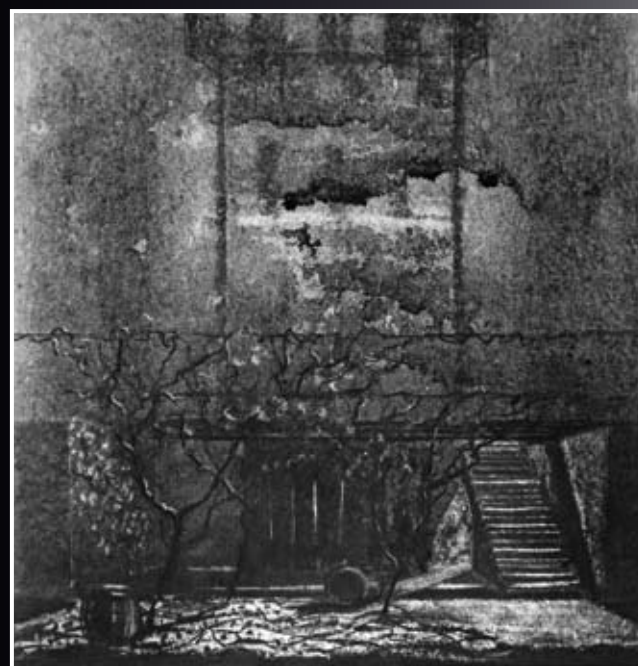
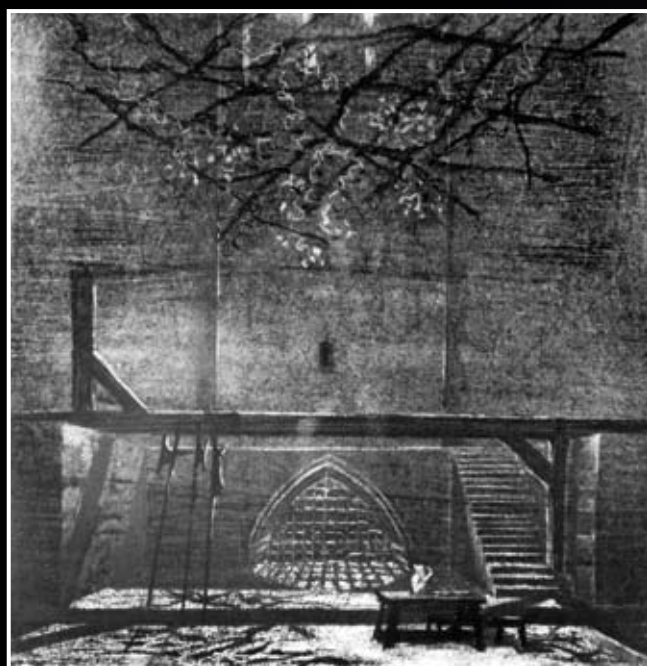
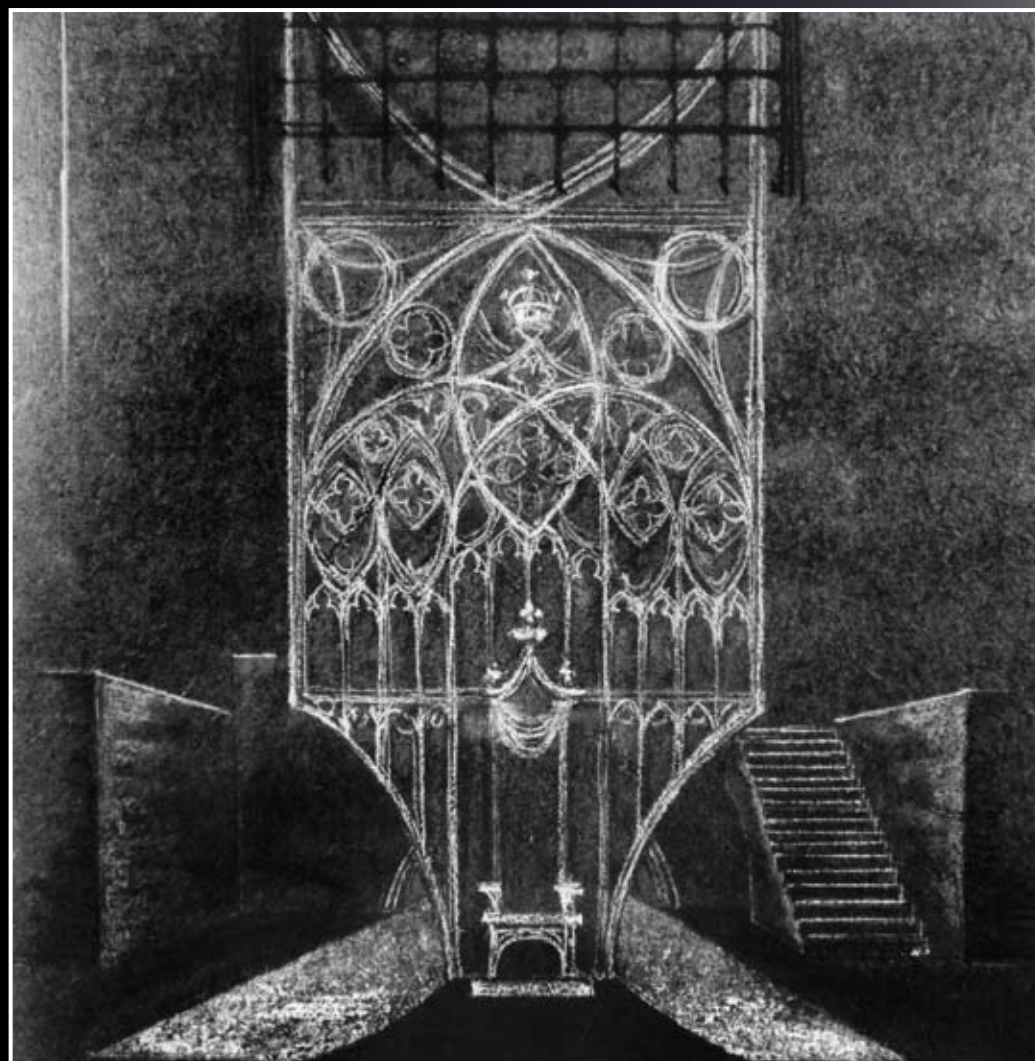
Spící krasavice / Petr Iljič Čajkovskij
 choreografie: Albert Janíček, 1974

Jakub Oberva / Vojtěch Martínek a Jan Havlásek
 režie: Alois Müller, 1975

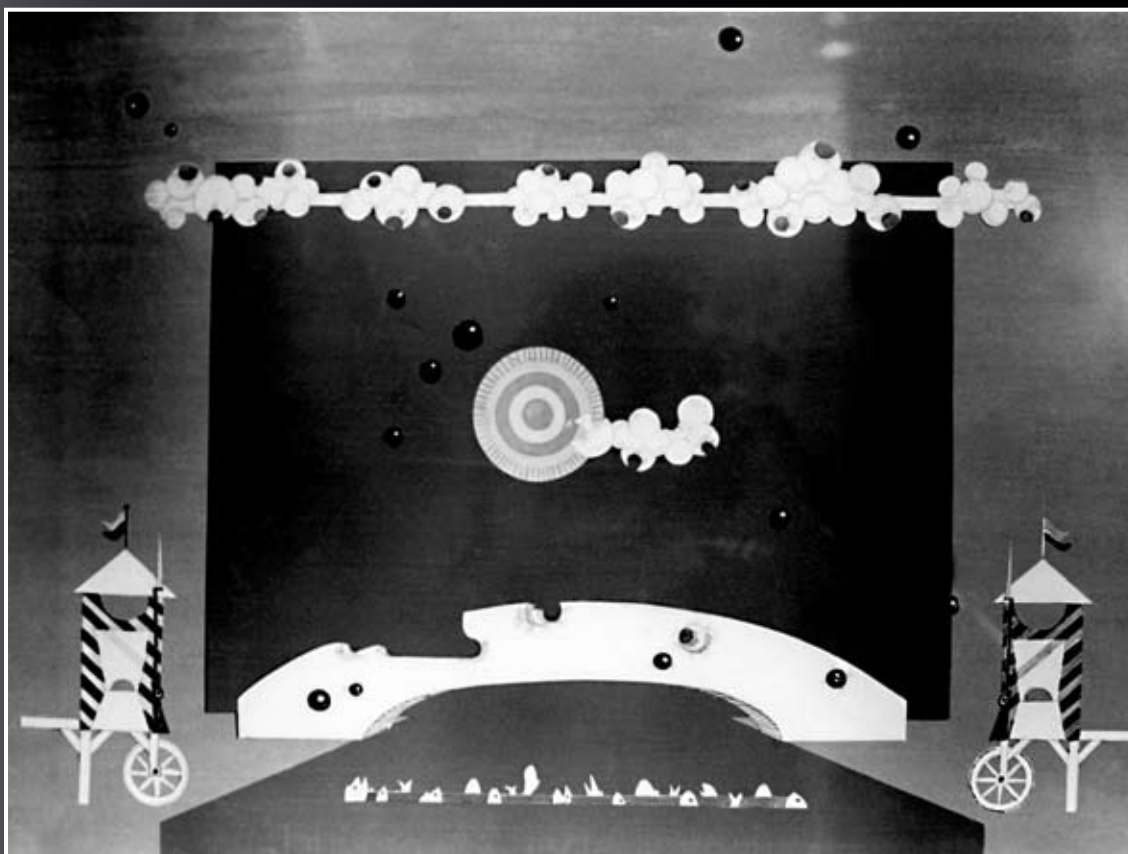
Dalibor / Bedřich Smetana
režie: Ilja Hylas, 1975

Dalibor / Bedřich Smetana
režie: Ilja Hylas, 1975

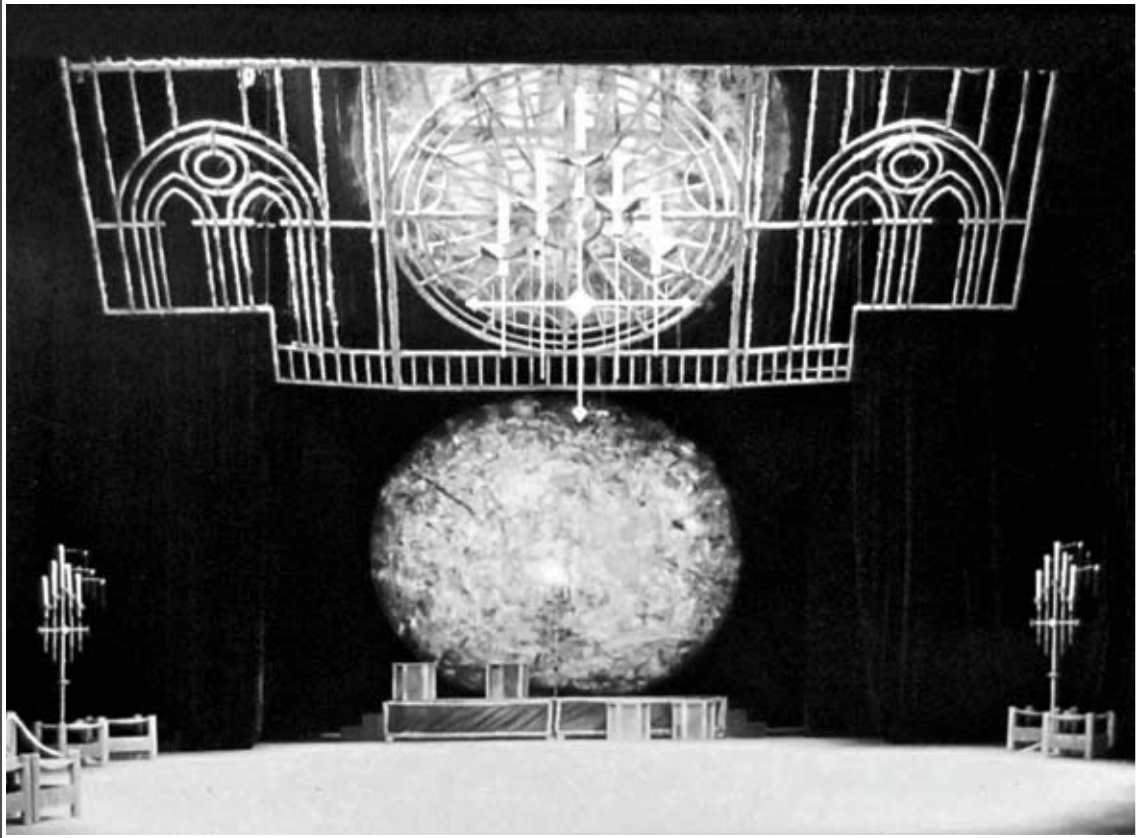
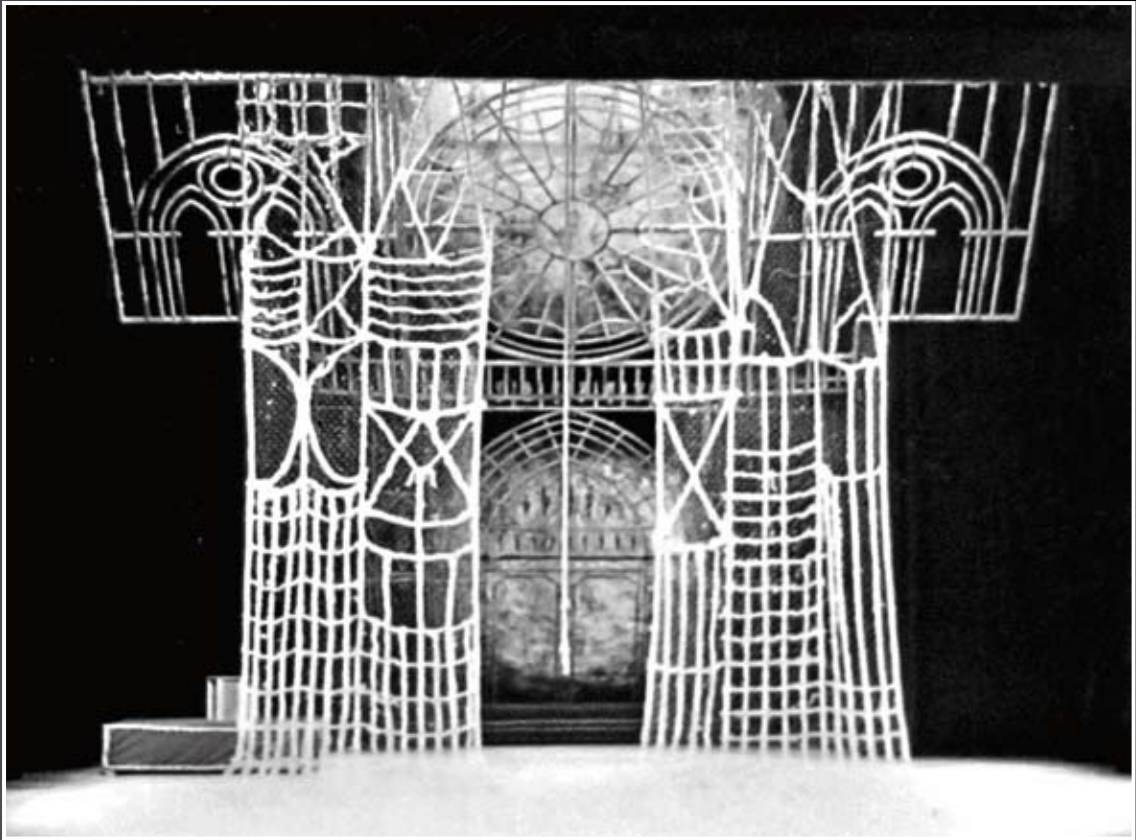
Smutek sluší Elektře / Eugene O'Neill
režie: Radim Koval, 1976

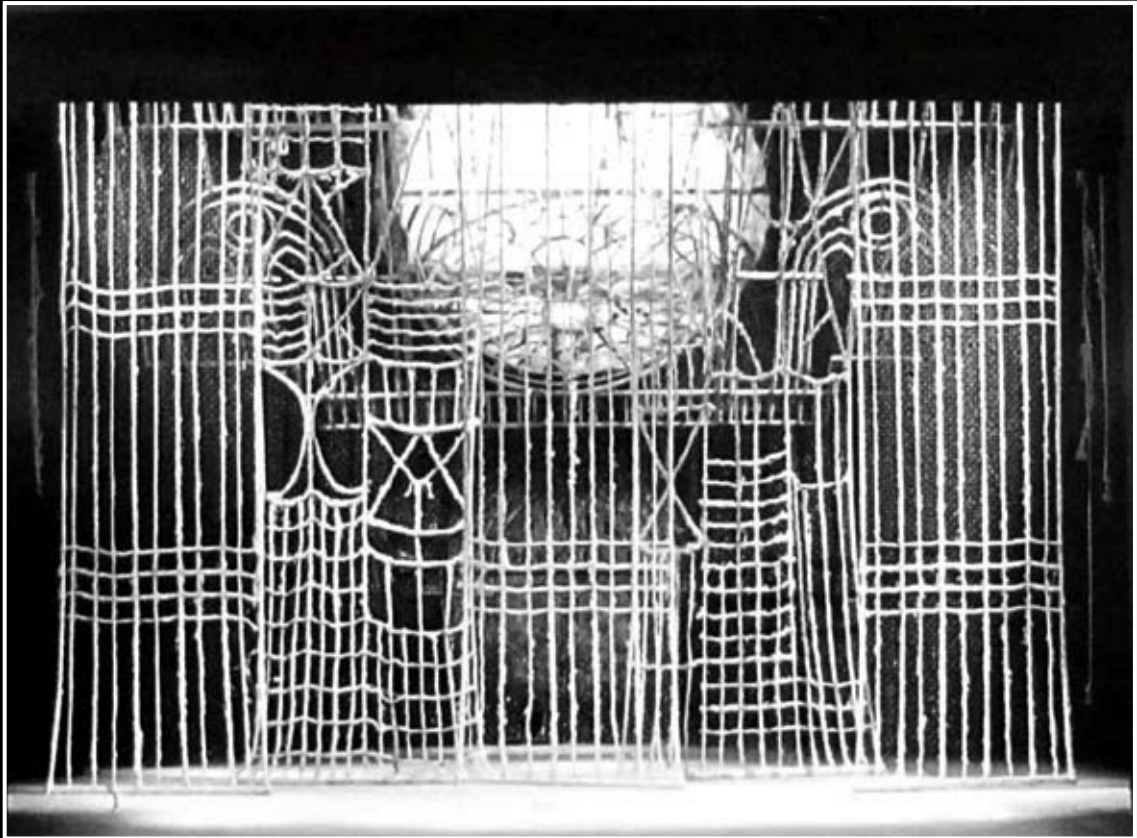

Veselo na mostě / Bohuslav Martinů
režie: Květa Ondráková, 1978

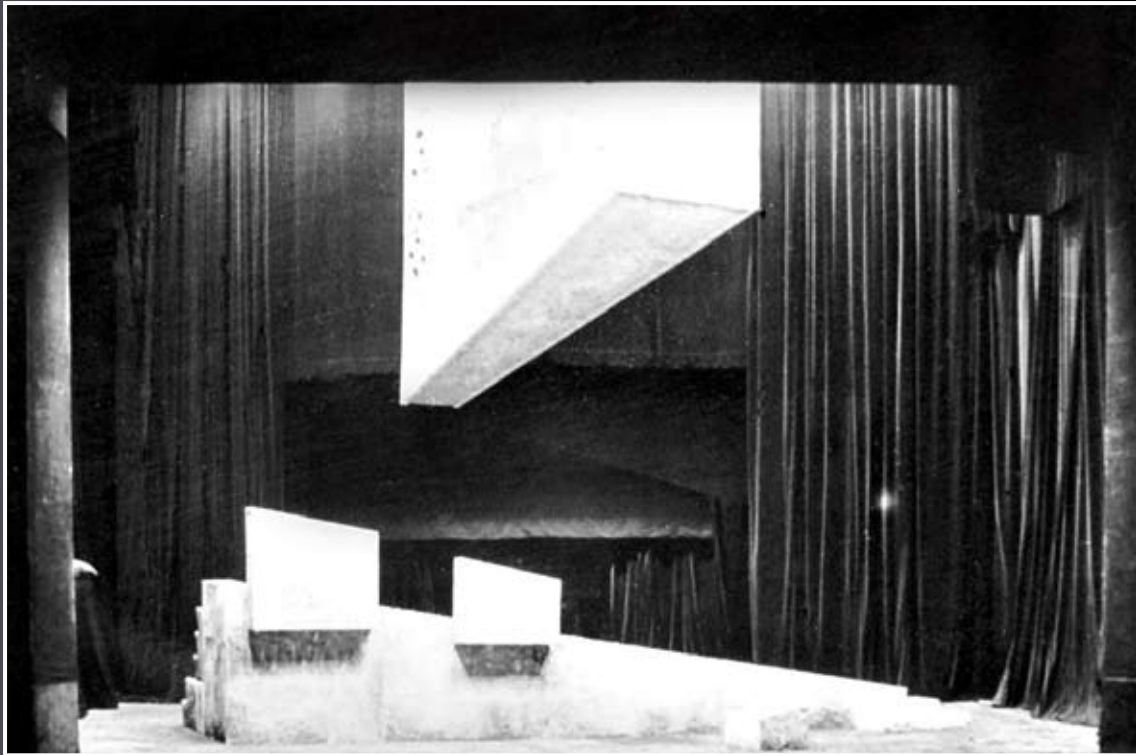

Rákos Rákoczy / Leoš Janáček
choreografie: Albert Janíček
režie: Albert Janíček a Miloslav Nekvasil, 1978

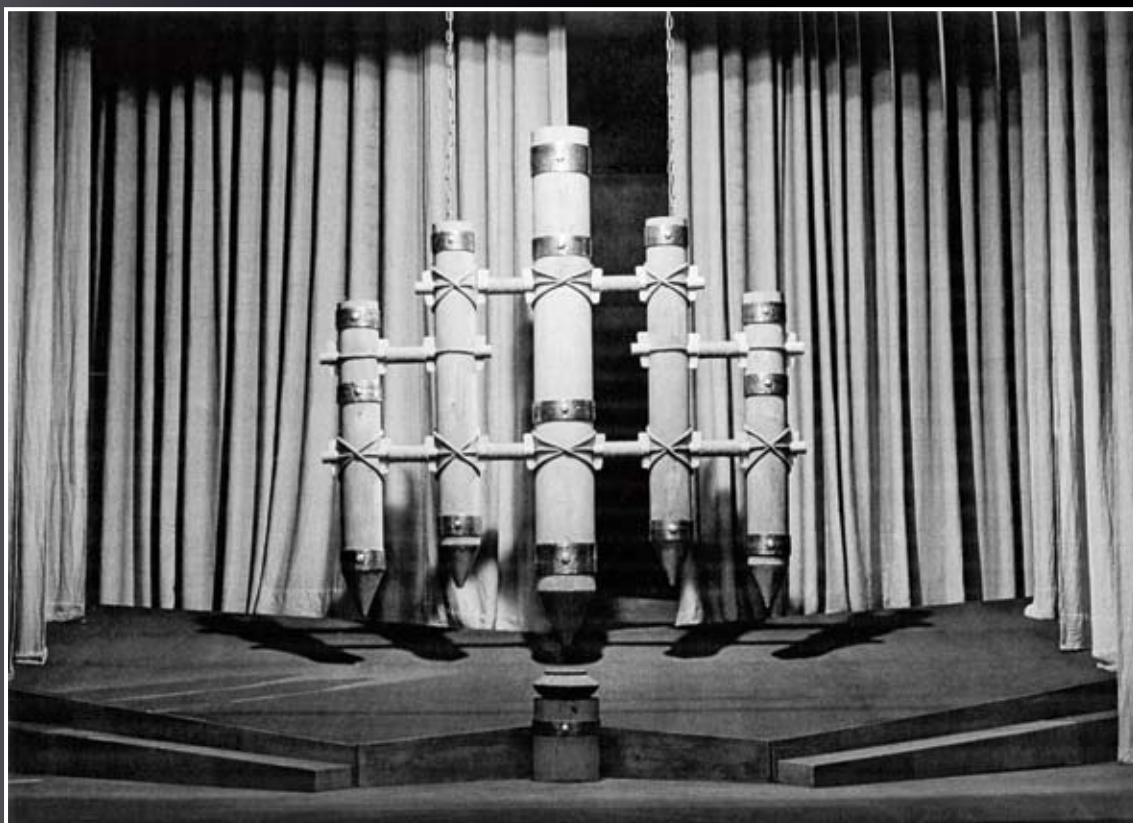
Notre Dame de Paris / Césaire Pugni, Riccardo Drigo a Richar Glazup
choreografie: Alexandr Lemberg j. h., 1981

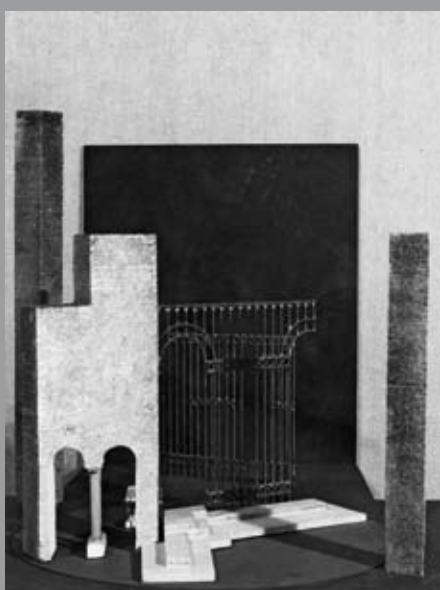
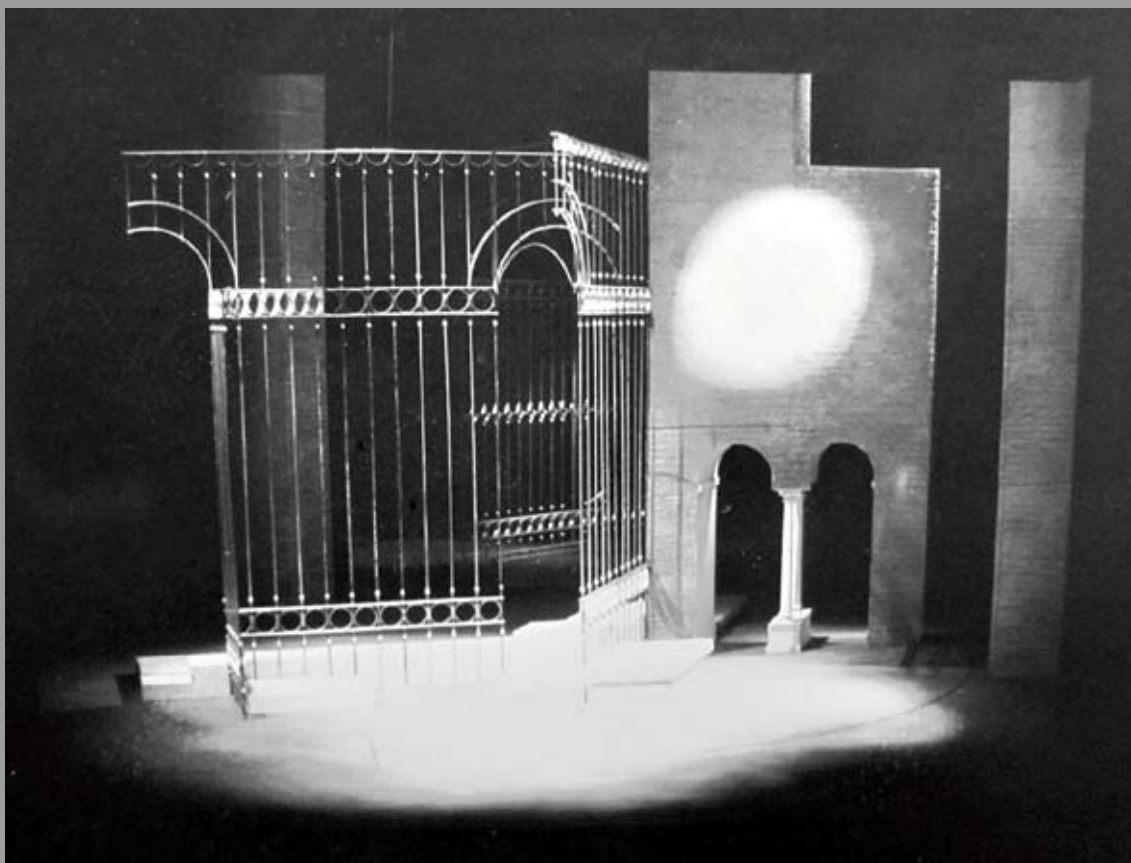
Rienzi / Richard Wagner
režie: Miloslav Nekvasil, 1982

Libuše / Bedřich Smetana
režie: Rudolf Málek, 1984

Libuše / Bedřich Smetana
režie: Rudolf Málek, 1984

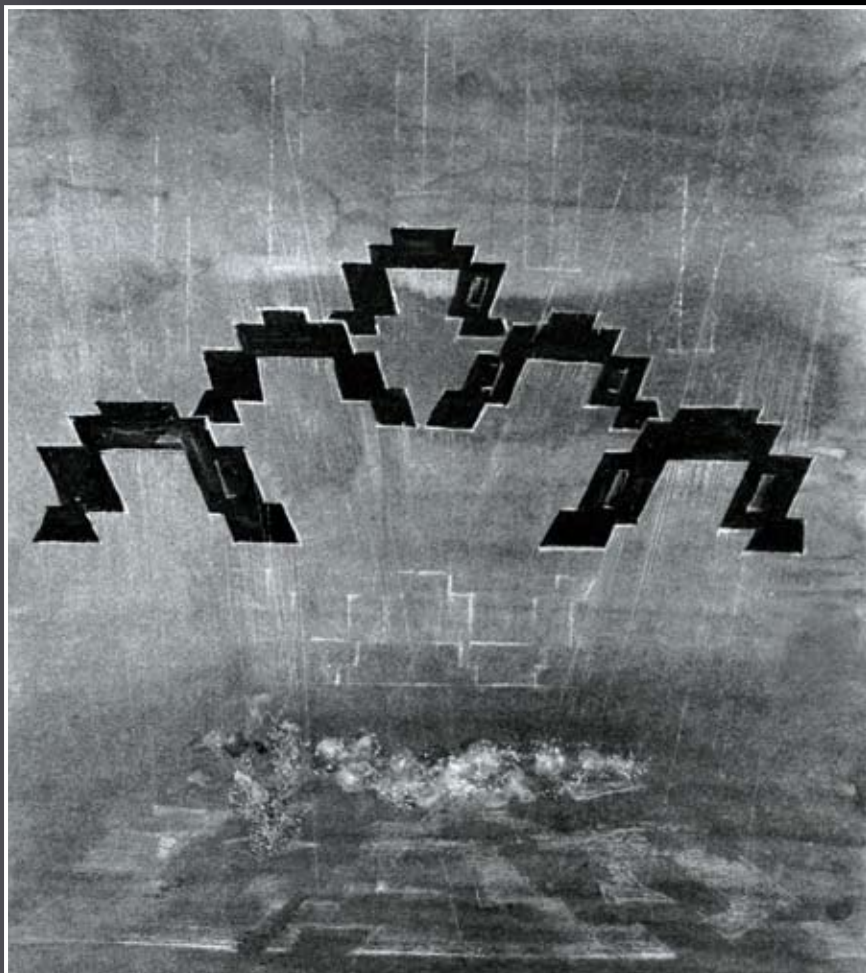

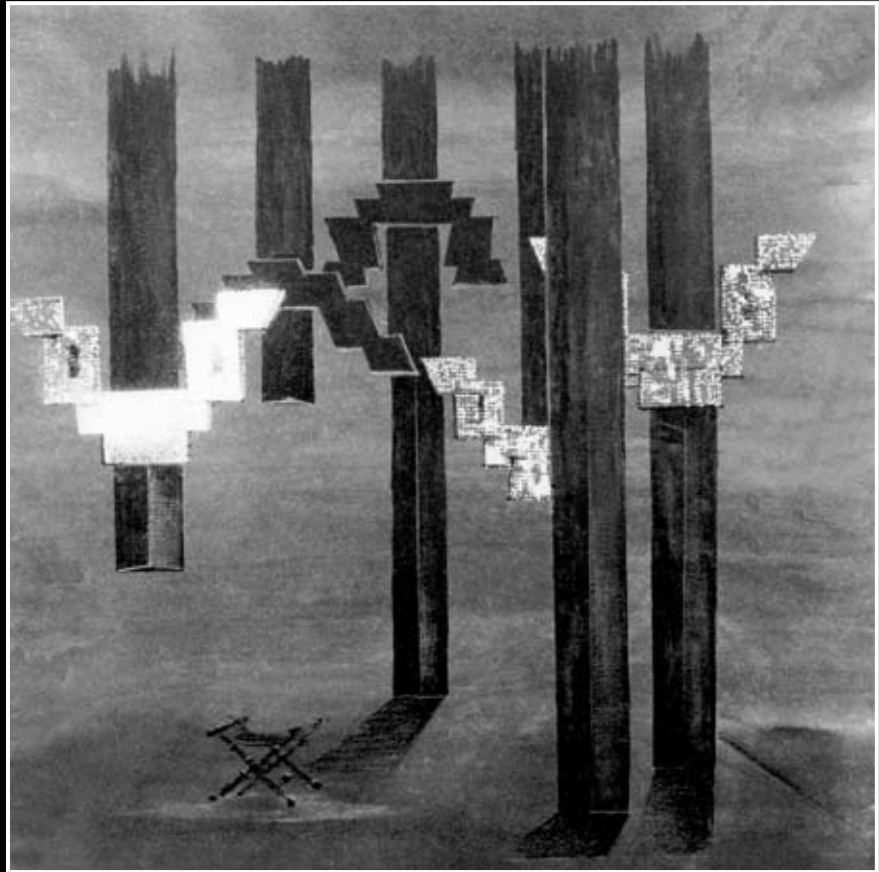
Simone Boccanegra / Giuseppe Verdi
režie: Miloslav Nekvasil, 1985

Osmdesátá léta poznamenala naši spolupráci dvěma díly: Wagnerovým *Rienzi*m a Verdiho *Simonem Boccanegrou*. Obě monumentální, výpravná díla, která mají dost společných prvků: především skladatelé patří ke stejné generaci, titulní hrdinové, oba mluvčí plebejců, stejná doba děje i podobná prostředí, Řím a Janov. Vladimír Šrámek řeší scénu architektonickými stavbami zcela odlišnými, tak jako jsou odlišná přes veškerou příbuznost obě díla. Byla uvedena v tříletém odstupu a návrhy scény prezentovaly ostravskou operu na scénografické výstavě v Praze v té době. Byla tak i ukázkou našeho společného hledání a odpovědí. Snad se to podařilo v naší poslední práci při inscenaci Wagnerovy opery *Zlato Rýna*. Snad byla souhrou všeho, oč jsme usilovali. Třeba k někomu z diváků promluvila.

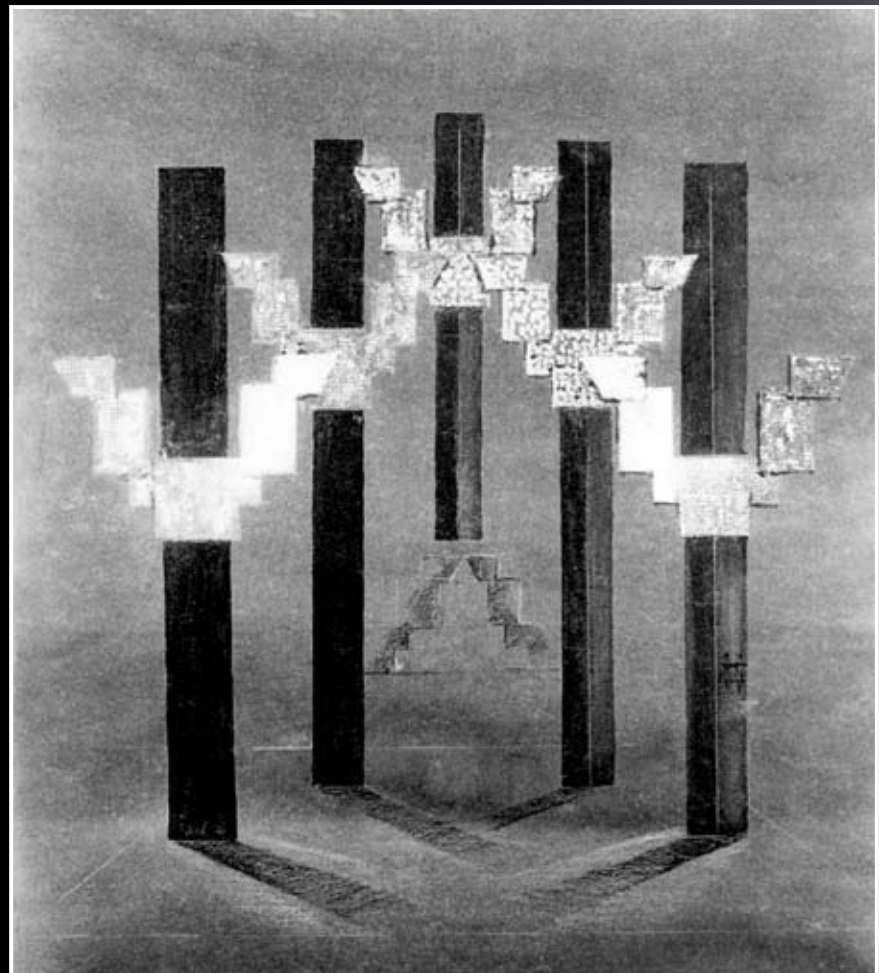

Samson a Dalila / Camille Saint-Saënes
režie: Miloslav Nekvasil, 1986

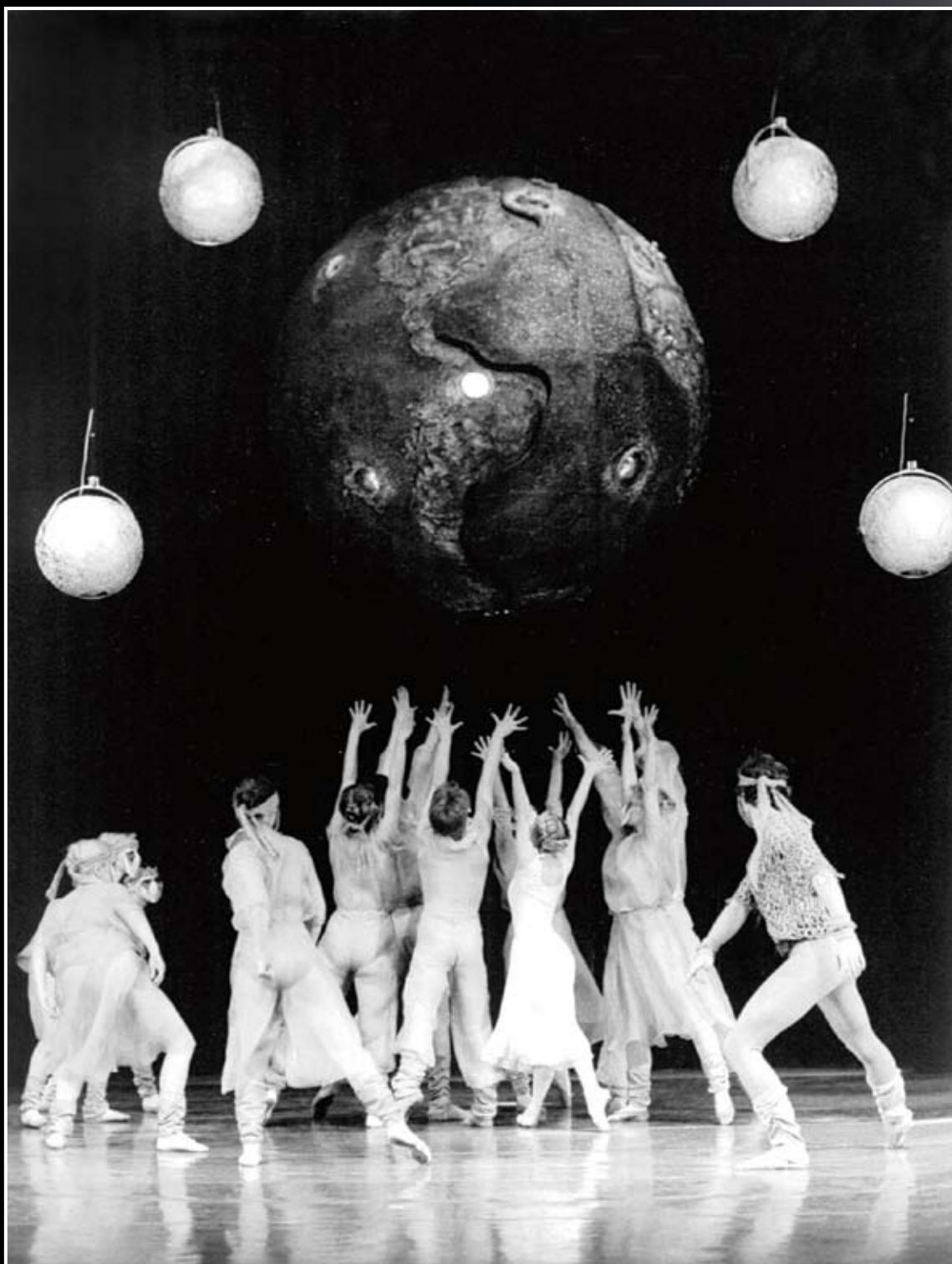

Macbeth / Giuseppe Verdi
režie: Rudolf Málek, 1986

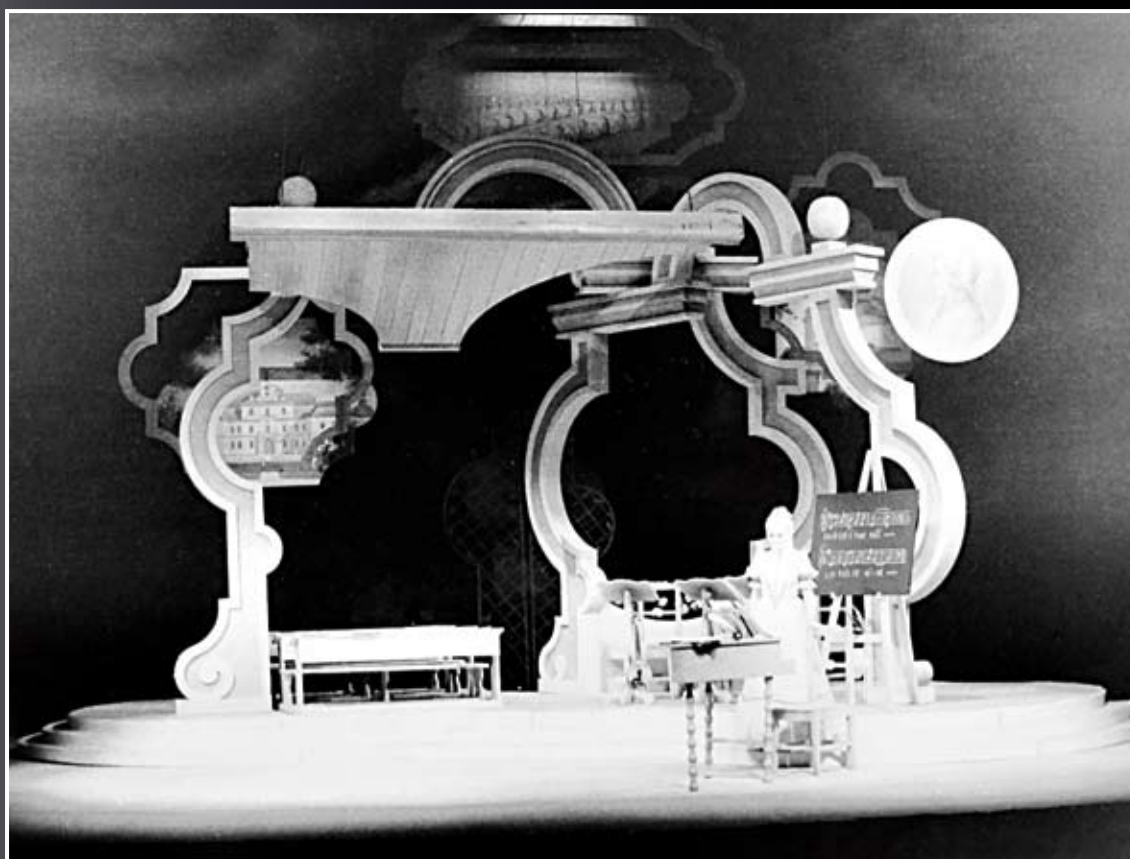

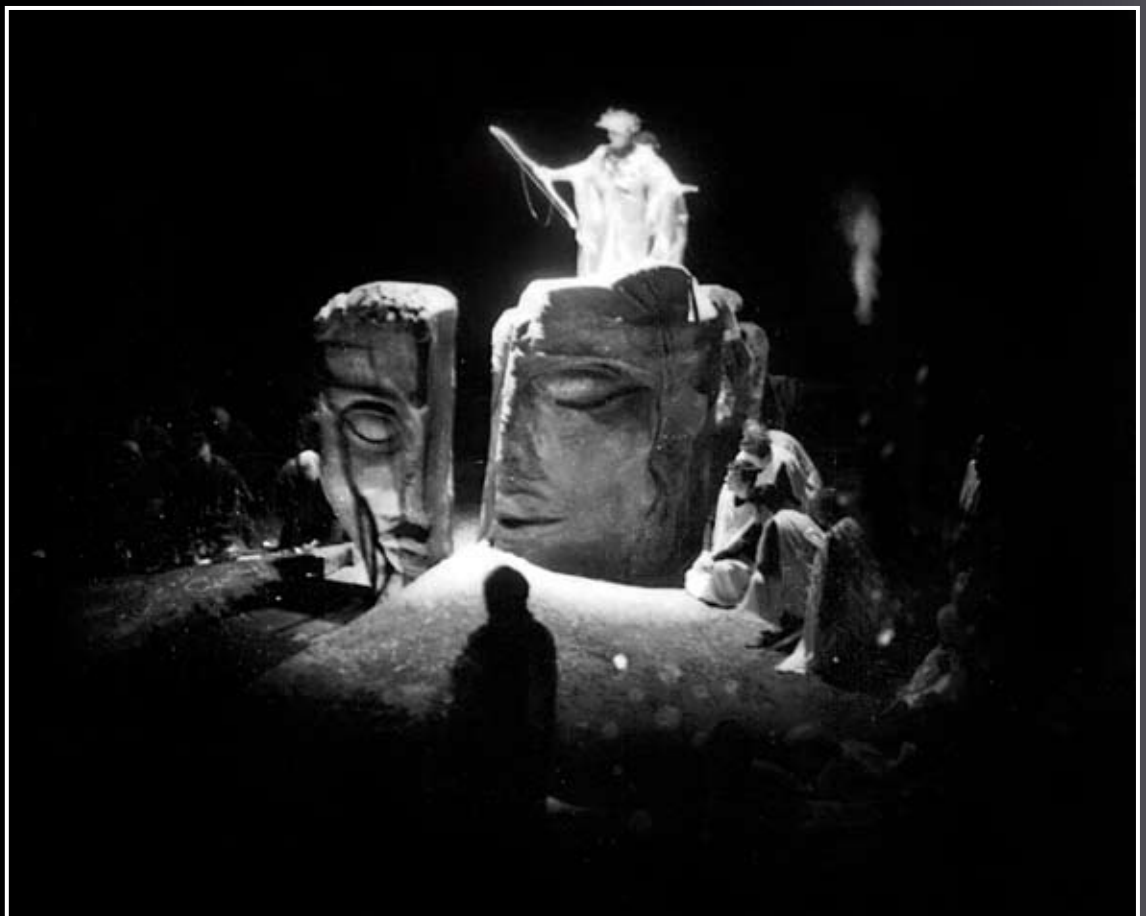
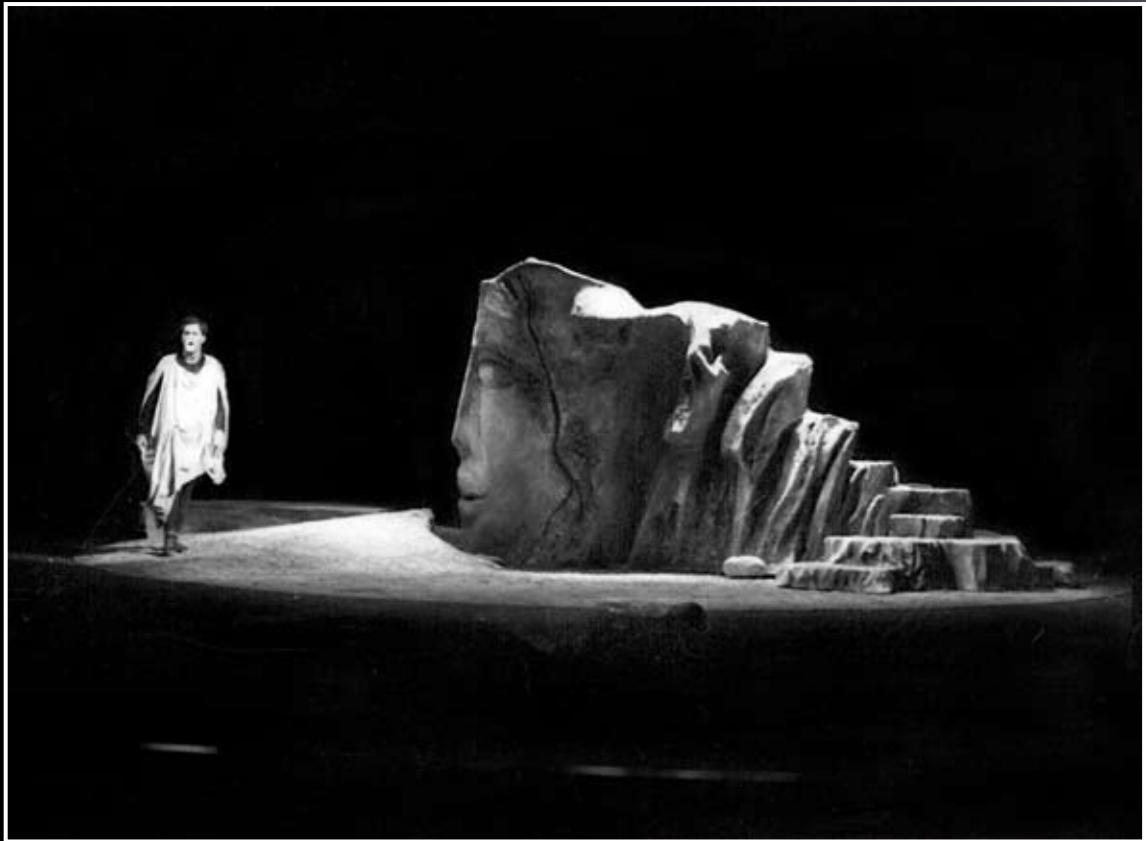
Planeta / Gustav Holst
choreografie: Ivan Hurych
režie: Miloslav Nekvasil, 1986

Kníže Igor / Alexandr Portfirjevič Borodin
režie: Olgerts Šalkonis j. h., 1987

Jakobín / Bedřich Smetana
režie: Miloslav Nekvasil, 1987

Ifigenie na Tauridě / Christophe Willibald Gluck
režie: Miloslav Nekvasil, 1987

SEZNAM SCÉN VLADIMÍRA ŠRÁMKA

Státní divadlo Ostrava / Národní divadlo moravskoslezské

■ hra ■ opera ■ balet ■ opereta ▶ česká premiéra

1949

- Alexandr Galič a Konstantin Isajev: **Volá vás Tajmyr**, režie: Luboš Pistorius
- Tibor Déry: **Zrcadlo**, režie: Luboš Pistorius
- František Rachlík: **Žižka** (Hodina předjitřní), režie: Antonín Kurš
- Nikolaj Vasiljevič Gogol a Alois Jiránek: **Ženitba**, režie: Rudolf Lampa
- Maxim Gorkij: **Somov a ti druzí**, režie: Luboš Pistorius

1950

- Jiří Mahen: **Jánošík**, režie: Luboš Pistorius
- Nikolaj Vinnikov: **Slavík a přehrada** (Číše radosti), režie: Bronislav Křanovský (SC ve spol. s J. Kadlecem)

1951

- Ho-Čing-či a Ting-i: **Dívka s bílými vlasy**, režie: Luboš Pistorius
- Alois Jirásek: **Otec**, režie: Václav Lohniský
- Howard Fast: **Třicet stříbrných**, režie: Bronislav Křanovský
- Tchaj-Djan-čun: **V zemi jitřní svěžesti** (Na jih od 38. rovnoběžky), režie: Bronislav Křanovský
- Jan Adam Maklakiewicz: **Lowiczské tance**, choreografie: Emerich Gabzdyl (SC ve spol. s J. Duškem)

1952

- Aťanasij Salynskij: **Cesta průkopníků**, režie: Pavel Rímský
- Alois a Vilém Mrštíkové: **Maryša**, režie: Bronislav Křanovský
- Jaromíra Kolářová: **Omyl inženýra Matuly**, režie: Pavel Rímský
- Alexandr Nikolajevič Ostrovskij: **Les**, režie: Miloš Hynšt

1954

- Miloslav Stehlík: **Nositelé řádů**, režie: Bronislav Křanovský ▶
- Ladislav Stroupežnický: **Naši furianti**, režie: Jiří Dalík
- Alexandr Fredro: **Dámy a husaři**, režie: Bronislav Křanovský
- Anton Pavlovič Čechov: **Višňový sad**, režie: Miloš Hynšt
- Otakar Zich: **Malířský nápad**, režie: Rudolf Kasl
- Oscar Wilde: **Jak je důležité mítí Filipa**, režie: Bronislav Křanovský

1955

- George Bernard Shaw: **Pygmalion**, režie: Vilém Kyzlink
- Ladislav Bublík: **Horoucí láska**, režie: Jiří Dalík
- Ota Šafránek: **Dáme se rozvést?**, režie: Bronislav Křanovský
- Henrik Ibsen: **Nora**, režie: Miloš Hynšt
- Alexandr Sergejevič Gribojedov: **Hoře z rozumu**, režie: Jiří Dalík

1956

- Alexandr Petrovič Štejn: **Kádrový případ**, režie: Bronislav Křanovský ▶
- Josef Bohuslav Foerster: **Eva**, režie: Miloslav Holub
- Nikolaj Vasiljevič Gogol a Alois Jiránek: **Ženitba**, režie: Rudolf Lampa

- Karel Čapek: **Loupežník**, režie: Miloslav Holub
- Maxim Gorkij: **Měšťáci**, režie: František Salzer

1957

- Carlo Goldoni: **Zamilovaní**, režie: Radovan Kalina
- Piotr Choynowski: **Základy na písku**, režie: Miloš Hynšt
- Nazim Hikmet: **Podivín**, režie: Stanislav Vyskočil
- Fritz Hochwälder: **Tlustý anděl z Rouenu**, režie: Miloslav Holub
- Jurij Alexandrovič Šaporin: **Děkabristé**, režie: Ilja Hylas

1958

- Josef Kajetán Tyl: **Jan Hus**, režie: Stanislav Vyskočil
- Vojtěch Martínek a Miloš Hynšt: **Země duní**, režie: Miloš Hynšt ▶
- Gergely Csiky: **Bubliny**, režie: Andrej Chmelko ▶
- Georges Schehadé: **Vaskův příběh**, režie: Miloš Hynšt ▶
- Karel a Josef Čapkové: **Ze života hmyzu**, režie: Stanislav Vyskočil
- Gioacchino Rossini: **Lazebník sevillský**, režie: Ilja Hylas
- Franz von Suppé: **Fatinica**, režie: Mojmír Vyoral

1959

- Alexandr Vasiljevič Suchovo-Kobylin: **Svatba Krečinského**, režie: Karel Novák
- Bojan Danovski a Petr Slavinski: **Chléb, sýr a listonoš**, režie: Jaroslav Horan ▶
- Jaroslav Dietl: **Nepokojný hody svaté Kateřiny**, režie: Miroslav Horanský
- Leoš Janáček: **Výlety pana Broučka**, režie: Ilja Hylas
- Vissarion Jakovlevič Šebalin: **Zkrocení zlé ženy**, režie: Vladislav Hamšík

1960

- Lorraine Hansberryová: **Hrozinka na slunci**, režie: Radim Koval ▶
- Slavoj Blecha: **Tisíc schodů**, režie: Radim Koval ▶
- Vsevolod Vitaljevič Višněvskij: **Optimistická tragédie**, režie: Radim Koval
- Lillian Hellmannová: **Do konce života**, režie: Radim Koval ▶
- Giacomo Puccini: **Tosca**, režie: Miloslav Nekvasil
- K. M. Walló a Ludvík Poděšť: **Filmová hvězda**, režie: Mojmír Vyoral ▶

1961

- František Pavlíček: **Labyrint srdce**, režie: Zdeněk Bittl
- Leonid Maximovič Leonov: **Zlatý kočár**, režie: Radim Koval
- Jaroslav Vrchlický: **Námluvy Pelopovy**, režie: Miloš Horanský
- Maxim Gorkij: **Jegor Bulyčov a ti druzí**, režie: Radim Koval
- Konstantin Simonov: **Čtvrtý**, režie: Radim Koval
- Giuseppe Verdi: **Sicilské nešpory**, režie: Ilja Hylas
- Václav Kašík: **Krakatit**, režie: Ilja Hylas ▶
- Ursula Wendlerová: **Na shledanou v sobotu**, režie: Mojmír Vyoral

1962

- Oldřich Daněk: **Svatba sňatkového podvodníka**, režie: Miloš Horanský
- M. Norman, W. Mankowitz a D. Heneker: **Bleší trh**, režie: Zdeněk Bittl
- William Shakespeare: **Richard III.**, režie: Radim Koval
- Nikolaj Pogodin: **Aristokrati**, režie: Radim Koval
- Karel Kupka: **Když tančí růže**, režie: Ilja Hylas ▶
- Jiří Pauer: **Manželské kontrapunky**, režie: Ilja Hylas ▶
- Richard Strauss: **Ariadna na Naxu**, režie: Ilja Hylas
- Wolfgang Amadeus Mozart: **Figarova svatba**, režie: Miloslav Nekvasil

1963

- Robert Bolt: **Člověk pro všechny časy**, režie: Radim Koval ▶
- Michail Afanasevič Bulgakov: **Molière**, režie: Radim Koval
- Thomas Stearns Eliot: **Rodinné shromáždění**, režie: Radim Koval ▶
- Sergej Sergejevič Prokofjev: **Semjon Kotko**, režie: Ilja Hylas
- Gioacchino Rossini: **Vilém Tell**, režie: Vladislav Hamšík
- Petr Iljič Čajkovskij: **Evžen Oněgin**, režie: Ilja Hylas
- Jan Hanuš: **Othello**, choreografie: Emerich Gabzdyl

1964

- William Shakespeare: **Julius Caesar**, režie: Radim Koval
- Arthur Miller: **Po pádu**, režie: Radim Koval
- Peter Karvaš: **Velká paruka**, režie: Jozef Pálka
- Gaetano Donizetti: **Rita**, režie: Vladislav Hamšík
- Ludvík Podéšť: **Apokryfy**, režie: Vladislav Hamšík ▶
- Giuseppe Verdi: **Traviata**, režie: Miloslav Nekvasil
- Čestmír Gregor: **Závrať**, choreografie: Pavel Šmok (Večer tří baletů) ▶
- Petr Eben: **Milostná píseň**, choreografie: Pavel Šmok (Večer tří baletů) ▶
- Wiliam Bukový: **Svědomí**, choreografie: Pavel Šmok (Večer tří baletů)

1965

- Euripides: **Medea**, režie: Radim Koval
- George Bernard Shaw: **Svatá Jana**, režie: Radim Koval
- Jacques Robert, Julien Duvivier a Henri Jeanson: **Marie Octobre**, režie: Radim Koval
- Anton Pavlovič Čechov: **Racek**, režie: Radim Koval
- Tennessee Williams: **Kočka na rozpálené plechové střeše**, režie: Radim Koval ▶
- Antonín Dvořák: **Rusalka**, režie: Miloslav Nekvasil
- Carl Millöcker: **Kouzelné údolí**, režie: Vladislav Hamšík

1966

- Eugene O'Neill: **Dlouhá cesta dnem do noci**, režie: Radim Koval ▶
- Peter Ustinov: **Okamžik před finišem**, režie: Jaroslav Nedvěď
- Maxim Gorkij: **Letní hosté**, režie: Radim Koval
- Tennessee Williams: **Noc iguany**, režie: Radim Koval ▶
- Emil František Burian: **Maryša**, režie: Miloslav Nekvasil
- Ermanno Wolf-Ferrari: **Čtyři páni hrubiáni**, režie: Vladislav Hamšík
- Carl Orff: **Chytračka**, režie: Miloslav Nekvasil

- Maurice Ravel: **Španělská hodinka**, režie: Miloslav Nekvasil
- Albert Roussel: **Pavoučí hostina**, choreografie: Emerich Gabzdyl (Balety)
- Pavel Bořkovec: **Krysař**, choreografie: Emerich Gabzdyl (Balety)
- Bohuslav Martinů: **Paraboly**, choreografie: Emerich Gabzdyl (Balety) ▶

1967

- A. J. Lerner a F. Loewe: **My Fair Lady**, režie: Vladislav Hamšík
- Friedrich Schiller: **Úklady a láska**, režie: Radim Koval
- Bohuslav Březovský: **Všechny zvony světa**, režie: Jiří Svoboda
- Alexej Konstantinovič Tolstoj: **Smrt Ivana Hrozného**, režie: Radim Koval
- William Saroyan: **Lásko – měj se hezky!**, režie: Radim Koval ▶
- Leoš Janáček: **Příhody lišky Bystroušky**, režie: Miloslav Nekvasil
- Gioacchino Rossini: **Lazebník sevillský**, režie: Miloslav Nekvasil

1968

- Jaroslav Hilbert: **Falkenštejn**, režie: Radim Koval
- František Hrubín: **Oldřich a Božena aneb Krvavé spiknutí v Čechách**, režie: Radim Koval
- Giuseppe Verdi: **Nabucco**, režie: Miloslav Nekvasil
- Vítězslav Novák: **Karlštejn**, režie: Miloslav Nekvasil
- Wolfgang Amadeus Mozart: **Figarova svatba**, režie: Miloslav Nekvasil
- Miloš Vacek: **Šťastná sedma**, choreografie: Emerich Gabzdyl / **Den a noc**, choreografie: E. Gabzdyl
- Jean Gilbert: **Cudná Zuzana**, režie: Vladislav Hamšík
- Charles Lecocq a Jiří Julius Fiala: **Dítě tržnice**, režie: Jan Pacl

1969

- Karel Čapek a František Pavlíček: **Život a dílo skladatele Foltýna aneb Posedlost**, režie: Radim Koval
- Anton Pavlovič Čechov: **Višňový sad**, režie: Radim Koval
- Jules Massenet: **Manon**, režie: Miloslav Nekvasil
- Ralph Benatzky: **U Bílého koníčka**, režie: Vladislav Hamšík

1970

- Jan Kopecký: **Větší město pražské**, režie: Radim Koval ▶
- Maxim Gorkij: **Na dně**, režie: Radim Koval
- Stanislav Moniuszko: **Strašidelný dvůr**, režie: Vladislav Hamšík

1971

- Bertolt Brecht: **Matka Kuráž a její děti**, režie: Radim Koval
- Vsevolod Vitaljevič Višněvskij: **Optimistická tragédie**, režie: Radim Koval
- Ludwig van Beethoven: **Fidelio**, režie: Ilja Hylas
- Bedřich Smetana: **Prodaná nevěsta**, režie: Miloslav Nekvasil
- Dmitrij Šostakovič: **Kateřina Izmajlova**, režie: Ilja Hylas
- Michael Stewart a Jerry Herman: **Hello, Dolly**, režie: Vladislav Hamšík

1972

- Paul Zindel: **Vliv gama paprsků na měsíčky zahradní**, režie: Radim Koval ▶
- Osvald Zahradník: **Sólo pro bicí (hodiny)**, režie: Radim Koval
- Anton Pavlovič Čechov: **Tři sestry**, režie: Radim Koval

- Richard Wagner: **Tannhäuser**, režie: Ilja Hylas
- Giuseppe Verdi: **Aida**, režie: Ilja Hylas
- V. Brázda, Z. Skowroński, J. Słotwiński a V. Hamšík: **Svátek pana ředitele**, režie: Vladislav Hamšík ▶
- Jerome Kern a Oscar Hammerstein II.: **Loď komediantů**, režie: Vladislav Hamšík

1973

- William Shakespeare: **Romeo a Julie**, režie: Radim Koval
- Květa Třebická: **Cesta k domovu (Blatouchy)**, režie: Radim Koval
- Bedřich Smetana: **Dvě vdovy**, režie: Miloslav Nekvasil
- Antonín Dvořák: **Čert a Káča**, režie: Vladislav Hamšík
- Léo Delibes: **Coppélia**, choreografie: Albert Janíček
- Edvard Hagerup Grieg: **Peer Gynt**, choreografie: Alexandr Lemberg ▶
- Johann Strauss: **Vídeňská krev**, režie: Vladislav Hamšík
- Ilja Hylas: **Vítr, který voní**, režie: Mojmír Weimann ▶

1974

- Maxim Gorkij: **Děti slunce**, režie: Radim Koval
- Karel Čapek: **Matka**, režie: Radim Koval
- Alexandr Vampilov: **Loňského léta v Čulimsku**, režie: Radim Koval ▶
- Giacomo Puccini: **Madame Butterfly**, režie: Miloslav Nekvasil
- Petr Iljič Čajkovskij: **Spící krasavice**, choreografie: Albert Janíček
- John Kander: **Zorba**, režie: Mojmír Weimann
- Oskar Nedbal: **Polská krev**, režie: Vladislav Hamšík
- Georgij G. Cabadze a Jevgenij J. Šatunovskij: **Melodie sněžných hor**, režie: Jurij G. Genin ▶
- Cole Porter: **Zkrocení zlé ženy (Kiss Me Kate)**, režie: Vladislav Hamšík

1975

- Jan Jílek: **Silvestr**, režie: Radim Koval
- Nataša Tanská: **Odpusť, že jsem tě zabila**, režie: Bedřich Jansa
- Vojtěch Martínek a Jan Havlásek: **Jakub Oberva**, režie: Alois Müller
- Bedřich Smetana: **Dalibor**, režie: Ilja Hylas
- Johann Strauss: **Netopýr**, režie: Mojmír Weimann
- Vladimír Brázda: **Klub starých mládenců**, režie: Vladislav Hamšík ▶
- Emmerich Kálmán: **Čardášová princezna**, režie: Vladislav Hamšík

1976

- Eugene O'Neill: **Smutek sluší Elektře**, režie: Radim Koval
- Jerome Kilty: **Drahý lhář**, režie: Radim Koval
- Richard Wagner: **Bludný Holanďan**, režie: Ilja Hylas
- Giacomo Puccini: **Bohéma**, režie: Miloslav Nekvasil
- Eduard Leonidovič Lazarev: **Antonius a Kleopatra**, choreografie: Alexandr Lemberg j. h. ▶
- Vladimír Soukup: **François Villon**, choreografie: Albert Janíček, režie: Miloslav Nekvasil ▶
- Alexandr Kolker: **Svatba Krečinského (Hazardní hra)**, režie: Mojmír Weimann
- Alan Jay Lerner a Frederick Loewe: **Gigi**, režie: Vladislav Hamšík
- Jaroslav Hašek, Ladislav Matějka a Mojmír Weimann: **Švejk**, režie: Mojmír Weimann ▶
- Rudolf Piskáček: **Tulák**, režie: Vladislav Hamšík
- Wolfgang Amadeus Mozart: **Figarova svatba**, režie: Miloslav Nekvasil

1977

- Franz Lehár: **Hrabě Luxemburg**, režie: Vladislav Hamšík
- Mitch Leigh a Dale Wasserman: **Člověk z kraje La Mancha**, režie: Mojmir Weimann
- Vjačeslav Grochovskij: **Obyčejný zázrak**, režie: Mojmir Weimann ▶

1978

- Georges Bizet: **Carmen**, režie: Miloslav Nekvasil
- Bohuslav Martinů: **Veselohra na mostě**, režie: Květa Ondráková
- Leoš Janáček: **Rákos Rákoczy**, choreografie: Albert Janíček, režie: Albert Janíček a Miloslav Nekvasil
- Johann Strauss: **Vídeňská romance**, choreografie: Albert Janíček, režie: A. Janíček a Mojmir Weimann ▶
- Johann Strauss: **Tisíc a jedna noc**, režie: Vladislav Hamšík
- John Kander: **Kabaret**, režie: Mojmir Weimann
- Franz Lehár: **Veselá vdova**, režie: Vladislav Hamšík

1979

- Giacomo Puccini: **Tosca**, režie: Miloslav Nekvasil
- Bedřich Smetana: **Tajemství**, režie: Miloslav Nekvasil
- Otto Nicolai: **Veselé paničky windsorské**, režie: Miloslav Nekvasil
- Oskar Nedbal: **Z pohádky do pohádky**, choreografie: Albert Janíček
- Burton Lane: **Divotvorný hrnec**, režie: Vladislav Hamšík

1980

- Ignatij Dvoreckij: **Veranda v lese**, režie: Radim Koval
- Josef Kajetán Tyl a František Škroup: **Fidlovačka**, režie: František Kordula
- Zdeněk Petr, František Kožík a Zbyšek Malý: **Město šťastných lásek**, režie: Mojmir Weimann ▶

1981

- Tennessee Williams: **Skleněný zvěřinec**, režie: Radim Koval
- Leoš Janáček: **Káťa Kabanová**, režie: Ilja Hylas
- Bedřich Smetana: **Čertova stěna**, režie: Rudolf Málek
- Césare Pugni, Riccardo Drigo a Richar Glazup: **Notre Dame de Paris**, choreografie: Alexandr Lemberg j. h.
- Čestmír Gregor: **Horko**, choreografie: Zdeněk Prokeš
- Jaroslav Ježek: **Tmavomodrý svět Jaroslava Ježka**, choreografie a režie: Zdeněk Prokeš
- Richard Heuberger: **Ples v opeře**, režie: Vladislav Hamšík

1982

- Richard Wagner: **Rienzi**, režie: Miloslav Nekvasil
- Modest Petrovič Musogskij: **Boris Godunov**, režie: Olgerts Šalkonis, j. h.
- Sergej Sergejevič Prokofjev: **Romeo a Julie**, choreografie: Albert Janíček
- Michel Legrand: **Hrabě Monte Cristo**, režie: František Kordula ▶
- **Opera neoperně aneb Carmen na Figarově svatbě**, režie: Miloslav Nekvasil, DPB v Ostravě

1983

- Noël Coward: **Rozmarný duch**, režie: Karel Brynda
- František Hrubín: **Křišťálová noc**, režie: Bedřich Jansa
- Richard Wagner: **Lohengrin**, režie: Rudolf Málek
- Aram Chačaturjan: **Maškaráda**, choreografie a režie: Albert Janíček (Večer tří baletů)

- A. P. F. Borodin: **Polovecké tance**, choreografie a režie: Albert Janíček (Večer tří baletů)
- G. Bizet a R. Ščedrin: **Carmen**, choreografie a režie: Albert Janíček (Večer tří baletů)
- Johann Strauss: **Noc v Benátkách**, režie: Josef Kobr

1984

- Leonard Gershe: **Motýli**, režie: Karel Brynda
- Alejandro Casona: **Dům se sedmi balkóny**, režie: Karel Brynda
- František Langer: **Periférie**, režie: Karel Brynda
- Bedřich Smetana: **Dalibor**, režie: Ilja Hylas
- Bedřich Smetana: **Libuše**, režie: Rudolf Málek
- Jindřich Brabec: **Manon**, choreografie a režie: Zdeněk Prokeš ▶
- Alexander Fljarkovskij: **Dáma s jablky**, režie: František Kordula ▶

1985

- Leonid Leonov: **Zlatý kočár**, režie: Karel Brynda
- George Bernard Shaw: **Čokoládový hrdina**, režie: Karel Brynda
- Giuseppe Verdi: **Simone Boccanegra**, režie: Miloslav Nekvasil
- Petr Iljič Čajkovskij: **Eugen Oněgin**, režie: Rudolf Málek
- Adolf Branald: **Mařenka z Arény**, režie: Zdeněk Havlíček ▶

1986

- Jiří Šotola: **Padalo listí, padala jablíčka**, režie: Karel Brynda
- Jiří Hubač: **Generálka Jeho Veličenstva**, režie: Karel Brynda
- Jean Anouilh: **Cestující bez zavazadel**, režie: Karel Brynda
- Camille Saint-Saënes: **Samson a Dalila**, režie: Miloslav Nekvasil
- Giuseppe Verdi: **Macbeth**, režie: Rudolf Málek
- Gustav Holst: **Planeta**, choreografie: Ivan Hurych, režie: Miloslav Nekvasil ▶
- Béla Bartók: **Podivuhodný mandarín**, choreografie: Ivan Hurych, režie: Miloslav Nekvasil
- Petr Miller: **Šťěstí pro Annu**, režie: Josef Kobr ▶

1987

- Oldřich Daněk: **Zdaleka ne tak ošklivá, jak se původně zdálo**, režie: Karel Brynda
- Lev Nikolajevič Tolstoj: **Vojna a mír**, režie: Karel Brynda
- Alexandr Porfirjevič Borodin: **Kníže Igor**, režie: Olgerts Šalkonis j. h.
- Christophe Willibald Gluck: **Ifigenie na Tauridě**, režie: Miloslav Nekvasil
- Edvard Hagerup Grieg: **Peer Gynt**, choreografie a režie: Albert Janíček
- Jindřich Brabec a Zbyšek Malý: **Chlapi jako obrázek**, režie: Zdeněk Boubelík ▶

1988

- Agatha Christie: **Deset malých černoušků**, režie: Karel Brynda
- Giuseppe Verdi: **Maškarní ples**, režie: Rudolf Málek
- Antonín Dvořák: **Jakobín**, režie: Miloslav Nekvasil

1989

- Shelagh Delaneyová: **Chuť medu**, režie: Karel Brynda
- Armand Salacrou: **Příliš počestná žena**, režie: Karel Brynda
- Giuseppe Verdi: **Nabucco**, režie: Rudolf Málek

- Antonín Dvořák: **Rusalka**, režie: Miloslav Nekvasil
- Richard Wagner: **Zlato Rýna**, režie: Miloslav Nekvasil
- Ludwig Minkus: **Don Quijote**, režie: Albert Janíček

1991

- Jacques Offenbach: **Pařížský život**, režie: Jiří Měřínský

1992

- Giacomo Puccini: **Madame Butterfly**, režie: Květa Sýkorová-Ondráková
- Paul Abraham: **Květ Havaje**, režie: Ján Šilhan
- Ralph Benatzky: **U Bílého koníčka**, režie: Ján Šilhan

1993

- Emmerich Kálmán: **Hraběnka Marica**, režie: Jiří Měřínský

1994

- Jiří Voskovec, Jan Werich a Jaroslav Ježek: **Caesar**, režie: Pavel Dostál
- Franz Lehár: **Veselá vdova**, režie: Jiří Měřínský
- Milan Slimáček a František Zacharník: **Princezna Písnička**, režie: Jana Pletichová-Andělová

1995

- Robert Stolz: **Dvě srdce v tříčtvrtečním taktu**, režie: Jiří Měřínský

1996

- Johann Strauss: **Noc v Benátkách**, režie: Jiří Měřínský

1997

- Franz Lehár: **Carevič**, režie: Jiří Měřínský
- Oskar Nedbal: **Polská krev**, režie: Jiří Měřínský

1998

- Emmerich Kálmán: **Čardášová princezna**, režie: Martin Dubovic

2004

- Emmerich Kálmán: **Čardášová princezna**, režie: Martin Dubovic

2007

- Emmerich Kálmán: **Hraběnka Marica**, režie: Václav Klemens

VLADIMÍR ŠRÁMEK

Státní divadlo Ostrava / Národní divadlo moravskoslezské

■ hra ■ opera ■ balet ■ opereta

abecední rejstřík

- Aida 1972
- Antonius a Kleopatra 1976
- Apokryfy 1964
- Ariadna na Naxu 1962
- Aristokrati 1962
- Balety 1966 (Pavoučí hostina, Krysař, Paraboly)
- Bleší trh 1962
- Bludný Holanďan 1976
- Bohéma 1976
- Boris Godunov (opera) 1982
- Bublíny 1958
- Caesar 1994
- Carevič 1997
- Carmen 1978
- Carmen 1983 (Večer tří baletů)
- Cesta k domovu (Blatouchy) 1973
- Cesta průkopníků 1952
- Cestující bez zavazadel 1986
- Coppélia 1973
- Cudná Zuzana 1968
- Čardášová princezna 1975, 1998, 2004
- Čert a Káča 1973
- Čertova stěna 1981
- Číše radosti 1950 (Slavík a přehrada)
- Člověk pro všechny časy 1963
- Člověk z kraje La Mancha 1977
- Čokoládový hrdina 1985
- Čtvrtý 1961
- Čtyři páni hrubiáni 1966
- Dalibor 1975, 1984
- Dáma s jablky 1984
- Dáme se rozvést? 1955
- Dámy a husaři 1954
- Děkabristé 1957
- Deset malých černoušků 1988
- Děti slunce 1974
- Dítě tržnice 1968
- Dívka s bílými vlasy 1951
- Divotvorný hrnec 1979
- Dlouhá cesta dne do noci 1966
- Do konce života 1960
- Don Quijote (balet) 1989
- Drahý lhář 1976
- Dům se sedmi balkony 1984
- Dvě srdce v tříčtvrtečním taktu 1995
- Dvě vdovy 1973
- Eugen Oněgin 1985
- Eva 1956
- Evžen Oněgin 1963
- Falkenštejn 1968
- Fatinica 1958
- Fidelio 1971
- Fidlovačka 1980
- Figarova svatba 1962, 1968, 1976
- Filmová hvězda 1960
- Francois Villon 1976
- Generálka Jeho Veličenstva 1986
- Gigi 1976
- Hello, Dolly 1971
- Horko 1981
- Horoucí láska 1955
- Hoře z rozumu 1955
- Hrabě Luxemburg 1977
- Hrabě Monte Cristo 1982
- Hraběnka Marica 1993, 2007
- Hrozinka na slunci 1960
- Chlapi jako obrázek 1987
- Chléb, sýr a listonoš 1959
- Chuť medu 1989
- Chytračka 1966
- Ifigenie na Tauridě 1987
- Jak je důležité mítí Filipa 1954
- Jakobín 1988
- Jakub Oberva 1975
- Jan Hus 1958
- Janošík 1950
- Jegor Bulyčov a ti druzí 1961
- Julius Caesar 1964
- Kabaret 1978
- Kádrový případ 1956
- Karlštejn 1968
- Káťa Kabanová 1981
- Kateřina Izmajlova 1971
- Když tančí růže 1962
- Klub starých mláďenců 1975
- Kniže Igor 1987

- Kočka na rozpálené plechové střeše 1965
- Kouzelné údolí 1965
- Krakatit 1961
- Krysař 1966
- Křišťálová noc 1983
- Květ Havaje 1992
- Labyrint srdce 1961
- Lásko – měj se hezky 1967
- Lazebník sevillský 1958, 1967
- Les 1952
- Letní hosté 1966
- Libuše 1984
- Loď komediantů 1972
- Lohengrin 1983
- Loňského léta v Čulimsku 1974
- Loupežník 1956
- Lowiczské tance 1951
- Macbeth 1986
- Madame Butterfly 1974, 1992
- Malířský nápad 1954
- Manon 1969
- Manon 1984
- Manželské kontrapunkty 1962
- Marie Octobre 1965
- Maryša 1952
- Maryša 1966
- Mařenka z Arény 1985
- Maškaráda 1983 (Večer tří baletů)
- Maškarní ples 1988
- Matka Kuráž a její děti 1971
- Matka 1974
- Medea 1965
- Melodie sněžných hor 1974
- Město šťastných lásek 1980
- Měšťáci 1956
- Milostná píseň 1964 (Večer tříbaletů)
- Molière 1963
- Motýli 1984
- My Fair Lady 1967
- Na dně 1970
- Na shledanou v sobotu 1961
- Nabucco 1968, 1989
- Námluvy Pelopovy 1961
- Naši furianti 1954
- Nepokojné hody svaté Kateřiny 1959
- Netopýr 1975
- Noc iguany 1966
- Noc v Benátkách 1983, 1996
- Nora 1955
- Nositelé řádů 1954
- Notre Dame de Paris 1981
- Obyčejný zázrak 1977
- Odpuť, že jsem tě zabila 1975
- Okamžik před finišem 1966
- Oldřich a Božena aneb Krvavé spiknutí v Čechách 1968
- Omyl inženýra Matuly 1952
- Opera neoperně aneb Carmen na Figarově svatbě 1982
- Optimistická tragédie 1960, 1971
- Otec 1951
- Othello 1963
- Padalo listí, padala jablíčka 1986
- Pavoučí hostina 1966
- Paraboly 1966
- Pařížský život 1991
- Peer Gynt 1973, 1987
- Periférie 1984
- Planeta 1986
- Ples v opeře 1981
- Po pádu 1964
- Podivín 1957
- Podivuhodný mandarín 1986
- Polovecké tance 1983 (Večer tří baletů)
- Polská krev 1974, 1997
- Princezna Písnička 1994
- Prodaná nevěsta 1971
- Příhody lišky Bystroušky 1967
- Příliš počestná žena 1989
- Pygmalion 1955
- Racek 1965
- Rákos Rákoczy 1978
- Rienzi 1982
- Richard III. 1962
- Rita 1964
- Rodinné shromáždění 1963
- Romeo a Julie 1973
- Romeo a Julie 1982
- Rozmarný duch 1983
- Rusalka 1965, 1989

- Samson a Dalila 1986
- Semjon Kotko 1963
- Sicilské nešpory 1961
- Silvestr 1975
- Simone Boccanegra 1985
- Skleněný zvěřinec 1981
- Slavík a přehrada (Číše radosti) 1950
- Smrt Ivana Hrozného 1967
- Smutek sluší Elektře 1976
- Sólo pro bicí (hodiny) 1972
- Somov a ti druzí 1949
- Spící krasavice 1974
- Strašidelný dvůr 1970
- Svatá Jana 1965
- Svatba Krečinského 1959
- Svatba Krečinského 1976
- Svatba sňatkového podvodníka 1962
- Svátek pana ředitele 1972
- Svědomí 1964 (Večer tří baletů)
- Španělská hodinka 1966
- Šťastná sedma, Den a noc 1968
- Šťěstí pro Annu 1986
- Švejk 1976
- Tajemství 1979
- Tannhäuser 1972
- Tisíc a jedna noc 1978
- Tisíc schodů 1960
- Tlustý anděl z Rouenu 1957
- Tmavomodrý svět Jaroslava Ježka 1981
- Tosca 1960, 1979
- Traviata 1964
- Tři sestry 1972
- Třicet stříbrných 1951
- Tulák 1976
- U Bílého koníčka 1969, 1992
- Úklady a láska 1967
- V zemi jitřní svěžesti 1951
- Vaskův příběh 1958
- Večer tří baletů (Maškaráda, Polovecké tance, Carmen) 1983
- Večer tří baletů (Závrať, Milostná píseň, Svědomí) 1964
- Velká paruka 1964
- Veranda v lese 1980
- Veselá vdova 1978, 1994
- Veselé paničky windsorské 1979
- Veselohra na mostě 1978
- Větší město pražské 1970
- Vídeňská krev 1973
- Vídeňská romance 1978
- Vilém Tell 1963
- Višňový sad 1954, 1969
- Vítr, který voní 1973
- Vliv gama paprsků na měsíčky zahradní 1972
- Vojna a mír 1987
- Volá vás Tajmyr 1949
- Všechny zvony světa 1967
- Výlety pana Broučka 1959
- Z pohádky do pohádky 1979
- Základy na písku 1957
- Zamilovaní 1957
- Závrať 1964 (Večer tří baletů)
- Zdaleka ne tak ošklivá, jak se původně zdálo 1987
- Ze života hmyzu 1958
- Země duní 1958
- Zkrocení zlé ženy 1959
- Zkrocení zlé ženy (Kiss Me Kate) 1974
- Zlato Rýna 1989
- Zlatý kočár 1961, 1985
- Zorba 1974
- Zrcadlo 1949
- Ženitba 1949, 1956
- Život a dílo skladatele Foltýna aneb Posedlost 1969
- Žižka (Hodina předjitřní) 1949

Magie divadelního prostoru
Vladimír Šrámek
a
scénografie Státního divadla v Ostravě
1950–1990

OSTRAVSKÉ MUZEUM
25. září – 25. listopadu 2012

Ostravské muzeum
Národní divadlo moravskoslezské

koncepce: Jiří Nekvasil
scénář: Ladislav Slíva, Andrea Pánková
kurátor výstavy: Lenka Černíková
scénografický ateliér: Petr Matásek, David Bazika
odborná spolupráce: Věra Ptáčková
instalace: Jana Burdová
restaurování maket: Markéta Jarešová

fotografie:
František Krasl, Vilém Sochůrek, Vladimír Dvořák, Josef Hradil, Martin Popelář, Radovan Šťastný,
David Velčovský, Daniela Klimešová, Vojtěch Bártek
úprava fotografií: Viera Gřondělová, Jan Čermák

spolupráce na projektu:
Národní divadlo moravskoslezské – Dita Eibenová, Jarmila Faferková, Karolína Pečenková
Slezské zemské muzeum v Opavě – Sylva Pracná
Divadelní ústav Praha – Denisa Šťastná
DAMU Praha

Zvláštní poděkování Ondřeji a Vratislavu Šrámkovým.

Slezské
zemské
muzeum

OSTRAVA!!!